

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában 3000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-53, JÓZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JÓZS. 143-26, VASÁR-NAP ESTÉTŐL REGGELIG: JÓZS. 9-66

IV. évfolyam

Budapest, 1925 február 23.

8. szám

Vasárnap délben ujlenyomatot vettek a főkapitányságon Leirer Lőrincről és Kerstens Teodorról

Leirer Amália, akit halálsejtelmek gyötörtek, végrendeletében mindenét holland barátjára hagyta. Leirer Lőrinc jutalmat tűzött ki a gyilkos nyomravezetőjének

Hivatalos személyleirást adtak ki a gyilkossággal gyanúsított titokzatos fiatalemberről

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap az esti órákban kialakult a főkapitányság kivilágított emeleti ablakai és éjjel előtt eltávoztak az összes rendőrtisztviselők, a detektívesoportvezetők és nyomozók.

Eddig még nincs eredménye a nyomozásnak.

Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a gyilkosság nyomozása holtpontra jutott, mert a rendőri kutatás munkája változatlan hullámmal hömpölyög tovább. A különlegesen végrehajtott gyilkosság olyan helyzet elé állította a rendőrséget, olyan titokzatos ismeretlen ellen kell küzdenie a nyomozás vezetőinek, hogy ezer kézzel, ezer irányban kell tapogatózniuk a végleges eredmény elérése érdekében. Vasárnap estig emberfölötti munkát végeztek a főkapitányságon és ennek a munkának az eredménye mindeztől az, hogy precízrirozzák a legapróbb részletekig az eddig fölmerült adatok valóságát vagy valótlanosságát. Egyetlenegy eredménye van az eddigi munkának,

határozott személyleírás arról a fiatalemberről, aki állítólag suttymban többször találkozott Leirer Amáliával.

Hogy néz ki a titokzatos fiatalember, akit a gyilkossággal gyanúsítanak

A tanuk majdnem egyezően a következő képet festik a titokzatos ismeretlen férfiről:

körülbelül 35 éves lehet, 174—180 centiméter magas, nyulánk, magyarul beszélt, arca keresztény jellegű, beszéde hangos, raes-

esol, a szája kicsiny, keskeny szájszéjjel, hajlott orréle van, a szeme barna, a füle rendes, arca hosszukás, markáns vonásokkal, állán kis gödör, erős szakáll van mindig frissen borotválva, a borotvált szakáltól sötét az arca. Hajja barna, szemöldöke dus és barna, bajusza és szakállja borotvált.

Korányi Vilmos szerint fekete uj puhakalapja volt, galambszürke hosszú télikabátja széles oposszurgallérral. A többiek szerint a télikabátja fekete volt a galléron és az ujjakon asztrahánprémmel. A föntiekhez hasonló személyleirást adott Leirer Amáliának legutolsó eselédje, Szisz Julianna is, aki kétszer volt Leirer Amália szolgálatában, az elmúlt év októberében, akkor elbocsátották, mert Leirer Amália a hollandussal Konstantinápolyba utazott. Novemberben, amikor visszajöttek, újból magukhoz vették Szisz Juliannát, aki december 2-ig ottmaradt, addig a napig, amíg a holland kereskedő el nem utazott Budapestről. Szisz Julianna előadta a rendőrségen, hogy délelőttként

több alkalommal föllátogatott Leirer Amáliához egy magas fiatalember. Mindig 10 óra felé jött és dél felé távozott.

Egy alkalommal, amikor a vendég ott volt, Leirer Amália pezsgőt kért és a vendég távozása után a pezsgőspalack üres volt és ott feküdt a hálószobában. Szisz Julianna csak egy alkalommal nézte meg alaposan ezt a délelőtti látogatót, akkor, amikor urnője mosdókészletet vitetett be a hálószobába. Szisz Julianna körülbelül úgy festi le ezt a férfit, mint a többi tanuk, azzal a különbséggel csupán, hogy a délelőtti látogató barna nyírott, amolyan németes, kétoldalt és az ajkak fölött is borotvált szelű Max Linderes kicsiny bajuszt viselt. Ezeknek a személyleírásoknak az alapján keresték naphosszat az állítólagos tettest.

A patentzár harmadik kulcsa a gyilkosnál maradt

A Teréz-köruti két szomszédvári: Amárné és Mály Gerő

Szombaton délután kezdte meg a rendőrség Leirer Amália két szomszédjának, özvegy Amár Mihályné magánzóőnek és Mály Gerő színművésznének a kihallgatását. A nyomozás szempontjából nagyon fontos rendőrségi kihallgatások vasárnap délelőtt is folytatódtak. Újból a legalaposabban minden részletre kiterjedően kihallgatták a két szomszédot. Nagyon érdekes, hogy az özvegy uriaszony valómása teljesen éltentés Mály Gerő előadásával. Amár Mihályné szerint ugyanis

Amália kicsapongó életet élt, akit állandóan férfiak látogattak, a tőszomszéd Mály Gerő pedig azt vallotta, hogy

Amália szolid, jólnevelt hölgy volt.

akit hollandi barátján kívül más férfiak nem látogattak. A rendőrségi kihallgatások után A Reggel munkatársa külön-külön beszélgetést folytatott mindkét tanuval. Özvegy Amár Mihályné részletesen ismertette előtünk, hogyan ismerkedett össze Leirer Amáliával. Elmondotta, hogy a Teréz-körut 6. számú ház valamikor a nagynénjének, Müller Vilmosnének volt tulajdona és hogy 1918-ban, amikor a nagylakásokat elrekvirálták, nagynénje fölkérésére beköltözött a hatalmas lakásba, nemskára azonban a Lakáshivatal 5 szobát elrekvirált, kettőt Leirer Amália részére, hármat pedig Mály Gerőnek. Amárné kiköltözése óta

„La vérité est en marche!”

Leirer Amália fehér arnya kísért a városban és aki csak ismerte, látta egyszer, vagy tud róla valamit, jelentkezik a rendőrségen, hogy megkönnyítse, előbbrevigye a nyomozás munkáját. A boldogtalan kisasszony gyilkosát nemcsak a hatóság, hanem az emberek utálata, megvetése és spontán bosszuvágya is körözi. Van mégis hát szolidaritás az aljas bünnel szemben; a társadalom úgy érzi, hogy semmiféle gyilkosság megtorlatlanul nem maradhat. A magyar közállapotok föl-föltörő nyugtalanságának is egyik oka éppen az, hogy igenis voltak gaztettek, amelyek elkövetői nem nyerték el méltó büntetésüket. Egy régi rege szerint nem nő virág azoknak a sirján, akiknek az életét gyilkos kéz oltotta ki, bosszulatlanul. Tudunk néhány sirt a magyar temetőkből, amelyeken hervad a virág, még az örökzöld is elfonnyad és elsárgul. Öt év óta visszajár a borzalmasan fölkoncolt és kirabolt Somogyi és Bacsó szelleme, anélkül, hogy újabb, rendszeres nyomozás megadta volna a lehetőségét a lappangó vádak és suttogó gyanúsítások tisztázására. Lám, az éjszaka is világosak a főkapitányság ablakai, Leirer Amália gyilkosát keresik emberfölötti buzgalommal és az eső hajnal is talpon találja a nyomozó hatóság embereit. Somogyi és Bacsó megcsufolása és kirablása idején sötétek voltak ezek az ablakok. Megalázó, kiábrándító ez az összehasonlítás. Érezzük mi is. De végre átérezte a miniszterelnök, aki a két tiszta életű szocialista meggyilkolása idején még távol állott a közügyektől. Bethlen levélben közölte Peidl Gyulával, hogy Beniczky Ödönt föloldják a miniszteri titoktartás kötelezettsége alól, szabadon vallomást tehet a Somogyi—Bacsó ügyben az illetékes bíróság előtt. Ez egyet jelent azzal, hogy elrendelik a magyar Dreyfus-ügyben az újrafölvételt és a szocialista párt is a bíróság asztalára teheti bizonyítékait. Minden becsületes magyar ember szabadon lélegzik föl, a bünrészesség lidérce mulik el az ország megsebzett lelkiismeretéről. Az egész országra, mindnyájunkra, akiknek itt élünk és halunk kell, a magyar nemzet tisztos hírére és hitelére sötét árnyékot vetett Somogyiék ki nem fürkészett gyilkosainak véres alakja. Hogy az arcunkba vághatták, hogy itt a bűn dölyfösen sétálhat és kikacagja az erényt, hogy a törvény ereje megtörik néhány gazfickó pimaszságán. Az újrafölvétel a Somogyi pörben a közszellem újjászületését jelentheti. A békét, a munkát, a kiengeztelődést, megértést, a halkuló magyar szivek összedobbanását, Irtózatot hatalma van a törvénynek és az ítéletnek. Emberek, Remélhetünk. Van még igazság. És az igazság utban van!

nagyon haragudott Leirer Amáliára és úgy igyekezett visszaszerezni a lakást, hogy

följelentéseket adott be a rendőrségre, amelyekben Leirer Amáliát azzal vádolta, hogy a leány lakásán állandóan nagy kártyapartik folynak.

Megkérdeztük özvegy Amár Mihálynét, hogy mit tud Leirer Amáliáról és arról a férfiről, akit a személyleírása alapján, mint Leirer Amália gyilkosát, keres a rendőrség:

— Leirer Amáliát — kezdte az özvegy asszony — nagyon jól ismertem, mert hiszen orvosleányom rendelőjét rekviráltatta el a maga számára és hosszú időn keresztül álltam vele háboruságban. *En könnyelmű, félvilági nőnek ismertem*, tudomásom szerint, ha hollandi barátja nem volt Pesten, nagy kártyacsaták zajlottak le a lakásán. Gyakran látogattak férfiak, mindenféle fajta emberek, a leggyakrabban az a férfit, akit a rendőrség most a gyilkossággal meggyanusít. Ez az ember, amint a rendőrségen is előadtam, már nem fiatal, 35—40 esztendő lehet, arisztokratikus megjelenésű. Nők ritkán látogatták ezt a hölgyet, csak egy öregebb nő járt hozzá nagynéha. *Az apa nagyon gyakori vendég volt és én nagyon esodálkozom azon, hogy a hollandi gyáros és az apa, amikor rájöttek a gyilkosságra, elsőnek nem a házbelleknél érdeklődtek, hanem azonnal a rendőrségre siettek.* Ez szerintem nagyon gyanus körülmény.

Én különben nem sajnálom a Leirer Amáliát

— fejezi be a beszélgetést az idős hölgy —, becsülte volna meg hollandi barátját, nem jött volna össze mindenféle férfakkal, akkor még ma is érne.

A lakásrekvirálás óta haragos Amárné vallomásával és nyilatkozatával szemben Mály Gerő és a felesége, született *Negyessy Anna*, éppen a fordítottját adják elő. Szerintük Amália szolid, intelligens leány volt, akinek férfitárogatói

Özvegy Amár Mihályné szenzációs vallomása a főkapitányságon

Látta a gyanúsított fiatalembert karácsony előtti egyik éjszaka eltávozni Leirer Amália lakásából

Szombaton és vasárnap is többen jelentkeztek a főkapitányságon, akik most úgy emlékeznek vissza, hogy Leirer Amáliát látták egy férfival olyankor, amikor *Kerstens Teodor*, a hollandi kereskedő, nem tartózkodott Budapesten. Így legelőször a Leirer Amáliával egy emeleten lakó özvegy *Amár Mihályné* tett vallomást. Amárné szemben lakik Leirer Amália lakásával, fürdőszobájának ablaka a folyosóra néz. Amárné vallomásában elmondta, hogy a karácsony előtti napokban egyik reggel 3 óra tájban nem jól érezte magát, fölkelte ágyából, hogy teát főzzen. Kiment a fürdőszobába, ahol a résön főzni kezdett. Ekkor kitekintett a fürdőszoba ablakán és látta, hogy

Leirer Amáliának ajtaja egy pillanatra kinyílik és egy férfi lépett ki az ajtón.

A férfi egy pillanatra megállt, majd gyorsan visszament. Két-három perc múlva Leirer Amália ajtaja újra kinyílt, Amárné még az ajtó becsapódását is hallotta — *valaki eltávozhatott onnan — és lesietett a lépcsőn.* Amárné az illető távozását már nem látta, mert nem nézett ki az ablakon. A tanu vallomása szerint ezt a férfit, aki kikukucskált az ajtón,

nem először látta.

Ugy emlékszik vissza, hogy az utóbbi év folyamán a hajnalban látott férfit többször megfordult Leirer Amáliánál. Hogy ez az ember vitt-e csomagot magával, azt nem lehetett megállapítani, mert a házmesterék a legprecízebb kérdések föltevése után sem tudtak visszaemlékezni arra, hogy akkoriban valaki hajnal tájban elhagyta-e a Teréz-körutit házat. Amárné a rendőrségen pontról pontra bediktálta a látott férfinak a személyleírásai blankettán szereplő összes adatait. Ezek az adatok föltűnően ráillenek a *Gulyás Lajosné* által ismertett személyleírású férfire. Gulyásné Újpesten lakik, önként jelentkezett vallomástételre; ő mondotta el a rendőrségen, hogy egy barátjának, aki azóta meghalt, *Antonovits Rózsával*, a karácsony előtti napokban Budapesten járt. *Antonovits Róza* a József-köruton találkozni akart egy ismerősével, azonban ezt az ismerőst nem találták meg és ekkor a Nemzeti Színháztól elindultak a nyugati pályaudvar felé. Amint a köruton haladtak, egy fiatalember köszönt *Antonovits Rózsának*. Csatlakozott hozzájuk, majd arról érdeklődött *Antonovits Rózsánál*, hogy mi van azzal a tavalyi partival, amit neki ajánlott; szóval tette, hogy

a hollandin kívül nem voltak. Mály Gerő elmondta még *A Reggel* munkatársának, hogy a hollandi szerepe nincs teljesen tisztázva, mert a külföldi textilgyáros azt állítja, hogy már

december 2-án elutazott Budapestről, ezzel szemben Mály Gerő december 18-án még látta a nő lakásán

és meg is jegyezte a feleségének, hogy még sem szép ettől a hollanditól, hogy karácsonykor sem utazik haza felesége és gyermekei látogatására. Elmondta még a színművész, hogy a szombaton délután Amália lakásán megtartott házkutatás alkalmával a nyomozó rendőrtisztviselők már úgy látták, hogy *legrövidebb időn belül meglesz a gyilkos*. Leirer Amália lakásának ugyanis patent zára volt. Az egyik kulcsot megtalálták a hölgy toalettszifonjában, a másik kulcs pedig még a mai napon is *Kerstens Teodor* tulajdonában van és ezzel a kulccsal nyitotta ki a gyilkosság fölfedezése napján a hollandi gyáros a meggyilkolt nő lakását. A házkutatást végző *Vogel kapitány* azonnal detektívet küldött a patent zárat árusító gyári lerakathoz, hogy megtudják a detektívek, vajon hány kulcsot adnak ezekhez a zárhoz? *Mert ha csak kettőt adnak, akkor minden kétséget kizáróan a hollandi textilgyárost lehetett volna megvádolni a gyilkossággal*, mert hiszen a gyilkos, Leirer Amália megölése után, az egyik patent kulccsal zárta be a lakást. Egy óra múlva azonban visszaérkeztek a detektívek és jelentették, hogy ezekhez a zárhoz három kulcsot adnak, így aztán a gyanu ismét elterelődött a hollandi gyárosról és a rendőrség most már fokozottabb buzgalommal keresi azt a férfit, aki olyan intim viszonyban volt Leirer Amáliával, hogy a különben óvatos és félénk természetű nő

még a lakáskulcsával is megajándékozta,

hogy bármikor fölkereshesse őt.

mostanában nagyon le van égyve, szeretne megnősülni kedvező föltételekkel, elvenne olyan nőt is, akinek multja van, de jobb családból, csak az a fő, hogy sok pénze legyen.

Amint így a Teréz-körut 6. számú ház elé értek, a fiatalember elbucszott,

bement a 6. számú házba.

Gulyásné személyleírását is adott és ez a személyleírás pontosan egyezik az Amárné által adott személyleírással. A két asszony elbeszélését megerősíti *Korányi Vilmos* fehérneműgyáros vallomása is.

A nacsága kiszekirozta a lelkünket

Szegény Leirer Amália cselédjeit hallgatják ki, két év alatt vagy harminc leány szolgált nála, mint házvezetőnő, szakácsné vagy mindenes. Lényegest egyik sem tud, mert

egy hónapnál tovább nem szolgált nála senki,

a megboldogult olyan pedáns háziasszony volt, hogy a cselédség „nem tartotta ki nála”. A sok leány vallomásának visszatérő refrénje:

— *A nacsága kiszekirozta a lelkünket...*

Aztán: „Amnyit kellett vixelni, mint egy táncsteremben... Minden héten kétszer nagy-takarítás... A kosztot is lespórolta rólunk... Olyan fukar volt, hogy leggyakrabban ő is li-deget ebédelt... A nacsága papucsban, slaf-rokban nekiállt a sóprásnak, pucolásnak létrán mászott, bádogot szidolozott... Ugy alkudott a csarnokban, hogy mi is röstelkedtünk és a kereskedők elbujtak, ha jöttünk...”

Amália portréja e vallomás után egészen más, mint azt az újságok megfestették. Nincs benne semmi démoni, félvilági: *egy szenvedé-*

lyes háziasszony, aki betegesen spórolt és ócska zsemperben, régi, kopott szoknyában, papucsban járka odahaza a létrákon...

Egy bérkocsis szenzációs vallomása

A tegnapi lapközlemények után vasárnap is sokan jelentkeztek a rendőrségen, akik a közölt személyleírások alapján akarták utbaigazítani a rendőrséget. Ezek közül a tanuk közül érdekes vallomást tett egy százados, aki elmondta, hogy van egy régi harctéri ismerőse, aki hol civilben, hol századosi egyenruhában jár, valószínűen nyugállományú százados, erre a megnevezett urra nagyon ráillik a rendőrség kezei között levő személyleírás. A százados bővebb adatokat közölt erről az ismerőséről, akit most mindenfelé keresnek, hogy kihallgathassák. *Nagyon érdekes bejelentést tett egy Liszt Ferenc-téri bérkocsis is, aki elmondta, hogy emlékezete szerint*

karácsony táján beült a kocsjába egy magas fiatalember, a Teréz-körut 6. számú ház elé hajtatott, fölzaladt a házba, csomagot hozott le s azután a keleti pályaudvarra hajtatott.

A kocsis nagyjában ugyancsak olyan személyleírást adott utasáról, mint amilyen férfit a rendőrség keres. A házbelleket azonnal kihallgatták e vallomás nyomán, de senki sem emlékszik arra, hogy a házbellek közül valaki elutazott volna. Miután mindezt csak ez az egyetlenegy támpont van a rendőrség kezében, ez a részletes személyleírás, a rendőrség most a nagyközönségtől vár újabb és jelentősebb vallomásokat, hogy közelebb juthassanak ehhez az ismeretlen emberhez. A nyomozás vezetője, *Vogl József* dr. rendőrkapitány vasárnap este litográfiai uton sokszáz példányban sokszorosította a legélt személyleírást. Ezeket az ivatek kiosztották az összes nyomozó detektívek között, megkapták ezt a szállodákat ellenőrző detektívesoport összes tagjai is.

Spiritiszták is jelentkeznek

A rendőrség nemcsak tárgyi nyomokon indult el ebben az ügyben. Minden különleges eszközt is fölhasználtak a nyomozás sikere érdekében. Így például megjelent vasárnap délelőtt a főkapitányságon *Schenk Károly*, aki a Szilágyi-utca 12. szám alatt lakik és bejelentette, hogy kötelességének tartja tudatni a rendőrséggel egy furcsa élményét. *Schenk Károly* elmondta, hogy felesége hívó spiritisztával. Gyakran foglalkozik spiritiszta kísérletekkel, *Schenk Károlyné* kitűnő iró-médium. Tegnap este hirtelen irási kényszer vett rajta erőt és *Schenk Károlyné* engedelmessé vált különleges állapotának és hosszú ideig tartó transzban írni kezdett. Egy szellem jelent meg feleségemnél — mondja *Schenk Károly* — és diktálni kezdte a következőket:

„*En vagyok az a leány, akit a Teréz-köruton meggyilkoltak. Aki megölt engem, azt nagyon szerettem, de ő nem szeretett engem. Az illető most Pozsonyban tartózkodik, a Templom-utca 12. számú házban lakik, ahol az édesapja borbélymester. A lelkellen gyilkos most szorgalmasan olvassa az újságokat. Magas, barna fiatalember, lakcipőben volt, sűrű ruhában, fekete kabátban, arca borotvált. Az éjszakai világban ismertem meg őt, mint jobb embert. Később lezüllött, pincér lett, én Gyuszi néven becéztem.*”

Ennyit mond a krix-kraxos vonagló szellemírás. A rendőrségen többen hisznek a spiritizmusban és ezeknek az uraknak az indítványára vasárnap telefonon fölhívták a pozsonyi rendőrség bünyügi osztályának vezetőjét, *Garay* rendőrtanácsost. Megtelefonálták neki az adatokat és *Garay* rendőrtanácsos azt válaszolta, hogy *Pozsonyban valóban van Templom-utca és az ügyben nyomozni fog, aminek eredményét majd később jelenti.*

Azonkívül, hogy a rendőrség a kapott személyleírás alapján megindította hajszát, a vasárnapi napon sokirányú részletnyomozást végeztek. A legutolsó házkutatás során minden iratot, levelet, fényképet bevitték a főkapitányságra. Ahány névjegy, ahány levél volt, mind egyiknek a gazdáját fölkeresték, mindenkiel beszéltek, mindenkiel elmondatták, hogy kerülték a névjegyek, fényképek, levelek Leirer Amáliához és ez a nagy munka azzal végződött, hogy Leirer Amália ismerősei mind igazolták magukat. Csak egyetlenegy rejtélyes és megmagyarázhatatlan kérdés áll nyitva a rendőrség előtt. A szombat délutáni házkutatáson az uriszobában a sezlón alatt találtak tudvalevőleg egy összegyűrt fényképet. A fénykép *Kerstens Teodoré*, a holland kereskedő. *Azt nem lehet megállapítani, hogy ez az összegyűrt kép mikor került a kanapé alá, a gyil-*

EXCELSIOR

TÉLIKERT

RAKÓCZI-UT 72

ARANY JÁNOS

ÉS

TÓTH KULI

VEZETÉSÉVEL

Kedden, szerdán, pénteken záróra
reggel 5 órakor

Legjobb

svájci órák

örülési választékban, békeműködésben.
Javítások saját műhelyemben legjobban készíttetnek.

Schönwald Imre

IV. kerület, Bécsi-utca 5. szám, Deák Ferenc-utca sarok

A Pesti Chevra Kadisa izraelita szentegylet folyó hó 23-án, hétfőn délután 5 órakor a dohány-
utcai templomban (Jom-Kippur Kotanu istentiszte-
lettel kapcsolatban)

alapítási ünnepélyt

tart, melyre tagjait ezuton meghívja

A PESTI CHEVRA KADISA
elöljárósága

Kosság napján, vagy pedig jóval azelőtt. Ez a kép is szaporítja azoknak az adatoknak a számát, amelyek kombinációkra nyujtanak alkalmat. **Nincs kizárva, hogy Leirer Amáliát nem rablógyilkosság szándékából ölték meg, hanem valamilyen féltékenységi jelenet közben.** Azt már megállapította a rendőrség, hogy Leirer Amália az utolsó pillanatban életének utolsó

órájában főzött a konyhában, tejet melegített magának vagy titokzatos látogatójának. Legutóbbi cselédje, valamint Kerstens Teodor vasárnap azt vallották a rendőrségen, hogy az a szakadozott zsemper, az az egyszerű ruha, amelyben megtalálták a holttestet, csak olyankor volt rajta, amikor takarított vagy a konyhában volt elfoglalva.

Éjféle beszélgetés Leirer Amália apjával, akit a kósza hír a gyilkosságban való részességgel gyanúsít

Ki lehet a gyilkos? — ezt találgatja szinte egész Budapest. Az utcán, kávéházban, vendéglőben, mindenütt csak erről beszélnek; nevetek említenek, érveket csoportosítanak. **Valahol fölvetették a gyanút és valami tömegpszichózis szinte érthetetlen erővel sodorta végig vasárnap egész Budapesten a meggyilkolt leány apja nevét.** És anélkül, hogy bármi alapja volna ennek a föltevésnek, **Leirer Lőrincet gyanúsítja a kósza hír a szörnyűséggel, hogy részes szerencsétlen lánya meggyilkolásában.**

A Reggel munkatársa vasárnap éjszaka ezért fölkereste Leirer Lőrincet Baross-utcai lakásán, hogy egyenesen tőle kérdezze meg, mit szól ehhez a híreszteléshez. Hosszas kopogtatás után csoszogás hallatszik a szobából.

— **Ki az, kit keresnek?** — szól ki a zárt ajtó mögül egy érdes, kemény hang.

— Ujságíró!

— **Ujságíróval nem tárgyalok, szoba sem átlak!** — ordítja belülről az öreg Leirer. — **Majd megtanítom én magukat, mindenféle sértéssel illettek. Bepörölöm az összes hírlapírókat rágalmozás, becsületsértés, hitelrontás miatt.** Mit főrdnek énvelem, mit firkálnak annyit mindenfelét rólam. **Megölték a lányomat. Punktum. Semmi több.**

— Igen, kérem, — válaszoljuk a még mindig

bezárt ajtón keresztül — a városban azonban elterjedt a hír,

hogy önnek része van a leánya meggyilkolásában!

Hirtelen megfordul a kulcs a zárban, az öreg küssé kinyitja az ajtót. Papucs a lábán, gallér nincs a nyakán. Már vetkőzött, hogy lefeküdjék. Fején hálósipka. A dühtől remegve szólal meg:

— **Aki az apát meri gyanúsítani leánya meggyilkolásával, az legyen átkozott, pusztuljon úgy, mint az én megboldogult leányom.**

Nekitámaszkodik az ajtófélfának, ez a váratlan kérdés egész kétségbeejti. Most már halkán beszél:

— **Hogy én öltem meg Amáliát, ezt is meg kellett érnem. Nem is szólok egy szót sem.** Tessék csak vádolni, ütni, verni. **Engem már úgy látszik, mindenki bánthat.**

Megkérem, hogy vezessen be szobájába, de az öreg ur erre még jobban behuzza lakása ajtaját:

— **Ide idegen be nem jut. Majd éppen éjjel fogadok ismeretlen látogatót...**

Becsapja az ajtót, fordul a kulcs a zárban, egy pillanatig hallom még a csoszogását az öreg Leirer urnak. Aztán a belső ajtó is becsapódik mögötte.

A végrendelet

Kerstens Teodort a rendőrségen egy érdekes részletkérdésről is kihallgatták vasárnap. Megtudta a rendőrség, hogy

Leirer Amália tragikus halála előtt néhány héttel végrendeletet csinált.

A holland kereskedő elmondotta, hogy Leirer Amália valóban panaszkodott neki arról, hogy **halálféltelmei vannak, rossz sejtelmekről tett említést, majd egyszerre váratlanul arról kezdett beszélni, hogy szeretne lakásáról és érték-**

tárgyairól végrendeletet készíteni, mert nem akarja azt, hogy halála után vagyona hozzá tartozóira szálljon, akik anyagilag soha életében nem támogatták. A kereskedő lebeszélte a leányt arról, hogy végrendeletet készítsen, de amikor ez nem használt, elmentek egy közjegyzőhöz, ott azonban összeszólalkoztak s a végrendeletet nem készítették el, mert a közjegyző sokat kért. Ezután Kerstens elkísérte Leirer Amáliát egy másik közjegyzőhöz s a leány ottmaradt a közjegyzőnél és végrendeletet készített.

A rendőrség megállapítása szerint vagyonát Kerstens Teodorra hagyományozta, apját és testvéreit kizárta az örökségből

A végrendelet ottmaradt az Andrassy-uti közjegyzőnél, aki arról nyugtát adott Leirer Amáliának. A leány a barátjának akarta átadni a végrendeletéről szóló letétjegyet, de ő **azi nem fogadta el.** Amikor a rendőrség ezen vallomás birtokába jutott, átnézték azt a kasszát, amelyben Leirer Amália irományait tartotta és ott valóban megtalálták ezt a nyugtát.

A nyomozást megnehezíti az a körülmény, hogy mindezeig a Leirer Amáliától eltűnt

holmik közül **semmi nem került meg.** Sem az evőeszközök, sem az a kerek platinaóra, amelyben 20 briliánskő volt. A rendőrségen azt hiszik, hogy a tettes olyan orgazdának adta el a rablott holmikat, aki potom arát fizethetett a tárgyakért és most ezért nem mer jelentkezni. A nyomozás most mindaddig, amíg a személyleírások alapján kézzelfoghatóbb eredmények nem mutatkoznak, abban az irányban folyik, hogy az eltűnt értéktárgyakat fölkutassák, mert csak ettől várhatnak eredményt.

Leirer Lőrinc harmadik felesége, aki már tiz évvel ezelőtt elvált tőle, elmondja, hogy kapzsi, mérges ember a meggyilkolt Amália apja

A meggyilkolt Amália anyja, **Wesp Hermina,** már 23 évvel ezelőtt elvált férjétől, Leirer Lőrincetől, aki akkor egy özvegy uriaszonyt, **Stefániai Vilmosnét** vett el feleségül. Az első feleségétől négy gyereke, a másodikától három, a harmadiktól pedig egy fia született, dr. **Leirer Lőrinc** ügyvéd, tartalékos huszárfőhadnagy. A harmadik feleségétől is több mint 10 év óta különválva él az öreg Leirer. **A Reggel munkatársa fölkereste Leirer Lőrinc elvált feleségét Váci-utcai lakásán.** Az előkelő megjelenésű, magas, őszes hölgy nagy fényűzéssel berendezett lakásában fogadta **A Reggel munkatársát és a következőkben jellemezte elvált urát:**

— **Leirer Lőrincetől már 10 évvel ezelőtt elváltam. Nem bírtam elviselni a modorát és azt a magatartását, amelyet velm és gyermekeimmel szemben tanusított.**

Nagyon fukar, kapzsi és mérges ember, ma is pörben állok még vele. Amáliát én alig ismertem, egyszer láttam hároméves korában. Házasságunk alatt ezzel a lányával sem jött össze volt férjem, mivel vele is, mint **a család többi tagjaival állandóan haragban volt.** Mi körülbelül 15 évig éltünk együtt, én voltam a harmadik felesége, az első **Mészner Juliska,** gyermekágyban halt meg, amikor

Gyula fia született. **Wesp Herminától,** a meggyilkolt leány édesanyjától pedig elvált és ezután vett engem feleségül. Miután mi is elváltunk egymástól, elköltözött Üllői-uti házából és tudomásom szerint a Baross-utcai lakásból bérelt lakást. Bővebbet nem tudok volt férjemről mondani, mert annyira örültem, hogy sikerült tőle elválni, hogy azóta nem is érdeklődtem, mit csinál, hogy él.

Ujjlenyomatot vettek föl Kerstens Teodor és Leirer Lőrincről a főkapitányság daktiloszkópiái osztályán

Leirer Lőrincnek és Kerstens Teodornak kihallgatása után, amikor együtt voltak bent Vogel rendőrkapitány szobájában, tapintatosan megmagyarázták, hogy a helyszíni nyomozás alkalmával **ujjlenyomatokat talált a rendőrség. Nehogy ezeknek az ujjlenyomatoknak az alapján téves irányban nyomozzanak,**

szükségessé vált az, hogy megnézzék, vajjon **a talált ujjlenyomatok nem azonosak-e Leirer Lőrinc vagy Kerstens Teodor ujjlenyomataival,**

mert hiszen ők a gyilkosság fölfedezése napján ott foglalatostkodtak a lakásban. Ezért mindkettőjüket átkísérték a daktiloszkópiái osztályra, ahol szabályszerű ujjlenyomatokat vettek róluk.

Leirer Lőrinc jutalmat tűz ki a gyilkos kézrekerítőjének vagy nyomravezetőjének

A főkapitányságon vasárnap délelőtt megjelent Leirer Lőrinc, a meggyilkolt leány édesapja. Nagyon élénken érdeklődik mindenkinél

a nyomozás újabb részleteiről. **Allandóan tanácsokat ad,** az általa ismert adatokról részleteket közöl. Ma már nyugodtabb, higgadtabb, mint az elmúlt napokban, **csupán az újságokra haragszik, amelyek gyanakodóan írtak róla.** Leirer Lőrinc vasárnap délelőtt bejelentette dr. **Laky Lajos** rendőrfőtanácsos detektív-főnöknek, hogy látván a detektívtestület nehéz munkáját, **jutalmat akar kitűzni a gyilkos nyomravezetőjének és a tettes kézrekerítőjének.** Arra kérte a detektív-főnököt, hogy adjon neki időt ma délelőttig, **meg akarja gondolni, hogy mennyit tud ecéből rendelkezésre bocsátani.**

Mit mond Leirer Amáliáról az unokanővére — Dergán Blanche

A Reggel munkatársa vasárnap éjszaka föl hívta telefonon a meggyilkolt Leirer Amália unokanővérét, **Dergán Blanche** színésznőt, aki Berlinben él, ahol egy dúsgazdag gyáros felesége. Dergán Blanche a következőket mondotta nekünk telefonon tragikus véget ért unokanővéréről:

— Szerencsétlen unokanővéremmel **másfél évvel ezelőtt beszéltem utoljára.** Akkor említette nekem a hollandussal való ismeretségét s megemlítette azt is, hogy

a hollandus örületesen féltékeny reá, s emiatt rengeteget szenved. Hallatlanul szolid leány volt, hivatalnoknő korában is rendes, pontos, szorgalmas leány volt, rendkívül házias volt, leginkább otthon ült és olvasgatott. Mint gyermek is a legjobb és legkedvesebb volt, az tehát egyenesen

abszurdum, hogy úgy tüntetik föl, mint egy démon. Ennek pontosan az ellenkezője az igaz!

A hollandus többször tett neki, mégpedig a legkomolyabb formában, házassági ígéretet, amit **szó szerint is föltétlenül állott volna, ha ez a tragédia közbe nem jön.**

Zita királyné két hét óta beteg

Madrid, február 22.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Zita királyné Lequeitioiban két héttel ezelőtt

megfázott és lázas lett.

Az orvos tanácsára a királyné ágyba feküdt. A meghülés, amely kezdetben ártalmatlan jellegű volt,

néhány nap múlva rosszindulatu anginává fajult, amely heves nyakfájásokat okozott a királynénak.

Két nap előtt a királyné már elhagyhatta az ágyat, minthogy azonban

betegsége nagyon legyöngítette,

csak két órát töltött ágyon kívül. Tegnap a királyné közérzése

valamelyest javult

már.

Branting haldoklik

Stockholm, február 22.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Branting volt svéd miniszterelnök, a szociáldemokraták világhírű vezére ma reggel **eszméletét veszítette és állapota válságosra fordult.** Orvosai

minden órában várják a katasztrófa bekövetkezését.

Branting lakása előtt az utcán áhítatos csöndben nagy tömeg lesi a haldokló államférfi szobájából kiszivárgó híreket.

Szalag csipke
és **megint divatos**

Legnagyobb választékban tartja:

Elmery
NŐI-DIVATNAGYÁRHÁZA
KORONAHERCEG-UTCA 10.
RÁKÓCZI-ÚT 32. II. FŐ-UTCA 52
CALVIN-TÉR

Francia
parfömök
legolcsóbb árakban
Kosztelitz
F. Dorottya-utca 12. Tel. 188-89

A választójogi javaslat reakciósabb még az 1922. évi rendeletnél is

Fővárosi képviselőjelölt nem léphet föl a vidéken — Amikor a jelöltből választás nélkül lesz képviselő — A petíció ára 17 millió korona — Az „idegen befolyás alatt álló” képviselőt megfosztják mandátumától

(A Reggel tudósítójától.) A kormánypart választójogi bizottsága pénteken délelőtt megkezdte az új választójogról szóló törvényjavaslat tárgyalását, anélkül, hogy a javaslatot szétosztották volna a nemzetgyűlési képviselőknek, vagyis gondoskodtak volna arról, hogy az új választójog intencióival és rendelkezéseivel a közvélemény is megismerkedhessen. A Reggel-nek ma már módjában van a választójogi javaslatot nyilvánosságra hozni és e közlés alapján mindenki megállapíthatja, hogy

a nemzetgyűlés elé kerülő választójog csak annyiban titkos, hogy a minisztertanács határozata alapján szigorúan titkolják a javaslat rendelkezéseit,

amelyekről a választójogi bizottság tagjainak nincs jogában tájékoztatni a bizottságba még be nem választott képviselőket sem.

A titkosságnak egyéb ismertető jelei teljesen hiányoznak a javaslatból,

mert hiszen a törvényhatósági városokon és öt ipari géoponton kívül mindenütt nyílt lesz a szavazás. Az egész javaslat nem sokban tér el az 1922. évi április 2-án megjelent választójogi rendeletről, könnyen megállapítható azonban, hogy az eltérések sohasem fejlődést, hanem visszafelé fejlődést jelentenek. Ha pedig megfontoljuk, hogy már a választójogi rendelet is mennyire reakciós volt, akkor

maga a kormány sem esodálkozhatik azon, ha ezt a még elhibázottabb és még reakciósabb javaslatot nem fogadja lelkesedéssel a közvélemény.

Azokat a rendelkezéseket egyébként, amelyek eltérnek a választójogi rendeletről, itt közöljük:

A választói jogosultságot éppen úgy állapítja meg a javaslat, mint amik idején a választójogi rendelet, vagyis választójoga van minden férfinak, aki 24. életévét betöltötte, 10 év óta magyar állampolgár, 2 év óta egy községben lakik és a 4. elemét sikeresen elvégezte. A nőnek, hogy választhasson, 30 évesnek kell lennie és 6 elemi osztályt kell elvégeznie. A javaslat második fejezete, amely a választásokról szól, szintén nem mutat eltérést a rendeletről, míg a harmadik fejezet 13. szakasza szerint

zentul nemcsak a törvényhatósági városokban lesz titkos a szavazás, hanem az özi, a dorogi, a tatabányai, a salgótarjáni és a pilisvörösvári választókerületben is.

A negyedik fejezet a központi választmányról és az összeíró küldöttségekről szól, az ötödik a választói névjegyzékről, de lényegesebb eltérést a választójogi rendeletről csak a hatodik fejezetben találunk, amely a választások lefolytatását szabályozza. Kimondja a javaslat, hogy

partgyűlést a választás napját megelőző harmincadik napig csak a közgyűlésre vonatkozó általános rendelkezések értelmében kikért rendőrhatalom engedély alapján lehet tartani.

Az ajánlásokról úgy intézkedik a javaslat 62. szakasza, hogy az ajánlasi ívekhez hozzá kell csatolni a szavazóigazolvány szelvényét is. Ellenzéki körökben előreláthatóan nagy megütközéssel fogadják majd a 7. fejezethez foglalt intézkedéseket, amelyek az arányos képviseleti rendszer alapján való fővárosi választást szabályozzák. A 93. szakasz 5. bekezdése ugyanis kimondja:

„Aki az arányos képviseleti rendszer szerint a választókerületek valamelyikében valamelyik párt jelölését elfogadja, az más párt jelölését nem fogadhatja el és más választókerületben sem jelölhető.”

Az országgyűlési képviselőválasztások fölötti bíráskodásról a 8. fejezet intézkedik. A 100. szakasz 4. pontja szerint érvénytelen a választás akkor is, ha bűncselekmény tényládéka nem is állapítható meg, azonban a választókerületben elkövetett erőszak vagy fenyegetés a választók körében olyan mértékű megfélemlítést idézett elő, vagy az ugyanott elkövetett izgatás olyan mértékű nyugtalanságot okozott, amely a választók egyrészt választójogának gyakorlásában gátolta, illetőleg jogellenesen befolyásolta és ennélfogva

alaposan lehet következtetni, hogy a megfélemlítés vagy az izgatás a választás eredményére döntő befolyással volt.

A 103. szakasz pedig kimondja, hogy „a panaszlók a választás érvénytelennek nyilvánítása helyett

a választás megállapított eredményének igazítását és ezen az alapon a választás

törvényes eredményeképpen más jelöltnek képviselővé való kijelentését kérhetik,

ha a választási elnök a választás eredményét törvényellenesen vagy helytelenül állapította meg és kimutatják, hogy a választás eredményének törvényszerű megállapításával nem a képviselőt, hanem más jelöltet kell képviselővé kijelenteni. A 104. szakasz

az országgyűlési képviselőválasztások fölötti bíráskodást kizáróan a közigazgatási bíróságra ruhazza,

a 108. szakasz szerint pedig a petícionálók az állampénztárnál 1000 aranykoronát kötelesek letenni az eljárás költségei előzetes fődőzésére. A 9. fejezet a megbízólevelek bemutatásáról és igazolásáról, a 10. fejezet a megtorló rendelkezésekről szól. A vegyes és átmeneti rendelkezéseket összefoglaló 11. fejezetben rendkívül érdekes a 161. szakasz, amely így szól: „A megválasztott országgyűlési képviselők a képviselőház megalakulása után azonnal, időközi választás esetén pedig igazolólevelének bemutatásakor az elnök előtt, az elnök pedig valamelyik alelnök előtt

nyílt ülésben esküt tesz,

Az eskü szövege a következő: „Esküszöm, hogy a magyar állam és alkotmányához minden körülmények között hű leszek, képviselői feladataimat meggyőződésem szerint és egyedül lelkiismeretem szavára hallgatva, minden

idegen befolyástól mentem teljesítem; minden szavammal és minden tetteimmel a magyar haza és a magyar nemzet boldogulására fogok törekedni. Isten engem úgy segítse!” A 162. szakasz szerint „az országgyűlési képviselő működésének teljesen függetlennek és minden idegen befolyástól mentnek kell lennie. Ehhez képest

az országgyűlési képviselő képviselői működésére a képviselőházon kívül álló tényezőktől utasítást nem fogadhat el, sem működéséről a képviselőházon kívül álló tényezőknél, legkevésbé pedig külföldi személyeknek, hatóságoknak, intézményeknek számot nem adhat.”

Aki ezt a szakaszt megszegi, annak képviselői mandátuma érvényteleníthető és ilyen képviselőt öt éven belül újból sem választható meg. A 165. szakasz így intézkedik: „Aki az országgyűlés valamelyik házában, vagy valamelyik bizottságában, tanácskozástermében jogosulatlanul megjelenik és onnan az illető ház vagy bizottság elnökének fölhívására azonnal el nem távozik, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, vétséget követ el és egy évig terjedhető fogsággal és politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésével büntetendő. Ha a tanácskozásteremben jogosulatlanul megjelent egyén az elnök másodszori fölhívására sem távozik, letartóztatandó és haladéktalanul a vádhatóság elé állítandó. Ha ilyen cselekményt az ülésekről a házszabály értelmében kizárt képviselő követne el,

a cselekmény nem esik a mentelmi jog védelme alá.

Ilyen esetben a királyi ügyész a vádat csak az illető ház hozzájárulásával ejtheti el.” A választójogi javaslat utolsó, 171. szakasza kimondja, hogy *mihelyt a megalakuló felsőház működését megkezdí, a most együttülő nemzetgyűlés — megbízatásának hátralévő ideje alatt — az országgyűlés képviselőházaként működik tovább.*

A passzív ellenzék az új választójog tárgyalására visszatér a Házba

Reakciós fajvédőáramlat a Kormánypartban

(A Reggel tudósítójától.) A passzivitásba vonult ellenzék körében nagy megütközéssel értesültek a kormány választójogi törvényjavaslatának részleteiről és egyhangulag megállapították, hogy

ez a javaslat még az 1922. évi rendelettel szemben is visszafelé fejlődést jelent.

A Reggel munkatársa beszélt az ellenzék több vezető tagjával, akik egymás után úgy nyilatkoztak, hogy

a kormány választójogi javaslata a teljes passzivitás gondolatának újabb térhódításával fog járni.

Kétségtelen ugyan, hogy az ellenzéki képviselőknek jelentékeny része amellett van, hogy az új választójog parlamenti tárgyalásában az egész passzív ellenzéknek részt kell vennie és a legelkeseredettebb harcot kell megindítania a választójogi javaslat reakciós intézkedéseivel szemben, a teljes passzivitás gondolatának hívei azonban e lépésnek nem jósólnak sikert. A többség döntésének mindenesetre ők is alávetik magukat és ilyen körülmények között nagy valószínűsége van annak, hogy

mihelyt az új választójog bizottsági vagy parlamenti tárgyalása megkezdődik, a passzív ellenzék visszatér a Házba.

Azok az ellenzéki képviselők azonban, akik a leghelyesebb taktikai lépést a teljes passzivitás proklamálásában látnák, meg vannak győződve arról, hogy

az ellenzék tagjait előbb vagy utóbb újból eltávolítják a Házból,

egyrészt azért, mivel az ellenzék nem ismeri el magára nézve kötelezőnek a távollétében hozott házszabályokat, másrészt azért, mivel az új választójog körül olyan szenvedélyes harc fog kitörni, hogy

az ellenzék offenzívájának leszerelésére előreláthatóan megint csak a kivezetetés fegyverét alkalmazza majd a Ház elnöksége.

Ezzel kapcsolatban az ellenzék vezető tagjai rámutatnak arra is, hogy a kormánypartban újból a reakciós fajvédőáramlat kerekedett fölül és ilyen körülmények között nagyon kevés remény lehet arra, hogy az új választójog terén bármiféle engedményt lehessen kicsikarni a kormánytól.

Belvárosi Színház

Fedor László páratlanul finom és mulatságos vigjátéka

A nagyságos asszonyt már láttam valahol!

Szereplők:

Makay Margit, Pálmay Ilka,
Kertész Dezső, Tóth Böske,
Tarnay Ernő

Bethlen István levele a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében Peidl Gyulához

**Beniczky Ödönt Horthy kormányzó fogja fölmenteni
a titoktartás kötelezettsége alól**

Új fordulat várható az ötesztendő büntetőügyben

(A Reggel tudósítójától.) A Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügye újból a politikai érdeklődés középpontjába került. A passzivitásba vonult ellenzék beadványára Bethlen miniszterelnök úgy intézkedett, hogy sürgősen lefolytassák azt az eljárást, amely Beniczky Ödönt a hivatalos titoktartás alól való fölmentéséhez szükséges.

Az erről szóló választ küldönc útján továbbították szombaton este a miniszterelnökségről Peidl Gyulának,

a szociáldemokrata párt vezérének. Bethlen István gróf miniszterelnök levele elején arról szól, hogy amikor 1924 tavaszán a szocialista párt a nemzetgyűlésen szemére vetette a kormányt, hogy a Somogyi-Bacsó-bűntény fölmentése terén a hatóságokat mulasztás terheli, mert egyes adatokat a hatóság nem vizsgálta ki, a honvédelmi miniszter kijelentette, hogy a meglevő anyag áttekintésére hajlandó alkalmat adni. Minthogy Beniczky Ödön a közvélemény előtt olyan kijelentést tett, hogy

adatok volnának a birtokában,

a katonai ügyészség megidézte Beniczkyt, aki azonban hivatali titoktartásra való hivatkozással a vallomástételt megtagadta. A hivatali titoktartás alól való fölmentés iránt az eljárás már ekkor megindult

és hogy nem fejeződött be eddig, annak az az oka, hogy

Beniczky Ödön környezetéből arról értesültek a hatóságok, mintha Beniczky Ödönnek az lenne a fölfogása, hogy ezidő szerint nincsen olyan alkotmányos tényező, amely őt fölmentheti.

Az eljáró hatóságoknak tehát az ügynek ezt az oldalát is meg kellett vizsgálni, de most már az ügy sürgősen befejezetik. Annyi bizonyos, hogy

a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügye Beniczkynek a titoktartás kötelezettsége alól való fölmentésével fordulóponthoz érkezett

és a Reggel munkatársa erre való tekintettel fölkereste

Beniczky Ödönt,

aki a különböző félhivatalos közlésről így nyilatkozott:

— Sem időm, sem kedvem nincs ahhoz, hogy a kormánnyal vagy a kormányhoz közelálló helyekkel polemizáljak ebben a kérdésben. Nekem csak egy feladatam és egy kötelességem lehet, az, hogy

ha fölmentenek a titoktartás kötelezettsége alól és megidéznek, őszintén és pontosan elmondjak mindent, amit tudok a Somogyi-Bacsó-gyilkosságról. Ezt meg is fogom tenni.

— Az engem egyébként nem érdeklő ügy részleteiről — éppen a hivatalos titoktartás kötelezettségére való tekintettel — nem informáltam eddig senkit, sem a sajtót, sem a szociáldemokrata pártot, még kevésbé a kormányhoz közelálló helyet, igazán nem tudom tehát, miből következtetik, hogy az én adataim, amelyeket nem ismerhetnek, nem alkalmasak arra, hogy új nyomozás legyen ebben az ügyben elrendelhető. Én nem mondom, hogy alkalmasak erre, de azt sem mondom, hogy alkalmatlanok. Ennek eldöntése már nem az én feladatam, hanem az illetékes hatóságoké. Azt mondják, hogy első kihallgatásomkor nem szolgáltam konkrét bizonyítékokkal? Persze, hogy nem. Amikor ugyanis majdnem pontosan egy évvel ezelőtt a katonai ügyészségen kihallgattak, röviden csak annyit jelentettem ki, hogy a nyomozás idején belügyminiszter voltam, amíg tehát a hivatalos titoktartás kötelezettsége alól föl nem mentenek, nem nyilatkozhatom ebben az ügyben. Ezt a kijelentésemet annak idején jegyzőkönyvbe is foglalták.

Munkatársunk ezután

a titoktartás kötelezettsége alól való fölmentés külső formáságai

iránt érdeklődött. A volt belügyminiszter fölvetette az asztalról a büntetőpörrendtartásnak éppen ott fekvő kötetét és így válaszolt:

— Éppen az imént néztem utána, hogy miképpen intézkedik a Bp. 33. szakasza. Ez a szakasz azt mondja, hogy

a miniszternek a fölmentést a király adja meg

és az ügyben eljáró bíróság hivatalból keresi

meg eziránt az illetékes felsőbb hatóságokat.

A király távollétében, úgy látszik, Horthy Miklós kormányzó ur lesz az, aki a titoktartás kötelezettsége alól megadja nekem a fölmentést.

A kormány, úgy látszik, nem várja be az ille-

A miniszterelnök nevét nem volt szabad kiejteni az ellenzék kőbányai gyűlésén

„A nagy politikai csárdából ki kell verni a garázda legényeket!”

(A Reggel tudósítójától.) A Demokratikus Blok vasárnap délután népgyűlést tartott a kőbányai Régi Sörház nagytermében, ahol a kőbányai polgárság és munkásság igen nagy számban jelent meg, de épp úgy a rendőrség is. Tartottak ugyanis a népgyűlés megzavarásától, mert vasárnap délutánra ebben a teremben hirdettek gyűlést a fájvédők is. Farkas Zoltán megnyitó szavai után Benedek János demokrata képviselő azt hangoztatta, hogy

ki kell kergetni a gyűlésködőket a városházáról és meg kell azt tisztítani Wolffektől.

Buza Barna az ország szomorú gazdasági helyzetével foglalkozott.

Pakots József demokrata képviselő a kormány politikáját támadta. Az előtte szólók a demokrácia szükségességét fejtegették — mondotta. De már öleltük is akadt egy politikus, aki a demokráciának hatalmi eszközökkel is rendelkező hitvallója és támogatója, aki a demokráciát hirdette már Miskolcon, Hódmezővásárhelyen, a szolnoki színpadon és — Genfben. Ez a politikus senki más, mint gróf Bethlen István...

Ekkor a gyűlésen jelenlevő rendőrtanácsos közbeszólt:

— Figyelmeztetem a szónokot, hogy ha a miniszterelnök ur személyét belevonja a beszédebe, nyomban megvonom a szót!

A rendőrtanácsos szavait először gunyos derűltség fogadta, majd elemi erővel tört ki a fölháborodás vihára.

— Halljuk! Halljuk! Halljuk Pakotsot — hangzott mindenfelől.

Pakots József: Tekintettel az izgatott hangulatra, respektálni fogom a miniszterelnök személyének szentségét és sérthetetlenségét (Derűltség.), jöhet, ezt a mi törvényünk nem ismeri. Teszem ezt pedig abból az okból, hogy az utánam következő szónokok is elmondhassák beszédeiket.

Ezután Pakots József zavartalanul folytathatta beszédét. Nemrégiben Ulain Ferenc a

tékes bíróság megkeresését, hanem a passzivitásba vonult ellenzék beadványára fog hozzá a kérdés megoldásához.

A Reggel munkatársa érdeklődött a szociáldemokrata pártban is, ahol kijelentették, bizonyosra veszik, hogy

Beniczky adatai, kiegészítve a szociáldemokrata párt információival, bőségesen elégségesek lesznek ahhoz, hogy a katonai hatóságok haladéktalanul új nyomozást rendeljenek el

a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében. A szocialisták ugyanis egy év óta, amióta a hivatalos anyagot alkalmuk volt megismerni, fáradhatatlanul nyomoznak a gyilkosság ügyében és készek arra, hogy a bűnpör esetleges újrafölvétele alkalmából adataikkal támogatják a hatóságok munkáját. Ehhez az értesülésünkhöz ennyit tesznek hozzá: „A tapasztaltak után előbb azonban mi magunk kivizsgáljuk és lerögzítjük az adatokat, hogy azok ne lehessenek elváltoztathatók...”

Vigadóban azt jelentette ki az Ébredők gyűlésén — mondotta —, hogy „le fogjuk tiporni a törvényt”. Kérdezem, hogy ha a mi sorainkban valamelyik képviselő ilyen kifejezésre ragadtatta volna magát, nem kiabáltak volna-e a kormány táborában ügyész és bíró után?

Bródy Ernő mondott ezután kemény kritikát a városi házai gazdálkodásról. A mostan agónizáló városi házai rezsime kidobta a régi rendszer legértékesebb és legdolgosabb elemeit — tisztán felekezeti szempontból.

Mi nem vagyunk gyűlésködők. Ha mi győzni fogunk, az új rendszer értékeit meg fogjuk tartani.

Csak hogy hol találjuk ezeket az értékeket? Hiszen az ő működésük és cselekedeteik nyomán pusztulás és nyomorúság fakadt. Esztorgályos János szociáldemokrata képviselő az eljövendő küzdelmet eredményesnek látja, mert összefogott a dolgozó polgárság a munkássággal.

A nagy politikai csárdából, amelyre súlyosztották Wolffék a városházát, ki kell kergetni a garázdálkodó legényeket.

Április 28-án lesz a nagy választási nap Budapesten, az lesz a nagy csomagolás, a nagy takarítás napja, amikor Wolff legényei bucsut mondhatnak a hatalomnak.

Kettős rendőrőrségek a színházakban Beregi Oszkár miatt

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton este, közvetlenül az előadások megkezdése előtt, detektívek jelentkeztek a budapesti színházak irodáiban és kérték, hogy őket a nézőtérre helyezzék el, miután a főkapitányságra bizalmas értesítés érkezett, hogy Beregi Oszkár valamelyik színházban váratlanul föl szándékozik lépni és emiatt

az ébredők ugynevezett tüntető osztagokat küldtek valamennyi színházba.

A színházak igazgatói, természetesen, azonnal intézkedtek a detektívek elhelyezéséről, valamint a kettős rendőrőrségekről is, amelyeket a főkapitányságról küldöttek ki egy-egy altiszt vezetésére alatt a színházakba. Beregi, természetesen, egyik színházban sem lépett föl és így a tüntetések is elmaradtak. A Beregi-ügy epilógusához tartozik még az az értesülésünk is, hogy eBregi Oszkár néhány nappal ezelőtt fölment a Fészek-klubba, ahol néhány híve ünnepelesen szándékozott őt fogadni és szó volt arról is, hogy esetleg ott a Fészekben a rendes hangverseny keretében mond el a dobogóról néhány verset. Amikor azonban Beregi a Fészekbe megérkezett, közölték vele, hogy

a fogadtatás elmarad és kérték, hogy fölépési szándékáról is mondjon le.

Beregi aztán föl sem ment a nagyterembe, egy kis mellékszobában üldögélt néhány percig és aztán újból eltávozott. Egyedül ment le egy közeli kávéházba, ahol az asztalnál sirva fakadt. Budapesten mindössze néhány napig marad még, innét a Szlovénzkóba, majd Erdélybe megy turnézni, hogy azután megkezdje amerikai turnéját, amelyre elkíséri egy ismeretlen nevű drámai színész is, továbbá egyik drámai színházunk férfitagja, mind a ketten ismertnevű Ady-interprettorok. Ezzel lezárulnak a Beregi-ügy aktái.

Február
23-28-ig

**Márkus Szoyer
like**

a
9 éves
koloraturénekesnő
a

**ROYAL-
ORFEUMBAN!**

SODORJON JANINA PAPIRT

HIREK

Amália két élete

Fölynyitották hálószobáját, benéztek ágyába és egy lépése sem titok többé. Csak éppen az összefüggések elmosottak, mint egy nagy regényben, amelyről nem is mindjárt vesszük észre, hogy hőse nem ez a szilvskibundás szőke leány, hanem valami súlyos és rettentő: minden összevéve, ahogy itt élünk. Megölték és kirabolták, ágyán elfekedett ez a kitétt gyermek és mindez nem véletlen.

Ahol élünk, kisváros lett ez a Budapest, szegény és kopott. Amit megtartott a nagyváros természetrajzából, Chicago sötétjén, az ékteleknél megnőtt rajta, mint a lesóványodott ember orrcsontja. Ebben a kisvárosban több a gyilkosság, mint a világvárosok rengetegében. Nem is hétköznapi gyilkosságok, szinte hetszámra újabb borzalmak merednek elő. Alig ébredtünk föl a Tölgyfa-utcai szörnyűségektől, már itt nyugtalanít ez a Teréz-köruti halott, a szőke leány.

Akik szeretnek mindent könnyen megfejteni, ezt a gyilkosságot is ráhuzzák a démontragédiák sablonjára. Félvilági nő volt, kitért leány, férjfaló, pénzszerző, kétes összeköttetésekkel — rajtavesztett: ennyi az egész. Pedig nem, ennél sokkal mélyebb és bonyolultabb. Hogy démon volt, éjszakai típus és valaki, züllett egészségtelenség, leírt parkettáncos vagy hasonlót, egyszerűen megölte — ez a sima fölfogás, úgy vesszük észre, talán befolyásolja a nyomozást is. A széttört monokli darabján nézik a láthatatlant. Addig, ami látható, az egészen mást mutat s talán messzebbre, mélyebbre vezet.

Több volt ez a leány, mint a többi szilvskibundások, akik az esti villanyfényben százával szaladgálnak éhesen, ujdivatú szalmatokkal, testszínharisnyában. Néla nem bujt elő, ha kissé megérintjük, a durva belsejű szegény házimesterleány, az elszánt, kegyetlen, műveletlen és közönséges nőtény, aki manikűrözött tükörmével félelem és undor nélkül kaparja ki a salak legmélyéről a pénzt, ami festett életéhez kell. Ez a szőke leány uri családban született, iskolákat végzett, tanult, sokkal többet, mint sok más urilány. Szerette a zenét, beszélt franciául, angolul, olaszul, hollandul és válogatott könyveket olvasott. Az utolsó könyve, amely asztalán maradt: „Van Zanten boldog évei”. A démonok ezt nem olvassák. S azok a nők csak a kirakatban élnek, a lokálban; otthonuk vagy nincs, vagy erotikus. Amália szobájában még egy képet sem találtak, amely ne lenne szolid és polgári. Ez a leány kispolgári nő volt, szimpla és egyszerű. A rafinált eleganciát, a félvilági külsőt csak akkor vette magára, ha barátjával az éjjeli életben megjelent. Mert a barát, az idegen gazdag ur szerette kitűzni hajlott élete díszül a sápadt virágházi növényt, a barátnő-típust. A leány igazi ambíciója azonban a konzolidált élet volt, a remény, hogy a gazdag ember feleségül veszi, háziartása lesz, s ha nem is boldog, de gondtalan és megelégedett lehet. Nem kereste a szenvedélyeket, szenvedélye a háziasság volt. Hajnalban kelt és nem állt órákhozát önszerelmesen fürdőszobájában, toaletasztalánál, hanem ötéves ócska ruhákba bujt, mamuszban járt, 6-kor fölzargatta cselédjét, hogy takarítsák a lakást. Utálták cselédjei, egy sem maradt nála egy-két hónapnál tovább; versenyt kellett vele dolgozniok. Egy kis porszemért, szál pehelyért ölre ment velük. S ha beszélt a szomszédokkal, legfőbb témája a vice volt, a cseléd, a vásárcsarnok és a drágaság — ahogy az a rendes jó pesti polgárosszony témája. Ez a kispolgári nő mégis barátnő volt. Mint minden nőnél, az ő sorsában is a családi élet hibái azok, amelyek áttolták életét a rossz vágyainkra. Itt jelentkezik nyugtalanító, különös portréjával az apa.

Különc. Zavaros életű, zárkózott, mogorva gazdag ember. Az étellel hadilábon, családjával örökös és kíméletlen harcban él. Három feleséget nyítt el; gyermekek kerülnek a bizonytalanságba; senkit sem szeretett, senki sem szerette — ez a leánya 20 éves, amikor először látja, véletlenül. Elkor már csinos a leány, felnőt, szép lakása van — és ez a gazdag apa most szívesen veszi kitétt gyermekét, eljár hozzá vacsorákra, megüzeni, hogy hal legyen, mert az öreg ur a halat szereti.

A kitétt leány pedig, szegényke, a családi életet szereti: barátnő kifelé, belül pedig a rendes élet szerelmese. A gyerekeket szerette, dédelgette és titkolta, hogy a gazdag ur a barátja. Vallásos volt, minden héten háromszor reggeli misére ment egy szomszédcsalád cselédjével, akivel így összebarátkozott, mert az is szerette járni a templomot. És felemás életből kihajtott valami szegény romantika: szeretett olvasni, szerette a koncerteket. A Zeneakadémián, a hangversenyirodákndi abonens volt. Mindegy, hogy mit hallgathatott, ott volt mindig, most az Ady-matiné... A halál rokona vagyok... vagy a filharmonikusok főpróbáján. Itt romantikus volt, itt gyöngéd pillantásokat váltott ifju emberekkel, itt

végigélte a kicsit kikapós, flörtös pesti asszony életét... elkísérhet, de csak a kapuig, jaj, meg ne lássák! Barátnő volt szegény, apja ette asztalánál a gazdag ember pénzén a drága halat — de ő megjártszotta a tisztességes ur-asszonyt ismeretlen ifjak előtt, azt játszotta, ami szeretett volna lenni. Csak a kapuig volt szabad elkísérni s most ezért vallja a házesster, hogy gyakran látta, amint fiatal emberekkel jött haza, fönn az emeleten pedig azt mondják, nem fogadott férfitárogatót... Két élete volt.

Es ki gyilkolhatta meg? A magányos nőt azt gyilkolják meg, akiről tudják, hogy gyűjt, kuporgat és ha elöztjék életét, a zárt szekrények terhesek. A tékozló, könnyelmű kokottot így nem gyilkolják. Csak az gyilkolhatta meg, aki tudta azt a másik életét, a spórolást, a gyufaszálért veszekedő takarékos. Ki tudta? A legközelebbi hozzátartozói, talán, vagy az a fiatalember, akihez, mondják, bizalmas volt egyszer, őszinte, holott a magányos nők hisztériájával takart mindent, ami körülötte az igazság volt.

Testvérei között ő lett az egyetlen, akivel apja jó viszonyban volt. Most az apa elé is kérdőjelek merednek? Kitétte a vagyonból és nem vette zokon, hogy vagyonos életet szerzett magának jobbik élete árán és most ezt a gyermekét megölték ezüstjéért. Milyen különös rejtelmek egy család életében: fixre kitartott nő a leány és a család részéről nincs ellene semmi fölháborodás, de amikor a szegény tiszthez akart férjhezmenni, elkergették, kitétték a családból. Derék, szőke kis lányát kitétte, de a gazdagember barátnőjénél halat rendelt vacsorára. Mert a halat szereti az öreg ur...

Nagy Andor

— Az angol király betegsége. Londonból táviratozzák *A Reggel*-nek: A király állapotáról kiadott jelentésben megállapítják, hogy György király hőmérséklete még mindig abnormális és ingadozó és a gyógyulás csak lassan halad előre.

— A belügyminiszter gyásza. Rakovszky Irán belügyminiszter nagynénje, Szilassy Istvánné, szombaton elhunyt.

— Egy budapesti cipőnagykereskedő számmilliókkal károsította meg Miskolc kereskedőit. Miskolcra jelenti *A Reggel* tudósítója: Miskolcon hetek óta föltűnt a cipőkereskedőknek, hogy cipőre alig jelentkezett vásárló. A kereskedők megállapították, hogy egy budapesti cipőnagykereskedő hálóadászelvényekkel csábítja a közönséget cipővásárlásra. A panaszokra összeült a kereskedelmi testület, ahol több kereskedő előadta, hogy Keresztury Béla budapesti kereskedő 60,000 koronáról kiállított és számokkal ellátott szelvényeket árusít és pedig oly módon, hogy a szelvény tulajdonosának egy 180,000 koronás utánvéteket kell kiváltania és az abban levő három ugyanolyan szelvényt kiállítania. Ha a három szelvény értéke befolyik, akkor a jegytulajdonos egy pár cipőt kap. Miskolcon ma már ezerszámra vannak ilyen szelvények, amelyeket azonban gazdájuk nem tud továbbadni. A miskolci kereskedelmi és iparkamara, valamint a kereskedelmi testület bünvádi utra terelte ezt az ügyet.

— Elrendelték a Magyar Bőripari Központ kényszerfőszámolását. Dr. Einhorn Jenő éveken keresztül a Magyar Bőripari Központ Rt. igazgatója volt. 1919 folyamán azonban a Bőripari Központ vezetősége azt a határozatot hozta, hogy Einhorn igazgatót elbocsátják állásából. Einhorn a bírósághoz fordult és végül fokon a királyi Kuria is ítélettel kimondotta, hogy az igazgató elbocsátása jogtalanul történt és nagy összegű kártérítésben marasztalta el a Bőripari Központot valorizációs alapon. Einhorn igazgató nem tudott a pénzéhez jutni és végül is csődpanaszt adott be a főszámolás alatt álló Magyar Bőripari Központ Rt. ellen. Már-már úgy állott az ügy, hogy a bíróság elrendeli a csődöt, amikor azonban a pénzügyminisztérium beavatkozott az ügybe és a fennálló rendeletek értelmében a Bőripari Központ kényszerfőszámolását rendelte el. A budapesti törvényszéken dr. Nagy István bíró a miniszter rendelkezése folytán megindította a kényszerfőszámolási eljárást. Kényszerfőszámolást a Pénzügyügyi Központot rendelték ki és a panaszbizottság tagjai lettek: Engel János, a Magyar Cseh Iparbank vezérigazgatója, Halász Manó, a Magyar Általános Takarékos ügyvezető igazgatója. A főszámolási tárgyalás április 22-én lesz dr. Nagy István törvényszéki bíró előtt.

— A párisi divat még mindig: soványság és rövid haj. Párisból írja *A Reggel* tudósítója: Ma zajlott le Páris legelegánsabb bálja a — Varróbd. A Theatre des Champs Elysées öltözködött parádéba ez alkalomra, amikor is a legnagyobb párisi divatszalonok, akik egyszerűsmind a bál rendezői is, bemutatják új kreációikat. Nagy sikere volt a tradicionális fölvonulásoknak. A legújabb divatot a következőkben lehet összefoglalni: *Soványság, még mindig a rövid haj, szűk, rövid, testhezálló ruhák és még merészebb dekoltázs (ha ez egyáltalán lehetséges)*. Volt egy-két elkecseregetett pár, aki táncolni is akart volna, de a nagy tömeg ember (ötezerrel többen voltak), megakadályozott minden mozgást. (p. i.)

— Kiket akartak meg- és levágni a Cselekvő Magyarok? A Cselekvő Magyarok táborának alapítói, mint ismeretes, szombaton ítélte el a budapesti büntetőtörvényszék. Másfél esztendővel ezelőtt, amikor a rendőrség a Cselekvő Magyarok táborának két alapítóját letartóztatta, házkutatást tartottak Bedő és Dula lakásán és a detektívek megtalálták annak a vaskos névjegyzéknek az egyik részletét, amelybe azoknak a tőzsdéseknek a nevét és pontos lakását jegyezték ki a telefonkönyvből, akiket pénzszerzés okából kívántak „megdolgozni”. *A Reggel* munkatársa megszerezte a büntügyi iratok között levő névjegyzék tartalmát és ebből kitűnik, hogy az alább felsorolt tőzsdébizományosokat akarták a Cselekvő Magyarok a pogrom költségeire megvágni: Schlésinger Lipót, Arpad-utca 8., Schlésinger Manó, Szondy-utca 40., Schnurmacher Ignác, Eötvös-utca 28., Schiffer József, Fillér-utca 11., Schönberger Imre, Csáky-utca 10., Schönwald Lipót, Nádor-utca 28., Schultz Gyula, Percel Mór-utca 4., Schwarcz Vilmos, Wesselényi-utca 2., Schwarcz Gyula, Zsigmond-utca 20., Schwarcz Samu, Hollán-utca 3., Weinberger Antal, Vilmos császár-ut 31., Weiner Miksa, Akácfa-utca 34., Weisz Béla, Dob-utca 9., Weisz Lajos, Bálvány-utca 26., Singer Boldizsár, Károly-körút 27. — Ez volt a jegyzék utolsó oldala, a többi már nem találták meg, de bizonyos, hogy a telefonkönyv *A betűjénél kezdtek a tőzsdések kijegyzését...*

— Mozart-est a Lipótvárosi Kaszinóban. Vasárnap este a Lipótvárosi Kaszinóban, Kleiber Erich főzeneigazgató vezénylete mellett, a Filharmoniai Társulat, Goda Gizella közreműködésével, megismételte Mozart-estélyét. A Kaszinó tükros dísztermében, ahol számos közéleti notabilitás jelent meg, kitűnően érvényesültek Mozart intím hangulatu *b-dúr szimfóniája*, a „Figaro” nyitánya és a *német táncok*. A kiváló főzeneigazgató, Goda Gizellával és zenekarával az egész est folyamán meleg ünneplésben részesítették.

— Wolff a főváros érdekeinek elárulásával vádolja Ripkát. Az V. kerületi Keresztény Községi Párt vasárnap délelőtt tartotta zásló-bontó gyűlését. Ernst Sándor beszéde után Wolff Károly emelkedett szólásra. A legelősebben tiltakozunk az ellen — mondta Wolff —, hogy egy illetékes tényező fölszólalása alapján azt írják a lapok, hogy a külföldi hitelezők csak 50%-os alapon hajlandók kiegyezni. Az ilyen elszólás a *legalacsonyabb elárulója a főváros érdekeinek, hitvány pártpolitikai szempontokból*. Eckhardt Tibor beszéde után Friedrich István támadta Ripkát. *A kormánybiztosnak — Friedrich szerint — csak a kormányfőtanácsosságot sikerült olcsóbbá tennie*. Aki ma nincs a keresztény pártban, az közel jár a nemzeti érdekeinek elárulásához. Csilléry és Zsembery Gyula beszéltek még.

VIGSZINHÁZ

Szombaton, február hó 28-án

először

A FŐPÉNZTÁROS UR

Vigjáték 3 fölvonásban

Írták: Fleurs és Caillavet

Főszereplők: Hegedüs Gyula, Rajnay Gábor, Góthné Kertész Ella, Zátory Kálmán, Gál Franciska, Dénes György, Szerémy Zoltán, Béla Miklós

Ezt követi:

CSENDÉLET

Vigjáték egy fölvonásban

Írta: Molnár Ferenc

Főszereplők: Darvas Lili és Góth Sándor

Paplant vásárolni csak megbízható cégeknél szabad

Sándor „Ideál” paplangyár, IV, Kammermayer Károly-utca 1. szám (Központi városháza)

Ötven éve fönnálló Sándor M. Ferenc „Ideál” paplangyára garancia arra, hogy olcsó árban jó minőségű paplant ad vevőinek

— Milyen legyen az Operaház? Az összes szakértők meghallgatása után most már tisztán állhat a miniszter elképzelésében az új magyar Operaház képe. Mindenekelőtt ki kell különböztetni az egyes magánénekesek egyeduralmát és olyan helyzetet kell teremteni, hogy azok ne terrorizálhassák az igazgatót. E célból el kell bocsátani mindenkit rajtuk kívül, mert ha ők egyedül maradnak, bizonyára nem fogják az igazgatót terrorizálni. El kell érni továbbá, hogy az Operában minden este telt ház legyen és e célból meg kell vonni tőle minden eszközt, amivel a publikum érdeklődését felkelthetné. Ehhez természetesen rátermett vezetőkre van szükség. A vezető legyen nagy muzsikás, aki a zenekart és az énekkart rábírná, hogy ne kívánjon több pénzt és aki felelősséget teremt a magukra maradt starok közt és megakadályozza, hogy star, aki egyedül lát el egy szerepet, ne követelődzék, és be ne rekedjen. Meg kell hívni Klemperert, akit a bécsi opera nem tudott megfizetni s aki amerikai turnéját bizonyára megszakítja, hogy itt olcsón rendelkezésre állhasson. Ha nem ő, hát Leo Blech, vagy Bruno Walter mindenestre vállalni fogja, hogy anyagi eszközök nélkül lekonsztrálja a „Halló, Amerikák!”-t, új bemutatókat és reprizet nélkül változtatossá teszi a repertoárt, de mégis előadja Sravinszky, Ravel, Schrecker, Strauss Richárd, másfelől pedig Schillings, Wolff Ferrari, továbbá Montenuzzi, Zandonai és mindama nagyok összes műveit, akiket a kritika jogosan reklamál, kiegészíti a Mozart-, Verdi-, Puccini- és Wagner-repertoárt, redukált eszközökkel főleg az Operánkat legalább a Scala nivójára. Most már aztán nincs egyéb hátra, mint hogy a kegyelmes ur üzenjen a megfelelő német karmesternek, aki a főfeladatot megoldja és egyúttal eléri az előirányzott bevételi átlagot. Ehhez csak egy ember kell, egy kitűnő muzsikás, egyéb semmi, legalább a szakértők nyilatkozataiban nem találkoztunk azzal a véleményvel, hogy az Opera talpraállításához pénz is kellene.

— Diplomáciai díné a miniszterelnöknél. Bethlen István gróf miniszterelnök szombaton este dínét adott a budapesti tartózkodó külföldi diplomaták tiszteletére. A díné megjelent a többi között az angol, a svéd, a spanyol és a szerb követ is, valamint a külföldi és a magyar diplomáciai kar számos előkelősége feleségével együtt.

— Ismeretlen nő holtteste a Dunában. Vasárnap este 6 órakor az óbudai hajógyár környékén egy 30—35 év körüli nő holttestét fogták ki a Dunából. A magas, föltűnően jöltáplált, gesztenyebarna haju nő fekete kötöttkabát és grenadi ruha volt, jobbkezén ezüstgyűrűt viselt. A rendőrorvos véleménye szerint vasárnap délután ugorhatott a vízbe.

— Vasárnapi üngyilkosságok. Lukács Mária 19 éves gyári munkásnő, Tuzoltó-utca 49. számú lakásán morflummal megmérgezte magát. A Rókusba szállították. — Schweizer Béla 21 éves fogtechnikus, Lázár-utca 20. szám alatti lakásán mellbelőtte magát. A Rókus-kórházba szállították. — Haberkorn István 23 éves szilgyártósegéd, a Hajósár-ut 28. számú házában, afölötti elkeseredésében, hogy hónapok óta nem kapott állást, gázzal megmérgezte magát. Súlyos állapotban a Rókusba vitték.

— Elfogták Hegyi Sándort, a sokszoros lihomtiprót. Néhány hónappal ezelőtt tömeges följelentést tettek a rendőrségen munkásemberek, hogy a külső Váci-úton levő Népmozgó üzletvezetője: Hegyi-Berger Sándor a moziba csalogatta a környéken lakó 8—10 éves kislányokat és megrontotta őket. A rendőrség nyomozást indított ez ügyben, Hegyi Sándor azonban, amikor megtudta, hogy keresik, megszökött a fővárosból. Ma délután kapott értesítést a rendőrség, hogy Hegyi Sándort Zalaegerszegen elfogták.

— Walkó az iparosok között. Az Ipartestület Országos Szövetsége vasárnap délelőtt az Asztalosok Otthonában közgyűlést tartott, amelyen Pálffy Dániel elnökölt. Dobsa László ismertette a kézműves kamara fölállításának ügyét. Javaslatára a közgyűlés kimondta a kézműves kamara fölállításának szükségét. Állást foglalt továbbá a közgyűlés a forgalmi adó reformjának kérdésében, továbbá kimondta, hogy az iparosság követeli a fölösleges és az iparosságra káros közüzemek megszüntetését. A közgyűlésen megjelent Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter is, akit Pálffy elnök üdvözölt. Walkó kijelentette, hogy ő tudja nagyon jól, hogy a közönség fogyasztóképessége rendkívül módon megcsökken és ez okozza a kézműipar nehéz helyzetét is. A szükséges forgatóke hiánya nagy sulyal nehezíti az iparosságra. A kormánynak az a törekvése, hogy ezeken a nehézségeken könnyítsen. A forgalmi adó mai rendszere állandóan nem tartható fenn. Fokozatosan csökkenteni kell a forgalmi adót, azután pedig meg kell szüntetni. A közüzemekről azt mondta a miniszter: mennyire léves az a föl fogás, hogy a közüzemek olcsóbban dolgoznak. A közüzemek terheit végül a polgárság fizeti meg. („Ugy van!”) Ezen háborus alakulatokból megszüntetendőknek tartja azokat, amelyek fölöttlenül nem szükségesek. A közmunkák kérdésében reméli, hogy a legközelebb ez is megoldást nyer. A sulyt arra kívánja helyezni, hogy a közmunkák kiadása ne segélyakcióképpen, hanem rendszeres üzleti alapon történjen. A miniszter beszéde után a közgyűlést tovább folytatták.

— A Pesti Chebra Kadise ma, hétfőn délután 5 órakor a Dohány-utcai templomban alapítási ünnepélyt tart.

Ozvegy Bacsó Bélánénak a kutyája szerzett kétszobás lakást a Lakáshivataltól

Baby de genere Cézár kérvénye egy lakás kiutalása érdekében

(A Reggel tudósítójától.) Somogyi Béla és Bacsó Béla meggyilkolása után özvegy Bacsónénak külön kelemetlensége támadt a budapesti Lakáshivattal. Abban az időben, 1920. év elején, erősen virágzott a lakásrekvirálás és természetesen

egész sereg igénylő jelentkezett a meggyilkolt Bacsó Béla lakására.

A Kálmán-utca 21. szám alatti ház IV. emeletén volt Bacsóéknek 4 szobás lakásuk. A 4 szoba közül egyet dr. Szalay Mátyás káplán bírt albérléssel, 1 szobában pedig egy menekültügyi altiszt lakott, ugyancsak, mint albérlő. Az igénylők között volt Eibinger János tengerészalezredes és már 1920. év végén ugy rendelkezett a Lakáshivatal, hogy az özvegy köteles az egész lakást az alezredesnek átadni. Amikor ezt a szigorú határozatot kikézbcsítették, Bacsó Béla özvegye a férje erőszakos halála nyomán keletkezett idegbántalmak folytán kórházban feküdt. A Lakáshivatal azt mondta, hogy Szalay káplán menjen máshová albérlésbe, a menekültügyi altisztnak pedig mindjárt ki is utaltak egy szükséglakást.

A beteg özvegyasszony dr. Pongrácz Jenő ügyvédhez fordult, akit arra kért, hogy járjon el az illetékes hatóságoknál, mert beteg, a kórházból nem tehet elégat annak a rendelkezésnek, hogy azonnal költözködjék ki a lakásból. Az ügyvéd eljárta minden illetékes hivatalnál, appellált, panaszokat szerkesztett, audienciázt, de minden eredmény nélkül. Amikor már teljesen vigasztalan volt a helyzet, egy képviselővel akart interpelláltatni, de ez nem sikerült. Ugy látszott, hogy a homoly lépéseknek nem lehet eredménye. Pongrácz ügyvéd tehát különös beadvánnyal próbálkozott, hogy megragadja a Lakáshivatal elnökének figyelmét. Beadványt írt az ügyvéd — özvegy Bacsó Béláné

Baby kiskutyája

nevében. Az egész jogszolgáltatás terén, sőt még a lakáshivatali furcsaságok között is

— Zsaroló hadjáratok a Józsefvárosban a Cselekvő Magyarok fenyegető leveleivel. Néhány józsefvárosi gyanús fiatalember konjunkturát szimatolt Othó ékszerész gyilkosainak vallomása révén és remélték, hogy még mindig halálra lehet rémiteni az embereket a Cselekvő Magyarok nevével. Előbb egy józsefvárosi vaskereskedőnek, majd a Mátyás-téri Freund Testvérek festéknagykereskedő cégnek küldtek fenyegető levelet. Fölzsolították a kereskedőket, hogy a Tavaszmező-utca és a Mátyás-tér sarkán, illetve a Nagyfuvaros- és a Bérkocsis-utca sarkán adjanak át nekik 12—20 milliót, mert különben a halál fia. A Freund Testvéreknek külön megírták, hogy ha nem jönnek a pénzzel, lakásukra mennek s akkor ők is Kmetty kezén fognak kimulni. Az egyik levélen az aláírás „A Cselekvő Magyarok Nagytábora”, a másikon „Egy pár lelkes ÉME-tag”. A Freund Testvérek üzletében, mielőtt a levelet megkapták, megjelent egy bőrkabátos fiatalember és fenyegető hangon állást kért. A fenyegető hangú kérelmet nem teljesítették, erre jött a levél. Freund testvérei kimentek a találka helyére, ott ugyanaz a bőrkabátos fiatalember várt rájuk, több társával. Rendőr nem akadt a környéken, így óvatosan követték őket s ekkor kiderült, hogy ez a társaság egy józsefvárosi kávéházba vonult, ahol törzsvendégek. A megfenyegetett kereskedők a zsarolásra szövetkezett ifjakat följelentették a rendőrségen, amely most megindította a nyomozást a megkészt Cselekvő Magyarok és az „egypár lelkes ÉME-tag” után. Kiderült, hogy pár nap alatt mintegy 25 józsefvárosi kereskedőt hívtak ilyen találkára fenyegető levelekkel.

— Megnyílt az első magyar rádiókiállítás. A kormány még mindig nem tudott elkészülni a rádió-rendelettel, a különböző érdekltségek között még folyik a harc a rádió monopóliumáért, de a rádió-amatőrök — bár megkötött kézzel és minden hatósági támogatás nélkül — szorgalmasan dolgoznak. Vasárnap nyílt meg az első magyar amatőr rádiókiállítás a Diák Rádió Club Rákóczi-úti helyiségében. Közel 100 darab különböző típusú és berendezésű amatőr-készülék került kiállításra, amelyek legnagyobb része a háztetőn elhelyezett két antenna segítségével működésbe hozható. Az érdekes kiállítást nagyon sok érdeklődő kereste föl; a látogatókat az esti órákban sikerült rádió-koncert szórakoztatta.

— Vasárnap nagy hóesés volt Bécsben. Bécsből telefonálta A Reggel tudósítója: Az anyhe időjárás vasárnap hirtelen megváltozott. Sűrű pelyhekben hull a hó. A ma délutánra kitűzött labdarugó-mestermérkőzéseket az erős hóesés következtében nem lehetett megtartani. Grazból azt jelentik, hogy ma délután 3 óra óta szakadatlanul havazik. A hólepel magassága 15 centiméter.

— Cserkészbál. A 191. számú Toldi Miklós-cserkészcsoport március 1-én este, a Gellért-szálló termeiben, Ripka kormánybiztos fővédnöksége alatt, zártkörű táncestélyt rendez. Jegyek a helyszínen.

egész különleges ez a beadvány, amelyben Baby a Lakáshivatal elnökéhez szóló beadványt ilyen megszólítással kezdte:

Au vou!

A gyönyörű irással írott beadvány aztán ezeket tartalmazta: „Mielőtt megsértődnék Méltóságod, hogy kutyaugatással kezdem, bemutatkozom:

özvegy Bacsó Béláné Baby kutyája vagyok, de genere Cézár, tehát nem vagyok zsidó.

Hajléktalanra tett urnóm állandóan szomorodik, sir és szenved, kutyakötelességemnek tartom, hogy a jogtalanul elvett lakást visszaugassam. A kutyák társadalmában nincsen olyan hivatal, amely arra való, hogy kis kutyákat megfosszon jogoktól a nagy kutyák javára. Sajnos, vannak szerencsétlen kutyák, akiket a sorsuk Pestre sodort és így gazdájuk révén összekötésbe kerültek a budapesti Lakáshivattal. Sokszor megcsik Budapestben, hogy olyan időben is kidob ez a hivatal embereket a lakásukból, amikor tisztességes ember még a kutyáját sem eresztí ki az utcára. Méltóságod bizonyára azt gondolja, hogy a kutyaugatás nem hallatszik a mennyországba. De a Lakáshivatal még nem mennyország. Nem akarom Méltóságodat ez alkalommal nagyon megütni, de most már én kérem, adja vissza urnóm lakását. Indokolásul a kihágási büntető-törvénykönyv 86. paragrafusára hivatkozom, amely az állatok kinzását bünteti. Ha ezen ugatásom eredményes nem lesz, tovább ugatok. Au vou, Baby.”

A kis kutya folyamodványa hozta-e meg a kívánt eredményt vagy sem, azt megállapítani nem lehet. De tény, hogy

Lakáshivatal erre nemsokára mégis csak iutalt Bacsó Béla özvegyének egy kétszobás lakást,

amelybe sietve beköltözött a szerencsétlen özvegyasszony, Baby kutyájával együtt.

— Baltazár püspök március közepén tér vissza Budapestre. Baltazár Dezső debreceni református püspök — amint A Reggel tudósítója közli Newyorkból — rövidesen befejezi amerikai körútját. Az amerikai magyarok rendkívül lelkesen fogadták a népszerű püspököt, aki a debreceni kollégium javára rendezett gyűjtést. Több helyre ismételtlen vissza kellett térnie, hogy beszédeket tartson. Philadelphiába kétszer, Trentonba kétszer, Pittsburgba háromszor, végül Clevelandba is háromszor tért vissza s nemcsak egyházi ünnepeken, hanem alkalmi gyűléseken is résztvevett. Meckesporton a zsidótemplomba is meghívták, ahol három nyelven tartott beszédet. Utíterve szerint most még a Chicago s a Niagara vidéken lakó magyarokhoz látogat el és reméli, hogy március 15—16-ára Budapestet ismét. Utjának eredményével nagyon megelégedett, nemcsak a magyarság szeretetével találkozott, hanem példás áldozatkészségével is.

— Az előkelő hölgyvilág parfüm- és piperecikkait a jó hírnévűek örvendő Kosztelik cégnél szerzi be (Dorottya-utca 12).

— Adler Illés emlékezete. Vasárnap délelőtt, Adler Illés főrabbi halálának első évfordulója alkalmával gyász-ünnepélyt tartottak, amelyen Bernstein Béla nyíregyházi főrabbi mondott emlékbeszédet.

A
kedvezményes
vászonáru
árusítás e hó 28-ig
meghosszabbítva!

Legelőnyösebb bevásárlási alkalom!
Óriási választék! — Olcsó árak!

KLEIN ANTAL

divatruházában

Király-u. 53 (Akácfa-u. sarok)

Wolffék uralma a legpregnansabb destrukció

— mondja Ripka kormánybiztos

Baránszky az ölmosbotról, Becsey a világnézetű fantazmagóriákról

(A Reggel tudósítójától.) Az V. választókerület Ripka-párti polgársága vasárnap délelőtt Obudán, a Korona Vigadó nagytermében tartotta alakuló pártgyűlését. Kovácshegyi Kálmán malomigazgató elnöki megnyitóját után dr. Ripka Ferenc kormánybiztos tartott hosszabb beszédet.

— A közeledő községi választásokra — úgy mond — három csoport áll egymással szemben: a baloldali és jobboldali szélsőségek, ezek között helyezkedik el a mindenféle szélsőségtől mentes Ripka-féle középpárt. Azt a menetetrendet, amelyet a blokkban tömörült baloldali pártok képviselnek, mi már 1918-ból ismerjük. Ugyanazon frázisokat halljuk most is, mint 1918-ban. Lehetetlen, hogy ennek a tanulságait a polgárság most ne igyekezze levonni. Beszélte ezután Ripka a jobboldali szélsőségekről. A keresztény községi párt nagy és fenséges gondolat jegyében indult meg annak idején, de a keresztény, nemzeti eszmét nem tudta a gyakorlatban megvalósítani, mert

a vezetőkben nem volt meg a kellő erkölcsi erő.

A keresztény gondolatból széthuzás lett és a gyűlölködés termelődött ki az egész vonalon. A felekezeti kérdéssel a társadalmat darabokra tépték és a fagyűlölettel még jobban fokozták az ellentéteket.

A legpregnansabb destrukcióban jutott kifejezésre ennek az irányzatnak a működése.

Az ország élén álló vezető tekintélyek leghívdnyabb támadása és sárbatiprása után, még a hercegprimás személyét sem kimélték.

A destrukciót egyformán megvetem, akár fehér lepel takarja azt, akár vörös rongyban jelentkezik.

A négyéves mult, amely ezen irányt jelzi, nem tudott eredményeket produkálni, csak negativumokat hozott létre. Nem látom jogosultnak, hogy három-négyéves meddő mult után ezek a személyek újra vezetőszerepet követeljenek maguknak. A jobboldali sajtó azzal vádol, hogy én gyöngíteni akarom a keresztény gondolatot.

— Az új választójog bizottságl tárgyalására március közepén kéthetes szünetet kap a Ház. A kormány úgy tervezi, hogy a választójogi javaslatot csak akkor terjeszti a nemzetgyűlés elé, ha az új választójog kérdésében már a kormány párt választójogi bizottsága, valamint külön ebből a célból összeülő értekezlete is állást foglalt. Erre előreláthatóan csak a jövő hét vége felé kerülhet sor és így a kormány gondoskodnia kell arról, hogy időközben a Házat megfelelően foglalkoztassa. A Reggel munkatársa beszélt ebben az ügyben Zsitvay Tiborral, a Ház alelnökével, aki a következőket mondta:

— Egészen bizonyosra veszem, hogy a költségvetés vitája még a jövő hétre is áthúzódik. A Ház ugyanis szerdán tartja legközelebbi ülését és fejezi be a kultusztervező részletes tárgyalását. Csütörtökön a honvédelmi tárca kerül sorra és a pénteki ülés aligha lesz elegendő arra, hogy a hátralevő pénzügyi tárca költségvetését letárgyalhassa a Ház. Azt hiszem tehát, hogy a költségvetés csak március 3-án kerülhet tető alá és ezután néhány napig kisebb törvényjavaslatok és különböző mentelmi ügyek tárgyalásával telik el az idő. Egy-két napig fog tartani az appropriációs törvényjavaslat vitája is, amelyet előreláthatóan Rupert Rezső mentelmi ügyének tárgyalása fog követni. Ilyen körülmények között körülbelül március közepén kerülhet sor arra, hogy a választójogi javaslat bizottsági letárgyalása céljából kéthetes szünetet kapjon a Ház.

A Reggel munkatársának értesülése szerint a kormány bizonyosra veszi, hogy a Ház egyesített bizottsági két hét alatt letárgyalja a választójogi javaslatot, amelynek parlamenti tárgyalása április elején fog megkezdődni. Áprilisban a választójogot, májusban a vármegyei és a felsőházi javaslatot tárgyalja a Ház és tekintettel arra, hogy az új költségvetés július elsejéig már nem kerülhet tető alá, a kormány máris elhatározta, hogy az új költségvetéssel egyidejűen indemnitási törvényjavaslatot terjeszt júniusban a nemzetgyűlés elé. Ez a költségvetési fölhatalmazás azonban már nem három, hanem hat hónapra fog szólni.

— A bolgár „Cseka” halálos ítéleteket hajtott végre. Szófiából jelentik, hogy a hatóságok sikerült ártalmatlanná tennie a bolgár kommunista „Cseka”-t, amelynek székhelye Szófiában volt. A szervezet elnökét, Napetoff Petko könyvkereskedőt letartóztatták, az összes tagokkal együtt. A letartóztatottakat beismerték, hogy halálos ítéleteiket terroristák útján hajtották végre. A hatóság megállapította, hogy Napetoff vezetésével a szervezet összeköttetésben volt agrárkommunista emigránsokkal.

Nyiltan felelek erre a vádra. Én nem csinálhatok mást, mint amit 25 éven át csináltam. Exponált katolikus ember voltam és vagyok ma is. Nem tagadhatom meg önmagamam. Én nem ismerem gyűlölködést. Nekem voltak a zsidók között is jóbarátaim, akik a legnagyobb önzetlenséggel támogatták törekvéseimet.

Ezután Szilágyi Károly volt bizottsági tag szólalt föl. Dr. Baránszky Gyula tanubizonyoságot kíván tenni mindazok mellett, amiket Ripka a jobboldali szélsőségekről mondott. A keresztény községi párt, amelynek szülő is tagja volt, a keresztény nemzeti gondolat jegyében alakult. (Közbeszólás: „Ölmosbot!”) Azonban nem sikerült e gondolatot megvalósítani, mert a vezetők rossz munkatársakat választottak. Az elmúlt törvényhatóságban mindenkit lehurrogtak, aki nem erőszakkal és ölmosbottal akart argumentálni. Mi régebb keresztények voltunk, mint azok, akiket a konjunktúra sodort a közgyűlési terembe. Így bukkott meg például a lakáskérdés, amelyet nem szabad lett volna kiadni a kezünkől. Allítom, hogy igenis, azért nem hosszabbították meg a törvényhatóság autonómiáját, mert a többség nem respektálta a kisebbség jogát. Az volt a jelszavuk, hogy meg kell szüntetni a törzsfőnöki rendszert. A keresztény községi párt azonban a 10 kerületi törzsfőnök helyett három törzsfőnököt ültetett a főúros nyakába, tehát még rosszabb helyzetet teremtett, mint azelőtt volt. Becsey Antal szerint elég volt a világnézetű fantazmagóriákból. A polgárságnak csak egy világnézetle lehet: jólétet és munkát teremteni e letarolt sivatagon. Henyey Vilmos államtitkár szerint véget kell vetni a forradalmi alakulatoknak. Meg kell szüntetni a felekezeti- és osztályuralmat. Holzschpach Nándor, Menyhért Ferenc, Schmidt-kunz Lajos és Reisinger Gyula felszólalása után a gyűlés elfogadta a programot.

— „A klinikát a bezárás veszedelme fenyegeti.” (Levél a szerkesztőhöz.) Igen Tisztelt Szerkesztő Ur! A napokban kimentem a Mária-utcai klinikára, hogy ott megvizsgálhassam magamat. Az egyik rendelő előtt egy gépirásos hirdetőnyer lettem figyelmes, amely az ügyvesz rendelőre jelentkező betegeket fölhívja, hogy a klinika javára adakozzanak. A továbbiakban elmondja a hirdetőnyer, hogy anyagi eszközök hijján a klinika helyiségei 10 év óta nem voltak tatarozva, az idén már a szokásos nyári nagytakarítástól is el kellett tekinteni, az orvosok és ápolók számát állandóan csökkenteni kell és a laboratóriumi szükségletek pótlásáról sem tudnak gondoskodni. Végül leszögezi a hirdetőnyer, hogy — ha a betegek nem adakoznak a klinika javára — a klinikát a bezárás veszedelme fenyegeti. — Nem akarom ecsetelni: mi csoda kultuszgyűjtemény, hogy egyáltalán fölmerülhet a bezárás terve egy olyan intézménynél, amely a betegek gyógyításán kívül a jövőendő orvosnemzedék gyakorlati oktatását szolgálja. Csupán Meskó Zoltán minapi parlamenti beszédének egy mondatát idézem: „A kultuszminiszter nem engedheti meg magának, hogy 110—115 egyetemi tanárt nevezzen ki.” Mit gondol, t. Szerkesztő Ur, nem okosabban tenné a kultuszminiszter ur, ha azzal a tekintélyes összeggel, amellyel a nagyszámu és fölösleges egyetemi tanárok kinevezése jár, inkább a klinikák válságos anyagi helyzetét segítené? (Aláírás.)

— „Maga zsidófejű!” Eckhardt Ferencnének baja támadt a Lakáshivatallal. Elrekriválták a lakásából egy szobát és végrehajtót küldtek a nyakára, hogy ez helyezze el a kijelölt új bérlet. Eckhardt nagy izgalomban rátámadt a végrehajtóra:

— Maga zsidófejű! Annak a gazember bíróságnak könnyű parancsolni: gazember az a Lakáshivatal!

Ebből aztán újabb baj keletkezett, mert hivatalból üldözendő becsületsértés vétsége címén eljárás indult meg ellene és ezt az ügyet kedden tárgyalja a büntetőtörvényszéken Schadt Ernő dr. tanácsa.

— Nyilatkozat. Becses lapjokban a Lukachich báró és közöttelem folyamatosan levő büntető ügyben megjelent közleményre vonatkozólag tisztelettel kérem, sziveskedjenek az alábbi helyreigazító közleményt, a sajtótörvény szakaszai értelmében, közzétenni. A tényvallás az, hogy Lukachich báró ellen, többrendbeli ténykedése és magatartása miatt a honvédelmi miniszter urnál följelentést tettem. A honvédelmi miniszter ur utasítására báró Lukachich ellenem büntető eljárást indított. Hatóság előtti rágalmozás címén a budapesti kir. büntető eljárás bíróság előtt állottam, amely az összes vádak alól teljesen fölmentett. A büntetőtörvényszék, mint föllebbezési bíróság azon közbeszólo határozatot hozta, hogy a tábornoki becsületügyi választmányt a hatáskörébe tartozó katonai eljárás befejezésére fölkeri és a maga részéről a föllebbezési eljárást ennek befejezése után folytatja. Dr. Miskolczy Imre, kir. kamarás, ny. közöspénzügyminiszteri osztálytanácsos.

— Vasárnapi szocialista népgyűlések. A szocialdemokrata párt vasárnap a fővárosban három népgyűlést tartott, amelyek napirendjén a városi választások és a községi politika kérdései szerepeltek. A gyűléseken Farkas István és Kéthly Anna nemzetgyűlési képviselők beszéltek a Wolff-rezsim tarthatatlanságáról és a demokratikus városi közigazgatás szükségességéről.

— Egész Amerika lázong a jégcsokoldéért. Budapesten gyártja a Korona-csokoládégyár, József 4-28. Mindenütt kapható.

— Fejedelmi sarjak a nyilttéri rovatban. Mi lesz a tekintélyek tiszteletével, ha fejedelmi sarjak a lapok nyilttéri rovatában szedik le egymásról azt az évszázados patinát, amelyet a népek lojalitása rakott rájuk. Fülöp Józsiás szász-köburg herceg és Cirill bolgár herceg, Ferdinánd volt bolgár fejedelem fia, heves nyilttéri támadásokat intéztek egymás ellen bécsi és prágai lapokban. A támadások háttérben anyagi érdekek lappanganak. Fülöp Józsiás herceget nagybátyja, a szász-köburg-gothai herceg megtette hitbizományának örökösévé. Ezt az örökséget akarja vitássá tenni Cirill herceg, hogy ő maga üljön be a hitbizományba. A harci eszközök megválogatásában egyik fél sem mutatkozik kényes izlésűnek és ha egyebet nem is, de a nyilttéri frazeológiát elég jól eltanulták legközönségesebb alattvalóiktól. Cirill herceg azzal vádolja Fülöp Józsiást, hogy puccsterveken tör a fejét, amire Fülöp Józsiás azt feleli, hogy Cirill herceg kölesönök után mászkál és biztosítékul fölajánlotta — Fülöp Józsiás hitbizományát. Biz, ez súlyos vád, amely csak azt bizonyítja, hogy a mai kor szelleme megfertőzte a hercegeket is, akik egy nehezen nyélbeüthető kölesön sánszait minden lelki furdalás nélkül javítják meg egy inkorrektussággal. Ugy látszik, a fejedelmi sarjak lemondtak arról, hogy valaha még fejedelmek legyenek. Mert nyilttéri harcban kapott sebekkel talán mégsem lehet beülni a trónusba. Eddig legalább nem volt arra eset, hogy fejedelem büszkén mutatta volna a nyilttéri harcokban kapott sebeket.

— Az Otthon-Kör Jókai-ünnepe. A Jókai centennárium programjának egyik legimpozánsabb fejezete volt az a főlemelő ünnepség, amelyen vasárnap délelőtt az Otthon-Kör hódolt Jókai Mór emlékének. Rákosi Jenő megnyitóböszöletében a magyar kultúrát egy óriási medencéhez hasonlította, amelyből kifelé folynak a patakok, keresztül-törve az erőszakosan megállapított határokon. Jókait az író, újságíró és a művészt a művészetek összességével ünnepeleljük, mert az írásművészet a teteje és összefoglalása minden művészetnek és ezért méltán borulunk le egy olyan alak előtt, aki a nyelv művészetében a világon az első közé emelkedett. Ezután Márkus Emilia szavalt a Babits Mihálynak „A szépszemű öreg tovább mesél” című költeményét. Utána Hubay Jenő adta elő Bach „Cavatína”-ját, majd a híres „Cserebogár” csárdajelenetét. Hubay Jenő játékát Drenzi Oszkár kísérte zongorán. Sziklay János emlékböszöletében Jókai műveinek tüneményes hatását a költő lelki gazdagságával magyarázza meg, amelyben az egész nemzeti Génusz talál kifejezésre. Regényeinek főalakjai nem emberi jellemek, hanem az emberi erények költésreméltó példaképei. Jókai alkotásai mindig új életre fogják hevíteni a magyar művelődés munkásainak szívét. Sándor Ersei, az Operaház művésznője, Márkus Dezső zongorakísérete mellett három dalt énekelt, többek között Jókainak „Mílora” című költeményét, amelyet Tarnay Alajos zenésített meg. Bartos Gyula, a Nemzeti Színház tagja, Falu Tamás és Boross Sándor alkalmi költeményét, Balassa Imre, az ismert író és hírlapíró pedig Somlyó Zoltán versét szavaltta el igen nagy hatással. Ifjabb Hegedüs Sándor gyermekkori emlékeivel kapcsolatban a Stáció-utcai sárka házról mesélt, ahol Jókai lakott. Jókainak Lördán volt a kedvence, aki most, az ünnepély előtt így jellemezte Jókait: Menj, menj és mond meg mindenkinek, hogy Jókai nem más, mint az ezeregyéjszaka meséinek csodálatos folytatása. Ezután Kürti József olvasta föl Jókainak „Törédelmes vallomás” című humoros novelláját, amelyben Jókai szórakozottságáról és feledékenységéről tesz vallomást, de hozzáfűzi, hogy azokat hamar elfelejtik, akik megbántották, de akik szeret, arról sohasem feledkeznek meg. Hoitsy Pál záröszöletében Jókai legnagyobb érdemét abban látja, hogy olyan alakokat teremtett, akiket telkesedéssel lehet követni, mert aki azok nyomdokain halad, az a magasságok tiszta levegőjében megy, nem pedig a bűnügyi regények förtelmeiben, ahol az emberiség kiveteltjeit állítják az olvasók elé.

— A dr. Taub-gyermeknevelő épp oly jó, mint az Arion angol fogkrém.

— Közgazdász-estély. Az egyetem közgazdásztudományi karának Széchenyi István bajtársi egyesülete, illetve ennek kispesti Bercsényi Miklós törzse február 23-án este a kispesti „Magyar Király” szálló termelében közgazdász-estélyt rendez.

Ping-pong
asztalok, készle-
tek legolcsóbban
KERTÉSZ II, Andrássy-ut 36

— Sokaknak föltűnt, hogy Dula ur, az ék-szerész gyilkosának adjutánusa, milyen különös védekezést produkált. Ő ugyanis nem az ék-szerészt ölni ment föl Budára, hanem azért, hogy a miniszterek ellen merényletet kövessen el. Dula most bizonyára csodálkozik, hogy mégis elítélték, s akadt bíró, aki egy merénylet szándékát nemcsak érdemnek, de még enyhítő körülménynek se tudta be. Dula esetleg föl is van háborodva a zsidóbérenc bíró ellen, de még inkább azok ellen, akiktől biztatást nyert a hazának robbanószerekkel való szaná-lása irányában. Ő jóhiszeműen védekezett úgy, hogy nem gyilkolni, hanem merényleni készült — cselekedtem a hazáért, mondta Dula — s egész biztos, hogy nem ő találta ki, hogy a más vallást vagy más nézetűt orvul megölni dicsérendő és magyar cselekedet. Vannak, akik ezt vallják s akik a többi Dulákat is az ilyen érdemelőből rájuk háramló immunitással biztatják cselekvésre s hogy a Dulák ezekben látják-e eljövendő keresztény kormányzat embereit, akik majd nemzeti hőökké emelik ki őket a börtönből, az élesen jellemző nemcsak a Dulák közveszélyes ostobaságára, hanem a biztatók kereszténységére is. Dula egész jóhiszeműen hazaárulónak ítélte Nagyatádit, mert neki lókiiviteli engedélyt nem adott és meg van győződve, hogy ha ezt az ítéletét végrehajtja, akkor az igazi keresztény politikusok helyeslésétől kísért jogos és hazafias cselekvést művel s hogy ezt a „mentálitást“ csakugyan helyeslik azok a keresztények, ezt meg erősítette Dula védője is, amiképpen védencét a keresztény vezető körök bizalmasának aposztrofálta. Azt hisszük, Csernoch primás, aki szintén vezető keresztény, igen nagyot nézhetett, ha olvasott a Dula keresztény vezetőiről s mi, közrendű keresztények csak abban lehetünk megnyugvást, hogy a kereszténység irányelveit még sem Csillergy András és Budai Dezső, hanem Jézus Krisztus szabta meg.

— A kormánypárt bizottsága csütörtökön folytatja a választójogi javaslat tárgyalását. A kormány választójogi javaslata tudvalevően egyetlenegy lépéssel megy tovább a titkos szavazás kiterjesztése terén, amennyiben úgy intézkedik, hogy a törvényhatósági városokon kívül titkos lesz a szavazás az özdí, a dorogi, a tatányai, salgótarjáni és a pilisvörösvári választókerületben is. A kormánypárt reakciós szárnya azonban tudni sem akar a titkos szavazó választókerületek szaporításáról és éppen ezért már a választójogi bizottság pénteki ülésén is tiltakoztak a választójogi javaslattal erről intézkedő 13. szakasza ellen. Beszélünk ebben az ügyben Lukács Györggyel, az egységes párt egyik vezető tagjával, aki a következőket mondotta *A Reggelenek*:

— A titkos szavazó kerületek csökkentésére irányuló mozgalmat sehogy sem tudom helyeselni. Nem szabad elfelejteni, hogy Nyugat Európában elképzelni sem tudják azt, hogy a mai időkben nyíltan is lehessen gyakorolni a szavazójogot. Ha tehát a választójogi rendeleten változtatás történik, ez mindenesetre csak a titkosság kiterjesztésére irányulhat, annál is inkább, mivel ez a kérdés szorosan összefügg a passzivitás ügyével. A polgári ellenzék egy részének és a szociáldemokrata pártnak passzivitása nagyon rossz hatást tesz a külföldön és így mindenképpen kívánatos volna olyan kompromisszum a választójog terén, amely lehetővé tenné, hogy a passzív ellenzék visszatérjen a parlamentbe. A kompromisszumos megoldás alapja talán az lehetne, hogy a titkosságot kiterjesztésnek a rendezett tandemu városokra is, bár kétségtelen, hogy a kormánypárt egy része sokalja még a választójogi javaslattal idevágó intézkedéseit is.

Rubinek István, a választójogi javaslat egyik előadója kijelentette *A Reggelenek* munkatársának, hogy a választójogi bizottság legközelebbi ülését csütörtök délelőtt 11 órára hívják össze.

— Ausztria és Németország kölcsönösen beszünteti az utlevelek láttamozását. Berlinből jelenti *A Reggelenek* tudósítója: Riedl Richard, Német-Ausztria berlini követe úgy nyilatkozott egy itteni lap tudósítójának, hogy Stresemann külügyminiszter nyilatkozata, amelyet a birodalmi gyűlésen az Ausztria és Németország közötti utlevélkényszer megszüntetéséről tett, őt, a követet nem érte váratlanul, mert már régebben azon fáradozott, hogy az utlevélügyben könnyítéseket eszközöljön ki a két ország kormányánál. Az újítás — mondotta Riedl — azzal kezdődött, hogy mi Ausztriában leszállítottuk az utlevél-illetékeket s ugyanekkor a német állampolgároknak is biztosítottuk ezeket a kedvezményeket. Természetes, hogy a német állampolgároknak ezt a kedvezményt csak akkor adtuk meg, amikor a német kormánytól ígéretet kaptunk arról, hogy Németország az osztrák állampolgároknak ugyanilyen kedvezményt ad. Most aztán a német külügyi hivatal magához ragadta a kezdeményezést. Tovább ment egy lépéssel s az osztrák és német állampolgárok nemcsak minden korlátok nélkül utazhatnak az egyik országból a másikba.

Mi a véleménye Krecsányi Kálmánnak Budapest volt detektív főnökének a Leirer-gyilkosságról és a rendőrség nyomozásáról

(*A Reggelenek tudósítójától.*) Budán, a csöndes Atilla-utca egyik házában lakik Krecsányi Kálmán nyugalmazott főkapitányhelyettes, Budapest egykori híres detektív főnöke, akinek nevéhez az elmúlt évtizedek legnevezetesebb bűnügyeinek kibogozása fűződik. *A Reggelenek* érdekesnek tartotta megkérdezni Krecsányi Kálmánt, hogyan látja ő ezt a rejtélyt, amelyet még sötétség fűd, mint rekonstruálja a bűntényt, aki most kívül áll a nyomozáson és csak a lapokból tudja meg, mi történt a Teréz-körút 6. számú házában. Krecsányi elmosolyodik. Lemondással int a kezével:

— Szívesen felelnék *A Reggelenek*-nek, de így távolról bizony nagyon nehéz egy ily bűntényt megvilágítani, objektív véleményt mondani. Az eset maga hallatlanul érdekes és izgató és higgye el, fáj a szívem, hogy nem dolgozhatom benne. Ahogyan én látom, nem is könnyű nyomozás folyik benne, két hónap nagy idő, sokat takar és sokat ront a nyomozó munkáján. A rendőrség emberei — igen helyesen — igyekeznek mindenekelőtt azt megállapítani, hogy

mit raboltak el.

Sajnos, részletesen nemigen nyilatkozhatom, mert a helyszínt nem láttam, a tanúkkal nem beszéltem és nem ismerem azokat sem, akikhez esetleg a gyanu él. Pedig ez sokat jelent, én annak idején, ha csak beszéltem valakivel, már beléltam a lelkebe, a veséjébe,

tudtam, hogy egyáltalában gyanúsítható-e vagy nem.

Szerintem a Körössi-féle vallomás a legértékesebb. A Zeneakadémiának ez a jegyződjé — föltéve, ha jól emlékszik — látta azt a szöke flatalembert, aki Leirer Amáliát várta és akivel együtt távoztak a koncert vége előtt.

Ezt a nyomot kell alaposan kutatni, azután fontos egészen megbízhatóan megállapítani a szerencsétlen leány orkölési életét.

Vajjon lehetséges volt-e, hogy egy új ismerőst, aki tehát nem tartozott rendes baráti körébe,

nyomban fogadott.

Erre is kell gondolni, annak dacára, hogy minden inkább amellet szél, hogy a tettet egy a viszonyokkal ismerős egyén követte el. No már most, nem tudom, kiterjedt-e a nyomozás a zárban maradt, illetve beletört kulcsra, — amint ezt olvastam Ez azért fontos, mert akkor meg lehet állapítani, vajjon a meggyilkolt kulcsa volt-e ez vagy nem s ha nem, volt-e második kulcsa a lakáshoz valakinek s ha igen, ki-nek, vagy megcsináltathatta-e a kulcsot valaki. A legtöbb hasonló bűnténynél a tettes nemigen zárja be maga után a lakást, mert az idővesztés s ő menekülni igyekszik. Ha igaz, hogy a kulcs a zárban volt, beletörve, ez azt jelenti, hogy a tettes teljesen nyugodt volt a tett elkövetésekor.

— Vizsgálni kell mindenekelőtt, van-e oly gyanúsított, akinek valamiképpen akár lelki, akár anyagi érdeke volt Leirer Amália meggyilkolása. És meg kell állapítani, volt-e autótaxi vagy kocsis a gyilkosság napján az ominózus ház előtt, vitt-e valakit el s ha igen, kit, mit,

mert föl kell tenni, hogy a rablott holmit nem a kezében vitte el a gyilkos.

Persze, sok más dolog is volna, de ismétlem, így messziről beszélni nehéz. Örömmel látom a közönség belekapcsolódását a nyomozásba, így ugyan sok fölösleges tip kerül a nyomozó hatóság kezébe, de lehet közte értékes is.

Balla Ernő.

Egy volt magyar főhadnagy a fölbomló cseh kommunista párt diktátora Beteges orgiák a titkárság prágai helyiségében

Prága, február 22.

(*A Reggelenek tudósítójának telefonjelentése.*) A kommunista párt bomlása föltartóztathatatlannal folyik. Bubnik képviselő után most Warmbrunn német kommunista képviselő kilépett a pártból, mert szolidáris Bubnikkal. Nyílt levelet intézett a pártvezetőséghez, amelyben élesen bírálja annak működését. A levél szerint a pártvezetőség a legrosszabb elemekből áll. Ez a salak — írja a levélben — olyan emberekből tevődik össze, akik közül egyesek a rendőrség számára spicliszolgálatot teljesítenek.

A kommunista párt brünni frakciója szombathat este gyűlést tartott és a bizalmisférfiak Bubnik mellett foglaltak állást. A határozat a többi közt a következőket mondja:

Visszaélve a kommunista internacionále tekintélyével, olyan egyének kerültek a pártban uralomra, akiknek a multja, tervei, jelleme sötét.

Személyes érdek, haszoniesés vezeti őket, az egyik sikkasztó, a másik sztrájkterő és

a döntő szót mindig a diktátor, Seidler, volt magyar főhadnagy mondja ki.

Ez a csoport a rendőrség szolgálatában áll. A gyűlésen résztvevő tömeg ezután a munkások otthon elé vonult, megszállotta a kommunista „Rovnost“ szerkesztőségét és nyomdáját, Burrián főszerkesztőt és egy másik Burriánt, a felelős szerkesztőt, aki egyszermind nemzetgyűlési képviselő, erőszakkal eltávolították és kidobták az utcára. A szerkesztőseget a szakadók vették át, élükön Roncsik képviselővel, aki szintén kilép a pártból. A beérkező jelentések szerint a párt zömét alkotó kladnói munkásság szintén a vezetőség ellen foglal állást. A „Cseszke Szlovo“ értesülése szerint a kommunista párt titkárságában, Prágában

gyalázatos orgiák folytak,

beteges hajlamu emberek rendeztek összejöveteleket.

A Los Angeles léghajó kénytelen volt a Bermuda-szigetek fölött megfordulni és Amerikába visszatérni

Newyork, február 22.

A Los Angeles-léghajó drótnélküli távirata közli, hogy a léghajó

a Bermuda-szigetek fölött nagy esőzések víztömegétől annyira megterhelődött, hogy nagymennyiségű ballasztot kellett ledobnia, mert különben a léghajó nem tudta volna magát a magasban tartani.

Mindazonáltal a személyzet és az utazóközönség meg van elégedve az utazással és meg van győződve arról, hogy a léghajó éjjel-nappal, még rossz időben is, végezhet röpülést a tenger fölött.

Berlin, február 22.

(*A Reggelenek tudósítójának telefonjelentése.*) A Los Angeles-léghajó Bermudában

nem tudott kikötni és kénytelen volt 40 utasával és postaszállítmányával együtt visszafordulni.

— Amerika nyilvánosságra hozza a háboru okait. Newyorkból jelentik: A szenátus elfogadta Owen szenátor javaslatát, amely szerint utasítandó a kongresszus levéltára, hogy a háboru okaira vonatkozó anyag pártatlan összeállításához lásson hozzá.

— Chaplin is Arion-fogkrémet használ.

— Autó-, motor-, kerékpáralkatrészek, pneumatik. Automobil és Pneumatik Rt. Budapest, Jókai-tér 5. sz. Telefon: 88-36, 175-98.

Mérték után készítünk

Tiszta gyapju női tavaszi kabátot 850.000 K-ért
Tiszta gyapju férfi raglánt 1.200.000 K-ért
Tiszta gyapju férfi öltönyt 1.400.000 K-ért

kényelmes részletfizetésre

ERZSÉBETVÁROSI
TEXTIL- ÉS DIVATÁRUHÁZ RT
VII, Dohány-utca 36
(Nagydiófa-utca sarok)

VER-KO cipők
Museum-körút 33 (Muzeuummal szemben)
Előrehaladott idény miatt nagy
árleszállítás
brokátsejtem-, lakk-, antilop- és
egyéb cipőkben
Tekintse meg kirakatainkat!

Az építőipari érdekeltségek országos nagygyűlésén követelték a kormánytól az építkezés megindítását

Fenyő Miksa: „A Smith által kimutatott többletnek, a 45 millió aranykoronának lényege: a pusztulás foszforeszkálása.”

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Építőmesterek Egyesületének kezdeményezésére vasárnap délután országos nagygyűlésre gyűltek össze az építőipari érdekeltségek a régi képviselőház tanácskozótermében, hogy előterjesztést tegyenek a kormánynak a súlyos válsággal küzdő építőipar foglalkoztatási lehetőségéről és az építkezés megindításáról. A népes nagygyűlésen a kormány részéről Petrichovich-Horváth Emil báró államtitkár jelent meg, a kereskedelemügyi minisztert Virágh Andor helyettes államtitkár, a pénzügyminisztert Jakab László miniszteri tanácsos, a székesfehérvárost Ripka Ferenc kormánybiztos, a főpolgármestert Orczy Jenő tanácsnok képviselte. A kormány és a főváros képviselőit, valamint az egységes párt megbízásából jelenlevő Platthy György és Görgey István nemzetgyűlési képviselőket a gyűlés vezetője meleg szavakkal üdvözlölte, elmulasztotta azonban az üdvözlést az Országos Kossuth-párt képviselőjében megjelent Rupert Rezső és a szociáldemokrata pártot képviselő Pékler Emil nemzetgyűlési képviselővel szemben, ami a gyűlés résztvevői között élénk visszatetszést keltett. Apár Ignác műépítész elnöki megnyitóját után Petrichovich-Horváth Emil báró biztosította a nagygyűlést a kormány jóindulatáról. Utána Ripka kormánybiztos beszélt.

— Azt a félelmetes dermedtséget, amely ma a gazdasági életben uralkodik, csak az építkezés megindulása tudja pezsgő életre váltani. Amidőn kormánybiztos lettem, programom első pontja volt, hogy négy esztendő terméketlenség után végre megkezdődjék az építőmunka.

A főváros nehezen megszülető költségvetésében 10 millió aranykorona van biztosítva az építkezések és közmunkák céljaira.

A nehéz viszonyok ellenére a főváros mindent megtesz, hogy az építőipart jelenlegi katasztrofális helyzetén átsegítse. A kormány támogatásával még a költségvetésben előirányzott összesen kívül is megkezdhetők lesznek az építkezések.

Bárczy István

emelkedett ezután szólásra:

— Amióta a világháború — ez a magyar nemzetnek 1000 év óta legvéresebb és legcélta-
lanabb háborúja — végetért, az ország lassan-
lassan lábadozik. De a lábadozás nehezen megy, mert mindig újabb megpróbáltatások következnek. A szanalás — legalább átmenetileg — új krízist idézett elő az ország szervezetében. Mindenkinek össze kell fogni, hogy gyógyszer találjunk a beteg gazdasági élet gyógyítására. Az építkezés megindítása volna a leghatásosabb gyógyszer, új vérkeringést idézne elő az ország szervezetében. Olyan törvényekre és intézkedésekre van szükség, amelyek előmozdítják a magánépítkezéseket. De meg kell kezdődnie — lehetőleg már az építési szezon megindulásával — a hivatalos építkezéseknek is.

Egyesek úgy gondolkoznak, hogy manapság annyian mennek tönkre, annyian pusztulnak el, hogy végül is elegendő lesz a lakás. Ez a defetizmus politikája.

Budapest legnagyobb része nyomorult lakásvizonyok között él; ha szigorú lakásvizsgálatot tartanának, ezrével találnának olyan lakásokat, amelyek egészségi szempontból lakhatatlanok. Gondoskodni kell róla, hogy amire a lakások fölszabadulnak, készen legyenek az újonnan épült lakások. Nagyobb összegű beruházásokat kell eszközölni; a legjobb pénzügyi politika a jó gazdasági politika. A kormány kötelessége, hogy minél előbb lehetővé tegye az építkezések megindítását.

Bitner János iparkamara elnöke a Kereskedelmi és Iparkamara üdvözlését tolmácsolja. Kálmán László dr. az építőmesterei érdekeltség ügyésze, a sürűn váltakozó rendeleti kezelés helyett a lakásrendelkezési jog törvényhozási biztosítását sürgeti. Pintér Oszkár, az Építőmesterek Egyesületének alelnöke, hangsúlyozta, hogy a hivatalok által lefoglalt tartott lakásokat vissza kell adni eredeti hivatásuknak. A magánépítkezéseknek állami támogatásra van szükségük. Az illetékesek szerint a szanalási program szépen halad (viharos derűtség), a nép-

szövetségi főbiztos kimutatása szerint főleg is van, adják ezt az építkezés céljaira. Farkas Elek, a Baross Szövetség igazgatója a kincstári haszonrészesedésnek építésre való fölhasználását, valamint az újonnan építendő házak haszonrészesedés alól való mentesítését kívánja. Lukács József, a Drasche-téglagyár vezérigazgatója, az építőanyagtermelők csatlakozását jelenti be; a kormánytól a téglagyáraknak minden jözan ész ellenére elrekrvirált munkaházainak visszaadását kéri. Fenyő Miksa a következő szónok:

Éber Antalt vagy Márkus Jenőt jelölik a liberális pártok Budapest polgármesterének

Kiket küld az új törvényhatóság a főrendiházba?

(A Reggel tudósítójától.) Április utolsó napjaiban zajlanak le majd a városi választások, amelyeknek rendkívüli politikai jelentőségét fölőlesleges magyarázni. Az igazi agitáció még nem indult meg, bár a különböző pártállású kerületi körökben, kaszinóknak és egyesületekben estéről-estére gyűléseket, megbeszéléseket tartanak. A választások már ma előrelátható eredménye, hogy a Wolff-Csilléry-Gömbös-Friedrich-egyesülés törpe minoritásban kerül vissza a városházára. A választói névjegyzék legelfogulatlanabb átvizsgálása, a közigazgatási kerületek hangulata után ítélve

a demokrata blok hozza be a legtöbb mandátumot,

tehát a nemzeti demokrata párt és a szocialisták választási szövetsége, amelyhez a Kossuth-párt is csatlakozott. A demokraták és a szocialisták már a jelöltjeik számarányában is megállapodtak és A Reggel értesülése szerint a szocialisták, büles előrelátással, meglepően lefokozták az igényeiket. A legpesszimisztikusabb választási horoszkóp szerint a főváros új törvényhatóságában

a demokraták és szocialisták 50-55%-kal, Wolffék 20-25%-kal lesznek képviselve.

— Smith főbiztos — ugymond — örömmel és kezét dörzsölve jelenti, hogy 45 millió aranykoronával több jövedelem folyt be, mint amennyi a költségvetésben szerepelt.

Ennek a Smith által kimutatott többletnek, a 45 millió aranykoronának a lényege: a pusztulásnak foszforeszkálása.

Ezt a többletet, amely a polgárok kiizzadt adó-fióléiból jött létre, vissza kell adni a magán-gazdaságoknak beruházások útján, ha azt nem akarjuk, hogy folytatódjon ez a belkánizálódási folyamat és bekövetkezzék a végleges pusztulás.

Székdács Imre az Omke szolidaritását tolmácsolja, Chalupka Károly, a győri ipartestület elnöke, a vidéki ipar szomorú helyzetéről beszél. László Jenő a Magánmérnökök Országos Szövetségének nevében szólal föl. Végül Vihart Ferenc, a nagygyűlés jegyzője, betérjesztette a nagygyűlés határozati javaslatát.

a fönmaradó 25% pedig megoszlik Ripkák és a szabadelvűek között.

A kinevezett törvényhatósági bizottság tagok jórésze a Wolffék táborát erősíti, de közöttük is vannak számosan, akik a liberálisokkal rokonszenveznek. Annyi kétségtelen, hogy az új, májusi többség, a szabadelvű irányzatot reprezentálja a városházán és egységesen állít jelöltet a polgármesteri állásra. Az eddigi megbeszélések szerint minden jel arra vall, hogy

Éber Antal vagy Márkus Jenő

lesz Budapest új polgármestere. Tudvalevő, hogy az új főrendiházi törvény szerint a főváros közgyűlése négy tagot küld be a főrendiházba. Ezek kijelölése természetesen csak közös meggyezéssel történhetik. Minden valószínűség szerint a keresztyény községi párt Joanovich Pál ny. államtitkárt és dr. Kozma Jenő ügyvédet, néhai Kozma Sándor főügyész fiát jelöli e méltóságra, a nemzeti demokrata-szocialista szövetség dr. Bedő Mór ügyvédet és Éber Antalt vagy Márkus Jenőt, aszerint, melyik személyében állapodnak meg a polgármesterségre.

Németh Mária márciusban lép föl a bécsi operában

Bécsi kollegái bojkottról beszélnek, ha a magyar énekesnőt újra primadonnának szerződtetik

Bécs, február 22.

(A Reggel bécsi tudósítójától.) Németh Mária bécsi sikertelensége még most is élénken foglalkoztatja a színházi köröket. Nemrégiben A Reggel bécsi tudósítója néhány illetékes forrásból származó interjút közölt, amelyek teljes objektivitással világítottak meg

a művész nő bécsi sikertelen bemutatkozásának okát és titkát.

Ez objektív megállapítások után, most, hogy a művész nő Budapesten újból föl fog lépni, a sajtóban megint kavarnak körülötte a legellentétebb hírek. A Reggel tudósítója ismét illetékes helyre fordult, hogy objektív képet adjunk Németh Mária várható új korszakáról. A magyar zenei élet egyik kiválóságát kérdeztük meg, aki most Bécsben él és egy a budapesti, mint a bécsi zenei élet eseményei felől teljesen tájékozott.

— Amit legutóbb A Reggel közölt Németh Mária-ról — mondotta informátorunk —, mindenben megfelel a valóságnak. Csak egy kis tévedést kell helyreigazítani. Ugyanis a művész nő nem torokmandulaoperációt hajtott végre. Az operációnak a torokhoz és a hanghoz semmi köze sem volt. Egy szó sem igaz abból, mintha ezt a műtétet hangja megsínylette volna. Az igaz azonban, hogy a bécsi föl-lépés meglepte azokat, akik tanui voltak budapesti sikereinek. Akik a múlt év februárjában a Staatsoper színpadán megtartott próbáéneklést hallották, azokat is meglepte a művész nő hangjának hátrányos alakulása. Ekkor maga Schalk is, aki Németh Mária bécsi énektanulmányait irányította, sajnálattal állapította meg, hogy azok az énekmesterek, akiket ő ajánlott, rossz hatással voltak a művész nőre, kizökkentették technikájából. Nem igaz azonban, hogy Németh Mária bécsi szerződését föl-bontotta volna az igazgatóság. Különben is

csak egyévi szerződést kapott, amely szeptember 1-én minden fölmondás nélkül lejárt s ezután ötévi operát kötött ki a Staatsoper, ha a művész nő bevállal.

Es ez a jövő hónapban fog eldőlni. Azzal, persze, mindenesetre számolni kell, hogy a többi tagok már bojkottról is beszéltek, ha a sikertelen föl-lépés után Németh Mária primadonna jellege és fizetése fönmarad. Ezért nagyon valószínű, hogy továbbra is szerződés nélküli fogják, de redukált föl-tételekkel.

További szerződés nem maradhat el, mert a kudarc ellenére is mégis csak ő a jövő reménysége.

A lelkesedő reklámhírek, amelyek megint jelentkeznek, többet írtanak, mint használnak Németh Mária-nak. Különösen árt az a két olaszországi levél, amelyet egy esti lap közölt s amelyben a művész nő meglepő elragadtatással ír önmagáról és olaszországi mestereiről. Hiszen bizonyos, hogy sokat tanult Olaszországban, azonban különös, hogy szenzációs új föl-felvezéseknél minősít olyan énektechnikai közhelyeket, amelyeket Pesten már előzően nagyszerűen alkalmazott. Ezzel az olasz extá-zissal bizony lekicsinyli pesti tanulmányait, holott, amit Pesten tanult, annak ragyogtatásával kapott szerződést Bécsbe s meghívást Európa minden komolyabb színpadára. De hát ez a kis hütlenséget nem szabad komolyan venni; a művész nő temperamentuma könnyen felejt. Viszont a pesti oktatás kitűnő elégtétele, hogy, információk szerint, most, az olaszországi tanulmányok után, a bécsi igazgatóság örülni fog, ha Németh Mária olyan hangbeli kondícióval tér vissza, ahogy a múlt szezonban Budapesten énekelte.

A FORD-TEHERAUTÓ A LEGGAZDASÁGOSABB!

Ara karosszériával, forgalmi adóval 83 és fél millió korona
A FORD-gyárak autorizált képviselője:

HALTENBERGER VILMOS

Budapest VI, Nagymező-utca 19

Telefon: 66-15

MOLNÁR EDE
SELYEMÁRUHÁZÁBA

Budapest IV, Kammermayer Károly-u. 2

beérkeztek a legjobb selyem- és szövet-különlegességek

Crépe de Chine 125.000 K-tól

Eolin és Ripsz

gyapjuszövetek divat-színekben 140 cm. széles

210.000 K

KÖZGAZDASÁG

Jegyzetek Krausz Simon tőzsdeklubi beszédéhez

(A Reggel munkatársától.) A Tőzsdeklub évzáró lakomáján összekerültek az ország gazdasági életének legkiválóbbjai. Az ünnepi beszédet Krausz Simon mondta. Beszédének kiemelkedő gondolata az volt, hogy a mai helyzetet a **tőkehiány** miatt állott be, a tőkehiánynak legfőbb oka pedig az, hogy a tőkét elvették tőlünk. A lefolyt években rengeteg adót vetettek ki a közönségre és ezeket az adókat

„látszólagos jövedelmekből, tényleges veszteségekből és valójában vagyonokból szedték el”.

Egyszer a politika, másszor a gyávaság diktálta, hogy a pillanatnak élve, azokhoz az eszközökhöz nyuljanak a melyek a legkönnyebben elérhetők és amiben sem a politika, sem az ordítók tömege nem képezett akadályt. Orvosnak, ügyvédnek, mérnöknek, vállalkozónak, kisiparosnak, gazdának egyformán elszedték az üzemi tőkéjét, amelyet kölcsön útján igyekezünk most nagy lótas-futással visszaszerezni. Elszedték azoknak a nagyoknak is a látszólagos vagyonát, akiknek a középosztály átlagánál több vagyonuk, de számszorta nagyobb a felelősségük, a terhek és a termelés szolgáltatásában való kötelezettségük. Még nagyobb bűn, hogy a terhek viselésének enyhítéséről soha senki nem gondoskodott. Csak a hazaárulóknak, akik minden időben, minden tilalom ellenére mernek aranyat gyűjteni, uzsorásoknak, akik fölkészültek egy országos tönkre, névtelen sibe-eknek, közvetítőknak, csempészeknek növekedtet meg a vagyonuk, gyűlöletet és bosszuvágyat ébresztve a nagy tömegben. E gyűlölet és bosszuvágy ma már az egész ugynevezett gazdasági osztály ellen irányul. Ezt mind nem mondotta el Krausz Simon, csak egyet jelzett:

szüntessék meg a látszat-jövedelmek igénybevételét!

Nem beszélt arról se, hogy a budget rendbehozatala ugyanezen eszközökkel történt. Nem a jövedelmek felhasználása után: a kiadások és a bevételek sorában nem azok a bevételek szerepelnek, amelyeket a jövedelem szolgáltat, de lényegében vagyonszűkítések. Vajjon sok olyan vállalat van-e, amely egy vagy két esztendőig merleget ne tudna produkálni, ha a bevételek közé sorozza az eladott üzleti berendezés és felszerelés vételárát? Valamikor régen hallottuk azt a mondást, hogy fontos a könyvvitel, de fontosabb az üzlet.

Fontos a budget is, de még fontosabb az élet!

Krausz Simon arról is szólt, hogy Magyarország föltétlenül jó arra, amire kötelezettséget vállal, hogy a magyar mezőgazdaság vagyonban van olyan gazdag, mint bármelyik hitelezője, miért nem kap hát kölcsönt? Krausz Simon szerint így jártunk Ausztriával is évtizedeken keresztül. Ő volt a pénzes és mi voltunk a gazdagok. A világháborúban beigazolódtott, hogy fontosabb az élet, mint a formálódás. S a pénzes, de szegény rokon hozzánk fordult, hogy segítsünk rajta. Eppen Klebelsberg Kunó mondja most, hogy

elég volt a dilettantizmusból!

Az Operára mondja. Arra a Wlassics Gyulára, aki nehéz időkben sok szépet is teremtett, sőt hogy nem mindig igen stílusos formában, de még a pénzt elő tudta keríteni. Állami föladatakat sózott sokszor a közönség nyakába. De minden buzgalom megtört azon az ostoba tételen, hogy a kiadások csökkentésével kell enyhíteni a deficitet. Hányszor láttuk, hogy éppen a kiadásoknak növelésével, investíciókkal, prima kiszolgálással, prima termeléssel megszűnik a deficit. Erről vajmi nehéz beszélni a máról-holnapra dolgozó kisemberek mai világában. De a mondatot megjegyeztük magunknak:

— Klebelsberg Kunó mondja, hogy elég volt a dilettantizmusból!

A mezőgazdasági hitel körül nem látjuk sehol azokat a nagy intézeteket és azokat a világhírű gazdasági kiválóságainkat, akik 20 év

óta egy nivón állanak a világ legnagyobb pénzügyi tényezőivel. Megszokták hangjukat, értik a normáikat. Hol vannak ezek?

Bethlen István, aki annyi vesződséggel és tehetséggel, de valahogy elvakultan s a meglevő valóságos gazdasági tényezőktől elszigetelve rójja a neki se mindig kellemes utakat, váljkön önérzetessé annak a hatalmas gazdaságnak tudatában, amely mögöttünk áll. Félreértések elkerülése végett gazdaság alatt értvén azt, hogy ha az országnak súlyos terhei és adósságai vannak is

a magángazdaságban, az ezer hold ezerfontos tartozására éppen olyan prima és jó, mint Rothschild a maga milliárdos engagementjaira.

Ezt elhomályosítottani, az általános kérdések összekevertetni bűn.

És kik a pénzügyi követeink?

Hol vannak az évtizedes tradícióban és munkában megedzett hivatásos követeink?

Van Magyarországon olyan földbirtok, amelyik 30—40.000 holdat tesz ki és tehermentes. Lótnak-futnak, segélyért kiabálnak és állami akciót követelnek, akik ennek a 30—40.000 holdnak kölcsönt szeretni kívánnak. A pénzadás éppen olyan üzlet, mint a pénzvétel. A pénzvétel, aki riadtan segélyt keres, drágítja a föltételeket. Aki drágítja a föltételeket, rossz közvetítő, de aki alkuszik, annak nagyobb a hitele. Egy tanulságot föltétlenül levonhatunk, amíg csak egyesek végzik személyes, hatalmas propagandájukat, amelynek elszigetelten megvannak ugyan a maga nagy sikerei, (lásd Weisz Fülöp, Beck Gyula, Krausz Simon, Kereskedelmi Bank, Rimamurányi, stb.), de a nagy szócso, amellyel a világra vevünk mondanivalónkat, hiányzik, a tőzsde néma vagy ha néha-néha megszólal, hamis hangokat ad, s a világgal nem érti szavunkat. És igaza volt Bethlennek a nagy kölcsön előtti időben, hogy magunk mutassunk bizalmat magunkhoz, hogy a világ higgyen bennünk. Ne becsüljük alá a tőzsde hangulatát! A művelt Nyugat jó tőzsdékben a magunk erősbüdsét látva, gyorsabban fog csatlakozni hitelétünk aipos, nagyarányú kiépítéséhez.

× A vasárnapi magánforgalomban még mindig a kontremín fedező vásárlásai domináltak és bár a földözletlen eladások az elmúlt hetekben nagyon szűk keretek között mozogtak, a teljes áruhiány miatt magasabb árfolyamok kerültek fölszínre. Erősen keresték a Cukrot, Magyar Hitelt és a Salgót, de eladó alig jelentkezett. A hangulat általában bizakodónak mutatkozott és a spekuláció a jövő hétre magasabb árfolyamokat vár, anélkül azonban, hogy egy tartós és lényeges irányzatjavulásban biznénk.

× A Jegybank új főtanácsosai. A Magyar Nemzeti Bankban Walder Gyula és Ullmann Adolf báró halálával két főtanácsosi állás üresedett meg, amelyekre tudvalevően az alapszabályoknak megfelelően két póttagot hívtak be. A Jegybank legközelebbi közgyűlése, amelyet júniusban fognak megtartani, választás útján tölti majd be a két főtanácsosi állást. Híre jár, hogy a két új főtanácsos a Hitelbank, illetve az Első Hazai megválasztandó vezérigazgatója lesz, mert ezek a vezető intézetek igényt tartanak a főtanácsosi állásokra. Ennek megelőzésére közgazdasági körökben mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy a Jegybank főtanácsosi állásai ne majoritással gyanánt szálljanak bankvezérrel, hanem személyileg is mindenképpen arra való férfakkal töltsék be a főtanács megüresedett helyeit.

× A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága Weiss Fülöp elnöke alatt megállapította, hogy az 1924. üzletév 17.170.981.481.67 korona tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság az összehívandó 82. évi közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy az 1924-re az előző évi 8000.—korona osztalékkal szemben részvényenként 30.000.—korona osztalék fizetessék.

**Benzin 7000 korona
Garazsirozás 700.000 kor.**

Székel-garázsban

Olcsó fuvarok VIII, Práter-utca 44/b szám alatt
Telefon: József 54-08

**Ékszerért, pénzelőleget
értéktárgyakért**

legelőször közvetít Ékszerértékesítő és elővevő,
VI. kerület, Gyár-utca 1. szám. — Telefon 83-97

Az új olcsó vámtarifa lehetővé teszi Önnek az osztrák áruk előnyös behozatalát

VIII. bécsi nemzetközi vásár

(Tavaszi vásár 1925 március 8—14-ig)

Egy választék 16 külföldi állam gyártmányában

120.000 bevásárló közül 70 államból
25.000 külföldi

Jelentős ármérséklés az osztrák vasutakon

Natúrállepes 15.000 c. K-ás (0.25 dollár) utlevélvisszatérítést megváltása ellenében
Fölvilágosítást nyújt a

Wiener Messe A.-G.

Wien VII.

és a tiszteletbeli képviselők Budapesten:

Ausztriai követség, V. Akadémia-utca 17
Schenker & Co., V. Nádor-utca 26
László Gy. A., V. Vilmos császár-ut 12
Magy. Kir. Államvasutak Hivatalos Menetjegyjrodája,
V. Vigadó
Angol-Magyar Bank Rt. Rákja, I. Gellért-tér 1
Angol-Magyar Bank Rt. Rákja, VII. Erzsébet-körút 48-45

Mielőtt

**butorszövetet,
matracgrádlit,
paplanszaténokat**

vásárol, saját érdekében tekintse meg

BACK és GERŐ cég

dusan felszerelt raktárát

Belváros, IV. kerület, Hajó-utca 12—14. sz.

Brilliánsokat, gyöngyöket

és régi ezüstartárgyakat Schmelzer Benő Károly-körút 28. sz. (Köz-
teljes értékben vásárol! ponti városház főkapunál)

PITROFF MIKLÓS

okl. gépészmérnök, autóspezialista

SOFFÓRISKOLAJA

az ő kizárólagos oktatásával és személyes vezetése mellett. Fölvételi iroda: Erzsébet-körút 28. szám, I. em. 16.
Telefon: József 116—79. — Kiképzés saját luxusautóknak műhelygyakorlattal. Olcsó csoporttanfolyam március 10-ig jelentkezők részére. 900.000 korona tandíjjal, mely részletekben is fizethető. — Magánkiképzés is

**Magyar Agrár- és Járulékbank Rt.
vetőmagosztálya**

Budapest, V. Nádor-utca 16. — Telefon: 72—91

Sürgönycim: Agrár Budapest

Vesz a legmagasabb napi áron tőre- és lucernamagot és egyéb gazdasági magvakat
Mintázott ajánlatokat kér

Radó Olga

művészi könyvkötészete

Vállalja egyes és egész könyvtárak bekötését a legizlesebb kivitelben

Régi posta-utca 7-9. sz. alatt

FRACK ÉS SMOKING

Kölcönzés, eladás. NEUMANN ÉS FORGÁCS
szabóüzlet, Dohány-utca 68

„PYRAMIS”

MAGYAR FÖLDBIRTOKOSOK ÉS FÖLDBERLŐK
KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA

BUDAPEST, VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRÚT 26/D. SZ.

Gabona-, vetőmag-, műtrágya-, gyapju-, műszaki-, mezőgazdasági gép- és bankosztály

SZAKORVOSI rendelő

vér- és nemibetegek részére
EZÜST SALVÁRAN OLTÁI
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rökussal szemben

Ragályos betegségeknek nélkülözhetetlen a

Paul Géraldy megírta A Reggel-nek fölfogását a ma színpadáról

Nyilatkozik a szerelemről, amiért élni és amiről írni egyedül érdemes

Páris, február 20.

(A Reggel párisi munkatársától.) Paul Géraldy költő. Irjon bár verset, regényt vagy színdarabot, bármilyen műfajt, mindig költő marad. Költő, akinek egyetlen nagy problémája:

a szerelem.

Géraldy a szerelem költője. Finom és halkszavú író, aki az élet legaprólékosabb dolgait figyeli meg: egy gesztust, egy köszönést, egy tekintetet, amelyet mások meg sem látnak, vagy pedig közömbösen elsiklanak mellette. Géraldy kibányászta a lélek finomságának legkisebb és legjelentéktelenebb árnyalatait. Nincsenek történetei, eseményei, de nem is a eselkvés fontos nála, hanem a kifejezés finomsága. Nem termékeny író. Munkáit az újainkon megszámlálhatjuk. Eddigi műveiből két Géraldyt ismerünk meg: a pesszimista és az optimista költőt. Az első csoportba tartoznak a „Toi et Moi” (Te meg Én) gyönyörű versei, amelyek már klasszikusokká lettek Franciaországban, a „Les Petites Ames” (A Kis Lelkek) első verskötetete és végül a „Les Noces d'Argent” (Ezüstlakodalom), amelyet most játszanak a Vigben. El szép és szomorú dráma fordulópont az

alig 30 éves költő

életében. Új periódusának első darabja a „Les grands garçons” (A nagy gyermekek), ez a végtelen finom egyfolyvamos, amely a „Les Noces d'Argent” pendantjának készült. Ezután következik az „Aimer” (Szeretni). Végül a „Prélude”, egy kis regény, ahol a költő még küzd a régi énjével, de végül is legyőzi önmagát. Géraldy beérkezett költő. Nemcsak hazájában, de az egész világon ismerik és szeretik. És valahogyan, ha furesán is hangzik, Géraldy teljesen árva az ő költészetével. Nincsenek követői. A modern írógeneráció pedig, amely a „Nouvelle Revue Française” körül gyülekezik,

nem vesz tudomást róla.

Párisnak egyik előkelő negyedében, az Invaidusok mellett lakik Géraldy. A ház egyszerű, polgáris, esőndes (a párisi házak úgy hasonlítanak egymáshoz). A házmaster páholyából kiszól: harmadik emelet, balra. Sötét szűk lépcsőház. Egy aranyosfürtű gyermek, a költő fia, nyit ajtót. „A papa dolgozik, foglaljon helyet a szalonban.” Kis, finom és stílusos butorokat, halkszíni tapétát vártam a „Toi et Moi” költőjétől. Helyette nagy barátságosan természet, különféle kora, színű és stílusú butorokat találtam. A költő íróasztalára hajolva dolgozik. Cvikkerje alatt finom, ideges szempár vibrál. Haja szőke, vonásai finomak, az egész benyomás kissé nőies.

Zavart és féleneknek látszik,

Hangja kellemes. Énekelve beszél. — Sajnálom, nagyon sajnálom, hogy nem mehetek le Budapestre. Annyi jót hallottam az ottani előadásról. Annyi dolgom van. Vasárnap olvasom föl a Comédie Française-ban legújabb darabomat. De feleségemnek, aki ma utazik el Budapestre, hogy az Operában vendégszerepeljen, (ez az utazás a sztrájk miatt elmaradt), nagyon a lelkére kötöttem, hogy nézze meg darabjaimat, hogy bőven be tudjon számolni róluk. Majd a fordításról kérdez ki: ez a leglényegesebb és legnehezebb munka. Most jelent meg a „Toi et Moi” magyar kiadásban. Látom, Magyarországon ismernek és szeretnek...

— Szabad legújabb munkájáról érdeklődni?
— Uj darabom a szerelemről szól. Igen, ez a probléma érdekel a legjobban (egészen fölhívulva deklamál). Keresem, kutatom a szerelmet. Az igazit, a nagyot, az egyjellent. Azt hiszem, ezt találtam meg ebben a darabomban.

Megtaláltam a szerelmet, amely nemcsak barátság és nemcsak szexualitás — több annál.

Ez a darabom pályám új fordulóját jelenti!

— Miért a Comédie Française-ban, a tradíciók templomában mutatja be darabjait, amelyek telve vannak a mai élet nagy problémáival?

Géraldy sokáig váratott a felelettel:

— Igaza van. Én is gondolkodtam már erről.

Megvallhatom magának, azért adom Molière házának a darabjaimat, mert ott egy olyan színésznő van, akihez foghatót egész Franciaországban nem lehet még találni. Mme Piérat a legnagyobb színésznője a mai színpadnak és ugyiszólván a darabjaim kreálására született. Csúpan ezért mutattam be a darabomat a Comédie Française-ban.

Szlnet. — Azután elgondolkozva beszél, inkább magának:

— Nem akarom, hogy a Comédie Française fölújítsa a „Les Noces d'Argent”. Nagyon szomorú és fiatal voltam, amikor ezt a darabomat megírtam; ma ez az írásom áll talán a legtávolabb tőlem.

Pesszimista és sötét, a művészet pedig nem lehet pesszimista. Az élet elég szomorú, a költőnek pedig nem lehet és nem szabad még sötétebbre festeni, hanem a szépet kell adnia. Kerülni a csunyaságot, a gyötrést; a művészet célja bemutatni a szépet!

— Nálunk Budapesten éppen a darab halk szomorúsága tetszett a legjobban.

— Lehet. Mert a magyar másfajta, mint a francia. Hogy enyhítem a „Les Noces d'Argent” pesszimizmusát, megkértem a kiadót, aki a darabot kinyomatja, hogy ugyanabban a kötetben adja ki a „Les Grands Garçons”-t is. Ezt kikötöttem magamnak és teljesen ingyen adtam oda ezt a darabomat.

— Nem ír regényt?

— Nem. A színpad kifejezőbb, mint a holt könyv. Jobban érvényesülnek az elmondottak, szűz, szívebb erejűek. Engem csak a színpad érdekel. Regényt nem írok többé soha. A „Prélude” is csúpan próbálkozás volt. A színház az egyetlen...

— És a versek?

— Igen és a versek. Allandóan írok verseket. Van egy-két új költeményem. A versekhez sohasem leszek hűtlen. De valahogy a nagy probléma mégis csak a színházé. Ezzel foglalkozom allandóan.

— Nem írná meg A Reggelnek Géraldy fölfogását a színpadról?

Ez bennünket annyira érdekelne.

És már le is ült az íróasztalához, hogy megírja a cikket. Reám csak a fordítás munkája várt.

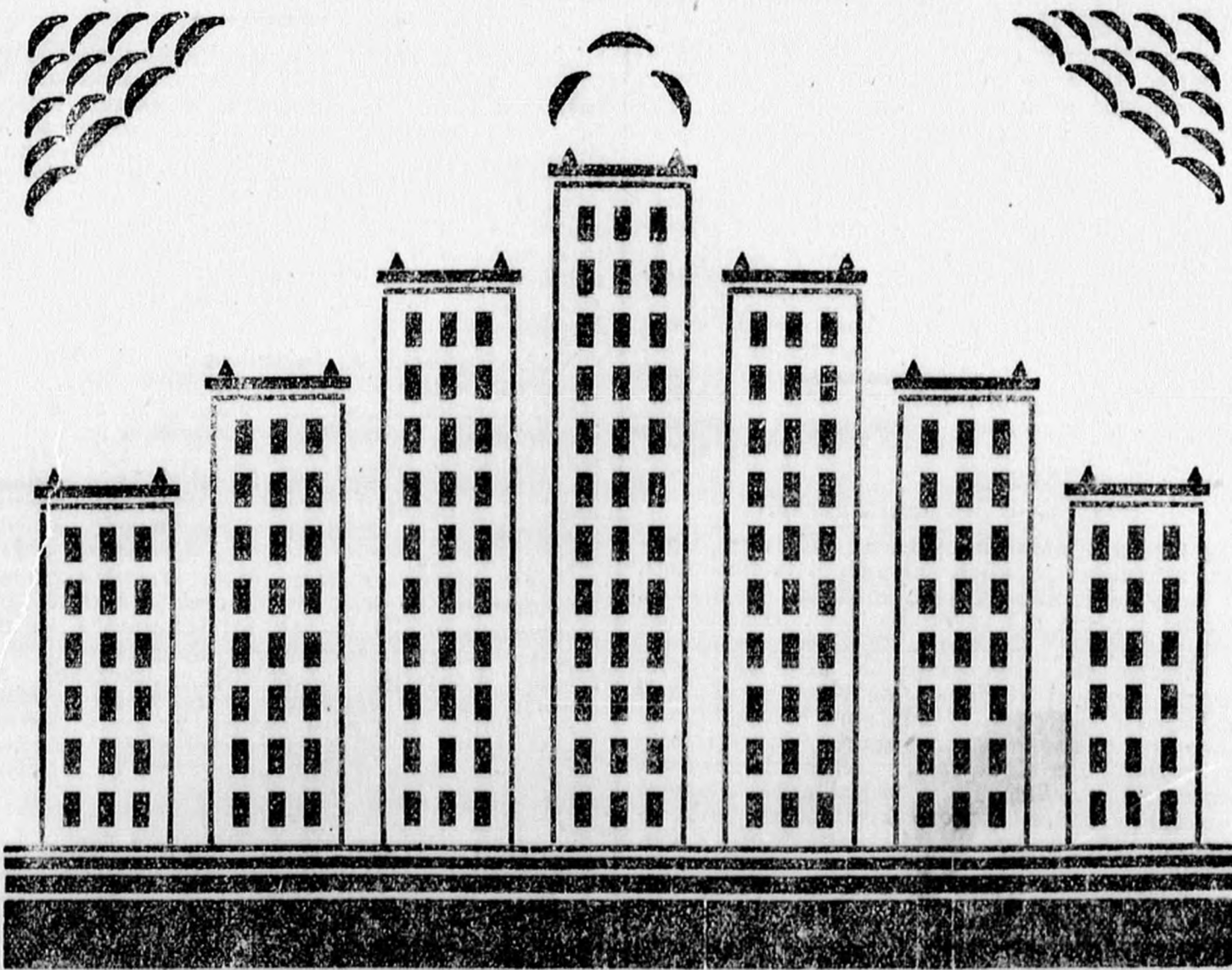
— Szerintem a színház éppen úgy, mint minden más műfaj, az egyéneknek egymás-közötti viszonyával foglalkozik. És így első-sorban a nő és a férfi viszonyával. Nem is lehet azon csodálkozni, hogy a nő és a férfi egymáshoz való kapcsolata a legfontosabb, a mai színházirodalomban legfontosabb problémája. Minden kulturának lényege, sőt élet-tető eleme az a koncepció, amelyet a nő és a férfi viszonyáról alkot magának. Ha azok a darabok, amelyeket szerelni drámáknak neveznek, untatnak bennünket, ez csúpan azért van, mert folyton egy és ugyanazon dolgot ismétlik. Az örök ismétlésekbe már belefáradtunk. Ez azonban nem azt mutatja, hogy a közönséget nem érdekli a szerelem problémája, ellenkezőleg, a szerelem mindig a legaktuálisabb téma volt és marad is. Hanem valami újat, jobban mondva, újabbat akar.

— Nem hiszem, hogy a darabok szerkezetében és alapjában lényeges változások lehettek. Az „Athalie”, „Misanthropé” és a „Jeu de l'amour et du hasard” vázai ma sem elavultak. Véleményem szerint nem szükséges a színház építkezésének megváltoztatása. A mozgóképszínház lassanként megtisztítja a színpadot a haszontalan és alkalmatlan vizuális elemektől, amelyek eddig gátlóak. A film föladata a városok, tömegek és a tájak bemutatása. A színházi rendezők törekvése az utóbbi években, hogy a színpadi kiállítást újjalakítsák, csúpan azt eredményezte, hogy azt leegyszerűsítették. A túlzó színpompát és a hamis realizmust kiküszöbölték és visszaadták a színpadot a színésznek. A színház mindig visszatér régi és elengedhetetlen elemeihez: a deszkákhoz, a vászonfüggönyök-höz és néhány összeragasztott és festett dísz-lathoz. Talán a világitást lehet majd tökéletesíteni, de hát ez sem nagyfontosságú. A színháznál csúpan két elem lényeges és egyedül fontos: a szöveg és a színész.

— A közeljövőben remélni lehet egy olyan színházat, amely egyesíti és összeegyezteli az emberi szellem két alapvető tendenciáját: az igazságot és a nagyságot. Szükségünk van szépségre, liraiságra, fölemelkedésre. Másrészt a realista élet, amelyet mi folytatunk, pontosságához szoktatott. Csak az életet szerethetjük. De amíg elődeink magát az életet szerették, addig mi az életet a költészetért szeretjük...

Egészen föllángolt Paul Géraldy az írás alatt és félóra múlva mosolyogva adta át a cikket.

— Kérem — mondotta —, A Reggel számára, azért a megértésért, halálból, ami a magyar közönség részéről darabjaim iránt megnyilatkozott...
Pallós István.

HALLÓ, AMERIKA!

A FŐVÁROSI OPERETTSZÍNHÁZBAN

RÉSZLETFIZETÉSRE

is adunk készpénzárban üveg-, porcellán- és nómánc- edényeket, alpakka-, acél-, alumíniumvesszőket, háztartási, vas- és bádögárukat, kávé- és kocsárúkat, konyhabutorokat, teknőt, standert, létrát és az összes háztartási faárukat

Csiky Lajos

konvhabúszereelési szaküzlet

Budapest VIII. Rákóczi tér 6. Telefon József 114-11
Mielőtt bárhol vásárol, győződjön meg áraink olcsóságáról!

BRILLIÁNSOKAT

Székely Emil Kiváló 51

gyöngyöket, ré-
giségeket bárkinél
drágábban vesz.
Tel. J. 103-35
(Teréz-templ. szemb.)

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt Mondja, kedves Intim Pista,

maga is „látta már a nagyságos asszonyt valahol?”

— Melyiket, könyörgöm?
— Talán bizony olyan nagy a tolongás magánál, hogy kirtelen azt sem tudja, hogy melyiket a sok közül? A Fodor Lászlóét!

— Ja, a Belvárosiban...

— Ott, maga kis szórakozott, ott. Megállapítom, hogy egyszerűen imponáló, amit Fodor László csinált: három hónappal ezelőtt, a „Jószivű nagyságos asszony”-at — akét bizony nem nagyon lehetett látni, legalább is nem-sokáig —, ugy elvágódott, hogy eszméletlenül maradt a porondon. És ime, három hónap múlva megvan a második premierje, amelynek sikerét tagadni nem lehet. A főszereplő Makay Margit és Kertész Dezsőn kívül újból kitett magáért régi tippünk, a finom, kedves kis Tóth Böske és Tarnay. Hát nem Szekspir ez a Fodor, de ördögösen ügyes, olyan elsőrangú, mint egy másodrangú francia...

— Titkos szabadságon van?

— Igen és minden szabad idejét arra használja föl, hogy a Bourbonok és Habsburgok halószobaberendezéseit összevásárolja, mint a képes lapokban soronként — olvasható. Csak olyan ágyban tud aludni, ahol fejedelmek álmodtak és szerettek. Már kora ifjúságában megvolt ez a szenvedélye! Makay séjournja után újból ő következik, még pedig az idén a francia szezon legnagyobb sikerében Yves Mirande és Alex Madis: „Simone est comme ça” című vígjátékában, amelynek főszerepét Párisban a gyönyörű Gaby Morley játszotta. A darabban röviden arról van szó, hogy egy gyönyörű kis félvilági dáma, akinek egy nagyon gazdag barátja van, belésszeret egy tehetős fiatal festőbe. A leány jószivű, bohém, adakozó, majd nem a tékozlásig és miután fogalma sincs arról, hogy ideálja, a festő, milyen gazdag, szakít érte a barátjával, elhalmozza őt minden széppel és jóval, lakást rendez be neki, ruhákat, selyemingeket vásárol számára esatöbbi. A festő, akinek kényelmetlet ez a szituáció, de akinek hallatlanul tetszik, hogy a leány ilyen kedves hozzá, elmegy egy kollégájához, akinek egy vasa sinos és azt mondja neki: Te, én tudok számodra egy állást. Így és így áll a dolog és miután én a leánytól mégsem fogadhatok el ilyen sok áldozatot, úgy oldjuk meg a kérdést, hogy te leszel majd a barátja, aki pénzt — én meg majd adom a pénzt hozzá. Egy feltételelem van csak: nicht anrühren! Ebből a témából ágazik, folydogál, szöklek a darab ezermű mulatságos, vidám fordulata, eseménye. Egyszóval újabb brálli Ilona urhölgynek...

— „Waarum”, Bendeguz?

— Talán megérdemli. Hogy is mondja az isteni Gabriele: „Talán igen, talán nem.” A Király-Színházban ma kezdődnek meg „A császárné apródja”-ból a szinpad próbák. A darabban a régi nagy Király-Színházi együttes vesz részt: Kosáry, Király, Honthy, Rátkay, Latabár. Tihanyi Vilmos rendezi a darabot, aki — párba után — természetesen a legjobb egyetértésben van Rátkayval, akiről szombat délig úgy volt, hogy nem játszik a darabban, mert haragban volt Kosáryval. Szombaton délben — Rátkay éppen Lázár Ödön irodájában volt — váratlanul belépett a szobába Kosáry, Rátkay persze azonnal ki akart menni, Lázár azonban föltalálta magát, odalépett Kosáryhoz és így szólott: „Emmchen, engedje meg, hogy bemutassam magának régi tisztelőjét, Rátkay Mártont.” Persze, a felek itt is kibékültek...

— Na és a Blahában?

— Robert Stolz „Hampelmann”-ja következik, amelyet „Feleségem babája” címen fordított le Faragó Jenő. Somogyi Nusi, Vadly Ilona, Nádor és Vendrey tata játsszák a főszerepeket, rendezni a darabot valószínűleg Bródy

Pista fogja, vendégként, miután Tihanyi a Királyban van elfoglalva, Vágó pedig nincs ideháza.

— Óriási! És a Fővárosi Operett kölcsönadja?

— Na hallja! Hát ő nem vette kölcsön a Haskellét? A „Hampelmann” egyébként a darab egy férfifőszereplőjéről kapta a nevét, aki végig egy babát játszik — egy karakterbabát.

— Na és „A császárné apródja”?

— Azt nem tudom, mert a darab egy kis parasztlányról szól, aki a szeszélyes film-primadonna szerepébe beugrik, a második fölvonásban már maga is filmstar Amerikában, ott találkozik a falujabeli gróffal, aki bele-szeret, hogy a harmadik fölvonásban már újból otthon legyen a gróf, illetve a saját kastélyában Magyarországon. Hát hogy miért „A császárné apródja”, igazán nem tudom. A muzsikáról azt mondják, hogy nagyon finom, dallamos és nagy népszerűsége tarthat majd igényt.

— És miért titkolóznak a Vigben?

— A Vigben vasárnap délben volt Molnár Ferenc új egyfőlvonásának első próbája, a szerző jelenlétében. A darabnak két főszereplője van, egy színész és egy színésznő, a cselekmény egy kis vidéki városban játszódik. Megható is, vidám is, a ripacsok életéből. Darvas Lili és Góth Sándor játsszák. Molnár Ferenc ezt a finom aszuszat még annak idején a „Színház” című egyfőlvonásos ciklusában akarta elő-adatni a Magyar Színházban, de aztán mégis egy másik darabot írt, a „Csendélet” helyett az „Ibolya”-t.

— Beszéljen róla valamit, az Istenért, akármit...

— Hát kérem, tulajdonképpen nem is szindarab, inkább csak egy dialógus, ha úgy tesszük, satirikus párjelenet, abból a nagy végtelességből, amelyben egy színész és színésznő veszekedik, veszekedett ezelőtt 5000 esztendővel — veszekedik most és pontosan így fog veszekedni 5000 esztendő múlva is. Az egész 20 percig tart. Inkább tanulmányának lehetne nevezni egy vígjátékhoz, szóval nem kerek darab, úgy hogy a közönségnek az lesz az érzése, hogy tipikus kabarédarab. Molnár azonban ezt a darabját még akkor írta, amikor Pesten nem is volt kabaré, két novellájából. Arról a speciális színészszereléről van szó a darabban, amely folytonos veszekedésből áll, öt percenként egy kibékülés és amely idegesebb, hisztérikusabb és tragikusabb, mint a civilszerelém. Molnár maga rendezi a darabot és a rendezés külsőségeiben is kifejezésre akarja juttatni azt, mintha ez a kis darab egy óriási szalagból lenne kivágva, mintha tovább lehetne folytatni, mint hogy tulajdonképpen se eleje, se vége nincs. Egy nagy fekete bársonyfüggöny előtt fogják játszani a darabot Sívári kómikus és partnere a másodszebrett: Darvas Lili, mégpedig Pierot és Pierette-kosztümben.

— Óriási! Óriási!! Na és a pletyka?

— Leírer Amália meggyilkoltatásáról az első hír úgy szólt, hogy meggyilkoltak egy Gerő Mái nevű félvilági hölgyet. Mály Gerő, a Vig-színház kitűnő művésze, ugyanis közvetlen tözsomszédságban lakott az áldozattal. Amióta ez kiderült, szegény Málnak nincs nyugta, a színháznál állandóan ugratják, riporterek interjúvolják, a társasága, a kollégái kérlelik, hogy szálljon magába s ne tagadjon tovább. Egy másik pletyka is van, ez egy kissé, hogy úgy mondjam, fanyar: a Gizella-teri pénzadóbafta, akinek gyönyörű, elegáns fiatal felesége nemrég halt meg egy szanatóriumban s aki négyezer követett el öngyilkossági kísérletet előlötti bánatában, — újra nősül. Már ki is van tűzve az esküvő...

* Kedden és csütörtökön Szlezák a Városi Színházban. Ezt a két dátumot minden operalátogató megjegyzi magának. A világhírű kamaranékest táblás ház fogja ünnepegni kedden is a „Zsidóné” Eleázárjában és csütörtökön is a „Trubadur” Manrikojában.

* A Vigszínház jövő hetének irodalmi és művész nagy eseménye a „Főpénztáros ur”-nak, Flers és Caillavet háromfőlvonásos vígjátékának és a „Csendélet”, Molnár Ferenc egyfőlvonásos vígjátékának szombati bemutatása lesz. A legnagyobb érdeklődés elől meg ezt a kettős premiert. Szombati és másnap a „Nyú” és az „Ezüstlakodalom” fölváltva töltik be. Kedden és pénteken a „Nyú”-t adják, hétfőn, szerdán és csütörtökön az „Ezüstlakodalom” kerül színre. Vasárnap délután a „Délbáb” szerepel a műsoron.

* Tánematiné, Balogh Emma és Káldor Boriska március 8-án tánematiné rendeznek a Renaissance-Színházban.

* Janovits Jenő kapta a Beöthy-díjat. A Budapesti Színház Szövetsége vasárnap délben 12 órakor tartotta ezévi közgyűlést Beöthy László elnöke alatt a Király-Színházban. Az évi működéséről szóló jelentés tudomásulvétele után megejtették a tisztújítást. Elnök újból Beöthy László lett, alelnökök: dr. Faludi Jenő és Roboz Imre. Ezután Beöthy László indítványára, a magyar színészet körül szerzett érdemei elismerésül Janovits Jenő dr. kolozsvári színházigazgatónak ítelték oda az ezévi Beöthy-díjat.

* Lehár Ferenc vezényletével és két illusztris vendégművésszel pénteken tartják a „Frasquita” bemutatóját a Városi Színházban. Nem mindennapi európai diadalai során érkezik hozzánk a világhírű Lehár-operett, amely Bécsben az An Der Wien színház szinpadán és Berlinben a Thalia-színházban sokszáz előadást ért meg. A Városi Színház premierjének érdekességét fokozza, hogy „Frasquita” elragadó szerepét nálunk is Serák Márta játssza, aki ebben a szerepben Bécs és Berlin ünneplott primadonnája lett. Gábor József, az Operaház kiváló művésze, Sziklay József, a népszerű táncos kómikus, Molnár Vera, a most föltűnt szubrett és Szirmay Vilmos játsszák a főbb szerepeket a legszebb zenéjű Lehár-operettben, amelynek minden száma sláger és minden fölvonása más és más szint, érdekességet és meglepő látványosságot ígér.

* „Csibi”. A Magyar Színház pénteken, február 27-én mutatja be Heltai Jenő fordításában Gignoux és Thory „Csibi” című rendkívül mulatságos vígjátékát, amely „Le fruit vert” címen az idel párisi szezon legszenzációsabb sikere. A párisi sajtó egyhangú elragadtatással megállapította, hogy a „Csibi” szerzői ezzel a munkájukkal olyat alkottak, amely merészség, vidámság, szellemesség, kicsapongó jövedy tekintetében mindent fölülmúl, amit a francia vígjátékirodalom ebben a műfajban eddig nyújtott. A Magyar Színház nagy ambícióval készül a „Csibi” bemutatására és művészemélyzetének színe-javát mozgósította a siker érdekében. A főszerepeket Bajor Gizi, Mészáros Giza, Csontos Gyula, Latabár Árpád, Z. Molnár László és Vendrey Ferenc játsszák. Rendező: Hegedűs Tibor. A bemutatóg minden este az „Altona”, a Magyar Színház széksíkere szerepel a műsoron. Vasárnap délután „A vörös ember”-t, Drégely és Liptai páratlanul mulatságos vígjátékát adják.

* Ma, hétfőn este „Juhászlegény, szegény juhászlegény”, ez a szenzációs sikerű, magyar dalosjáték kerül színre a Városi Színházban Vig Mancsi, Dajbukát Ilona, Sziklay, Cselényi, Szirmay, Horti kitűnő együttesével.

VI. Révay-u. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14-22
A februári műsor utolsó hete
Kezdete 1/4 6 órakor

* „Halló, Amerika!” hete lesz a Fővárosi Operett-színház jövő hete is. Minden este adják a páratlan sikerű amerikai revüt. Vasárnap délután a „Nótás kapitány”-t ismétlik mérsékelt helyarákkal.

* „Marica grófné” 127-134. Páratlan vonzóerejének teljében, állandóan táblás házak előtt adják minden este a szezon legnagyobb sikerét, a „Marica grófné”-t a Király-színházban. A Király-színház jövő hetének is minden estjét Kálmán Imre diadalmos operettje tölti be. Lábass Juci, Vaaly Ilona, Pálmay I., Király, Rátkay és Latabár fölléptével. Vasárnap délután az „Arvácska” kerül színre.

* Szerdán este „Tul a nagy Krivánon”, Farkas Imre diadalmos operettje kerül színre a Városi Színházban Kolbay Ildiko, Lakatos Ilonka, Galetta, Tamás Benő és Cselényivel a főszerepekben.

* A Belvárosi Színház jövő hetét Fodor László szenzációs vígjátéka, „A nagyságos asszonyt már láttam valahol” dominálja, amely hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap kerül színre. Kedden és szombaton Lakatos László „Fej vagy írás”, csütörtökön pedig a vidám „Ki babája vagyok én” van műsoron. Vasárnap délután Szenes Béla remek vígjátéka, „Az olasz asszony” megy.

* A Blaha Lujza-Színház jövő hete szintén a „Szulamit” sorozatos előadásait hozza. A remek keleti daljáték állandó sikerét minden este táblás házak pecsételik meg. Vasárnap délután Zerkovitz népszerű operettjét, a „Postás Katicát” játsszák.

* Galetta Ferenc a „Marica grófné”-ben. A Király-Színházban ma és holnap Galetta Ferenc játssza. Kálmán Imre diadalmos sikerű operettjében, a „Marica grófné”-ben Török Béla tisztartó szerepét.

A
legnagyobb
vígjáték-
siker

A MENYASSZONYI FÁTYOL
A RENAISSANCE SZÍNHÁZBAN

Somlay Arthur
Bérczy Ernő
Harsányi Rezső
Bóth Klári
Jankovich Magda

Hálószoba topoly, teljes berendezés 3-5 millióért
Ebédő tölgy, vitrinás komplett, 4-5 millióért külön külön is átadó együtt 13-5 millió K-ért
Uriszoba klubgarnitúrával Podmaniczky-utca 16. szám

Apolló Színház

100

SZERDÁN - ADSZOR

A homokzsák

A vasárnap zenei szenzációja

Mahler III-ik szimfóniájának esodálatos előadása

Kirjuk: nem főpróba, hanem a legtökéletesebb befejezett előadás volt, amit valaha filharmonikusainktól hallottunk. Egyszerűsödés azonban fő-főpróbája annak, hogy e művészi testület mire képes arra hivatott karmester kezében, aki teljesítőképeségét maradék nélkül tudja színarannyá váltani. Mahler III. szimfóniája Kleiber Erich pálcája alatt csakis autentikus interpretáció lehetett. Mindkettőjüket áthatja az önmérsztő, csak művészi munkát ismerő szent cél, a kozmikus létmisztérium egyazon bölcsőjében pillantották meg az első napsugarat, Faust földszellemének örökön alkotó tüzes vére folyik ereikben, pályájukon tovarohanó, föltartóztathatatlan tüzes meteorokövek. Almodozó költők, akiket a hétköznapi szürkesége nem tud elyvelni, szeretetet hirdető apostolok, akik túl a technikai problémák utvesztőin biztosan eveznek zsenialitásuk hajóján a megdicsőülés révébe. Mahler, akit bécsi tartózkodásának idején „korunk Krisztusának” kereszteltek, valami csodálatos ösztönös előérzettel sajátja a szimfónia első tételében a „Fin du siècle“-t, a bekövetkező világhatasztrófát. Mintha a sarkából kivetett Föld ide-odatántorogna céltalanul a világűrben, úgy hat a megnyitó téma kúrthangjai után a harsona mindenekelőtt megreszkettető szava s ágyugolyóktól átszántva panaszosan dobogna meg egy-egy timpani-ütésre a Föld szíve. S katonák végnél-

küli sorokban haladnak a trombiták sarkalló szózatától kísérvé. Mahler szíve vérzik itt valóban az emberiségért, enyhet keres s a virágok meséjét hallgatja a második tételben. „Ami én itt lát, mondotta Mahler egy barátjának, akivel a hegyekre kísértél, amott a távoli rónákat, völgyet, patakokat, az mind csak optikai esodálás: úgy ahogy van, mindent „bekomponáltam a partitúrámba”. S csakugyan minden fuvóhangszerből virágillat száll, érezzük, amint alkonyatkor szirmaikat becsukják s szelid sóhajjal hajlítják álomra fejeiket. A virágok után az állatvilág jelenségeit festi megkapóan bájos színekkel a zenekar és a német népdal poézise szólal meg a távoli országról az erdőbehangzó postakürből. Nietzsche „Éjféli dal” című költeményének szövegére épül a negyedik tétel. A mindenségben magárahagyott fájdalomnak élő ember panaszát Basilides Mária nagyon mélyről jövő, sötétszínű, amellé puritán anyagiatlanságában megdöbbenő erejű hangon szólaltatta meg. Szinte imává magasztosult a fájdalom, amint fekete ruhájában kezét összekulcsolva, a basszusok komor kísérete fölött elszállt szava. A Palestrina-kórus Harmat Arthur, a gyermekkar pedig Borus Endre vezetése alatt énekelte a „Gyermek csodakürtje”-gyűjteményből vett és a következő tételben korálisan földolgozott, mennyei derűvel és örömmujongással megírt dalát. Leghatalmasabb volt azonban a befejező rész, amelyet Mahler az eredeti elnevezés szerint a „szerelem dalának” nevezett. Ha a szimfónia történetét vizsgáljuk, a Mahler szimfóniája első sorban az a sajátos szimbólikus alkalmazásával az egyes hangszereknek, különösen a fuvókának, jelent ujtást, amely mintegy élőlényekből álló organizmus, szélső- és közép-

szólamaiban egyaránt egyéni, amellé harmónikailag metafizikai mélybható vertikális értelmet is nyer. Ezért a Mahler zenekara zongorán: herbáriumba préselt, színhagyott illatát vesztett virág, deformált kristály. A befejező tétel azonban istenkereső, magabaforduló eszmeiségében nem él ez eszközökkel; a Beethoven, Tristan és Parsifal világának szellemében óriási perspektívákat világít be és mintegy hatalmas Credo zárja le a művet. És itt tünt ki aztán Kleiber és Mahler lényének elválasztó vonása is: Kleiber lényéből teljesen hiányzik az a keserv, maró önguny, trivialitás, amely a mahleri alkotásoknak oly gyakorta alaphangja. Kleiber optimista, előre tekint, a beállításokat kerüli s ahol lehet, tompítja. Mahler ellenben szándékosan kiélesíti. Talán eredetileg nem volt ilyen s csak a esodálások által esett öröm munkájába. A felejthetetlen szépségű előadás összes résztvevőit viharosan ünnepelték.

Várady Miklós

Szinovjev a Kaukázusba akarja számüzni Csicserin

Riga, február 21.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Szinovjev, a kommunista internacionale elnöke és Csicserin külügyi népbiztos között komoly konfliktus keletkezett. Csicserin a francia nagykövetnek megígérte, hogy a kommunista propagandát beszüntetik Franciaországban és gyarmatain, hogy ezáltal normális viszonyokat létesítsenek Franciaország és a Szovjet között. Szinovjev kijelentette, hogy siettetni fogja Csicserin számüzését a Kaukázusba.

FENYVES DEZSÓ RT

Delén és zefir

legszebb divatszinekből

13.500_K

Himzett grenadin

Divat creppon és flanell

16.500_K

Eponge kelme

legszebb minták, 100 cm szélesek

49.000_K

Gyapjuszövetosztály:

Kitünő használati öltönykelmék	85.000
Divatmintás öltönykelmék	120.250
Eredeti angol öltönykelmék	135.000
Raglánkelmék	157.250
Gabardin női ruhakelmék	48.000
Gyapju seviot, duplaszéles	89.730
Kombinált öltönykellécsomag	175.000

Konfekcióosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női Koverkó kabát, legújabb fazon	786.300
Angol Homespun női kabát, tavaszi újdonság	823.300
Divatesikós aljak	89.700
Trikózsemper, minden színben	157.250
Fehér opálbluzok, legújabb fazonokban	125.000
Férfi gumi esőköpeny	450.000

Selyemosztály:

Csikos műselyem, 80 cm széles	59.200
Tiszta selyem, 85 cm széles, minden színben	74.000
Liberty-selyem ruhára, minden színben	86.950
Crepe de Chine, nehéz minőségű	128.000
Selyem-marocain, legdivatosabb minták	133.200

Estélyi ruhacselymekben óriási választék

Vászonosztály:

Fenyves mosott sifon és pamut-vászon	17.000
Bórerős angin	21.000
Kitünő alsónadrággöpper	25.000
Batisztsifon, 83 cm széles	24.980
Batisztsifon, 130 cm széles	38.850
Pamut lepedévászon, 150 cm széles	45.350
Pamut paplanlepedévászon 180 cm széles	53.650
Kitünő törülközők	19.450
Flanell portörölő	7.800
Pohártörölő	14.800
Kávészak, damaszt, 6 személyes	146.150
Étkezőkészlet, lendamaszt, 6 személyes	299.900

Kötött- és szövöttáruosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női harisnyák, minden színben	9.250
Kitünő női harisnyák dupla talp- és sarokkal minden színben	23.000
Fátyol női harisnyák, minden színben	37.000
Férfizoknik, tartós minőség	7.600
Férfizokni, flór kitünő minőség	23.000
Férfi svédkeptyü	25.900
Női svédkeptyü, selyem kivarrással, csattal	30.000
Női gyapjumellény, minden színben	170.000
Női kötöttkabát, tiszta gyapju	242.000

Női fehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női batisztszabkendő azsurral	8.000
Női nappali ing, azsurral	36.000
Női nadrág, azsurral	36.000
Női hálóing, azsurral	79.550
Ing és nadrág batisztkészlet, himezve	100.000
Batiszt szoknyakombiné, kézi azsurral	90.600
Pamutvászon párnahuzat	71.830
Pamutvászon paplanhuzat	196.100
Színes paplan, kitünő minőségű	215.000
Valancien-csipke	—500

Különleges fehérneműekben és babakelengyékben nagy választék

Férfi fehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Színes nappali ing, két külön gallérral	74.000
Flanell sport férfiing két gallérral	85.000
Pikémellü ing, fehér	92.500
Kitünő hosszú hálóing	103.600
Hosszu alsónadrág, köpperből	64.750
Rövid alsónadrág, kitünő minőség	31.500
Pyjama öltönyök, nagy választékban	214.600

2, 2 1/2, 3 és 4 méteres szövet-, selyem- és mosó-

maradékrok

példátlan olcsón

Mintákat

kívánságra készséggel küldünk

MOZI

A sátán éjszakája

Film, amely a párisi bemutatóval egyidőben kerül bemutatásra Budapesten is

Páris, február 20.

A francia metropolis különben olyan gazdag bünkronikájában is páratlanul érdekes bűntény tartja izgalomban Páris közönségét.

Roger Laroque közbeesülésben álló párisi kereskedőnek váratlanul ki kellett fizetnie 100.000 frankos adósságát. Laroque rendeletet is adott pénztárosának az adósság fizetésére. A pénztáros a rendelet szerint kifizette a tekintélyes összeget Renviernak, a hitelezőnek, 100 darab 1000 frankos szám szerint megjegyzett bankjeggyel.

Már most: reggelre kelve, lakásán meggylökölva találják Renviert, a volt hitelezőt. A nyomozás nagy apparátussal indul meg — és ennek során a Renviertől nyilvánvalóan elrabolt 100.000 frankot megtalálják — Roger Laroque pénzszerényében. A vizsgálat során Laroquené elmondja, hogy a gyilkosság estjén kislányával az ablaknál ült és látta, hogy Renvier — aki dolgozószobájának ablakánál pihent, az ő lakásukkal szemben levő lakásán — háta mögé egy alak lopódzott, késsel a kezében és amennyire a távolságon és a két ablakon át látni lehetett... ez Laroque volt. Ugyanigy vall a szobaleány is. Laroquet letartóztatják — pedig ártatlan.

A 100.000 frankot barátjának, Noirville védőügyvédnek felesége adta át neki még a gyilkosság estjén, egy régebbi tartozása fejében. De Laroque nem szólhat a 100.000 frank visszaküldésének története felől, mert barátja súlyosan szívbeteg... különben is bizik saját ártatlanságában és igazságában. Noirville, aki védője is Laroquenak, a tárgyaláson egy levelet kap, amely figyelmezteti barátja és felesége viszonyára és a szívbeteg ember meghal — a tárgyalóteremben. Laroqueot pedig — életfogytiglani fegyházra ítélik az esküdtek...

Laroque látja, hogy a földi igazságszolgáltatásban nem bízhat — egy éjszaka megszőkik. Fülkeresi elhagyott családját, de már csak leányát találja. Az anyát sirbavitte a bánat.

Mégis sikerül leányával megszőknie — és 10 év után tér vissza Párisba, mint dús gazdag amerikai. Itt aztán detektívregénybe illő izgalmak között, detektívek segítségével kinyomozza, hogy ki volt a szerencsétlen Renvier gyilkosa. Ez pedig nem más, mint a tárgyaláson tragikus véget ért ügyvéd barátja feleségének kedvese: Luversan. „A sátán éjszakája” címen készült ebből az izgalmasan érdekes történetből film, amely a párisi bemutatóval egyidőben kerül bemutatásra Budapesten is.

A pénz hatalma és a házasság problémája — filmben

Ha akadna egyszer hatalom, amely meg tudná szavaztatni a földnek népességét, hogy Isten-e a pénz — biztos, hogy szörnyűségeset bukna a modern kornak ez a bálványja.

Aki intelligens ember akad a földön, az megveti. Aki gazdag, az: eszköznek tekinti. Aki szegény: az gyűlöli.

De mégis, mindenki — utána törekszik. Mégis, mindenki akarja. Mégis, mindenki munkálkodása előtt ő a cél, — mindenki munkálkodása fölött ő a korona. Ő, — a pénz!

Holt: nem Isten és sohasem is lehet belőle Isten. Nappal világosabban bebizonyítja ezt minden kétkedőnek Corine Griffith, a világhírű mozi rendező elvált felesége és Conway Tearle, a gyönyörű amerikai filmszínész, akik „A pénz nem Isten” című filmben a filmművészet tökéletességét produkálják.

Az is mese, hogy a házasságok az égben kötődnek. Lehet, hogy így volt régen, de a ma embere már nagyon gyakran — visszautasítaná az égi közvetítők ajánlásait.

„A házasságok nem az égben kötődnek” a címe Dorothy Philips világhírű amerikai színművésznő és film-sztár legújabb nagy filmjének, amelyben — ismételt ad a szerző leányoktól arról, hogy miképpen mehettek férjhez a maguk erejéből. Sőt kitanítja erre a művészetre a gondos mamákat és apákat is.

Természetes, hogy mind a két ragyogó film a Kamara e heti műsorát díszíti. Az eredmény pedig: telt házak — és egyre fokozódó érdeklődés.

Ünnepi hangulat és színpadi díszlet egy nagyszerű film előadásán

... A bűnös szomorodott szívvel borul a kápolnák hideg lépcsőjére. A fájószívű, megbántott ember enyhülést és Isten akaratában való méla megnyugvást kapott. A lázadózt, békétlent és haragost alázatosságra inti az isteni példa. A nyugodt és boldog ember pedig hálával emeli a szívét az ezek korlátlan, hatalmas urához.

Gaumont-világfilm Gaumont-világfilm
CONAN DOYLE
világhírű regénye

Koroszkó tragédiája
(A sivatag hiénái)
E hét péntektől látsza az Omnia és a Corso

GYERMEKEK BOLDOG OTTHONA
Krudy Gyuláné gyermekotthona
Budapest legszebb, leg egészségesebb pontján, a II. ker.,
Hűvösvölgy, Pátrány-ut 7. szám alatt (telefon 89-23)
megnyitott

Gyönyörű villalaks a klimatikus, erdős, hegyes vidéken. A gyermekek az alkalmas időben mindig a szabad levegőn tartózkodhatnak. Tanítás és étkezés a legjobban bevált újszerű gyermekotthonok mintájára. Hűvös, tiszt és lelki nevelés szakavatott tanítók által. Gyöngye, természetgyógyászatok által. A városból 18 percrenyire a 83-as villamosnál. Leszállás a nagy hídnál. Polgári, olcsó árak. Állandó orvosi felügyelet. Gyermekeket már 2 éves kortól vállalunk. Árva és félárva gyermekek szerető hajlékot találnak

GYERMEKEK BOLDOG OTTHONA
Budapest, II. ker. Hűvösvölgy, Pátrány-ut 7. Telefon 89-23

STOEWER
az írógépek királya
Kérjen ajánlatot a vezérképviseletől: V. Vilmos oszár-ut 80. Telefon 48-66

Mindenkinek mást jelent a kápolna, a maga hideg és főséges nyugalmaival, de mindenki megkaphat tőle egyet: a nyugalmat, békét, harmóniát. Mindenki mást kap tőle, más érzések szívérványában, de amit a kápolna ad: az föltétlenül a megnyugvás, a béke, a harmonia.

Báthly István művészete ezzel a hangulattal, ezzel az áldásos és örökös szépséggel teltetett állítja elénk „A fehér apáca” kápolnáját. És a hatásos díszlet gyönyörű harmóniával illeszkedik hozzá Lilian Gish nagy filmjéhez, „A fehér apáca”-hoz.

Lilian Gish gyöngye, törekeny alakja, lényének anya-ideált jelentő örök tisztasága és szentsége cizellalódik „A fehér apáca” monumentális filmalkotásában. A keret, amit a Corvin-Színház a film előadására már a foajában készítettett hozzá, csak bevezetője a film gyönyörű hangulatának és szépségeinek. Izgalmas, érdekes, színes, eleven, új, gyönyörű, — ezek a jelzők kívánkoznak az ember szájára, ha a bemutatóról szól. Olyan filmesemény „A

fehér apáca” bemutatója, amelyet minden kultúrembernek látnia kell. A gyönyörű Orion-film bizonyára hetekig marad a Corvin-Színház műsorán.

Egy hollywoodi filmgyár kacagató története

... Egy szerencsétlen vak leánnyal és forró szívű ifjával megindul a Végzet vad, vörös szekere!... Megindul és kerekait zugatja a sors, viszi előre, a beteljesedéshez!

Ki tudja, mi vár rájuk a vad, szomorú rohanás végén? Ki tudja, mit ad, hová ér a rohanó vörös szekér, amelynek ülésein fölesap a láng, a tűz, amit az élet ad és vággyal koronáz!...

„A zuhatag hőse”: ifjú és szép filmszínész, mellette: Barbara la Marr, a démon, aki a végzet borzalmas vörös szekereit utnak indítja. És ott van Lou Chaney, a „Natre Dámi toronyőr” címszereplője, aki a művészet legfőbb eszközeit alkalmazza arra, hogy mintegy hipnotizálja a nézőt.

Megy, zug, rohan a nagy vörös szekér — a végzet! Ajult izgalom, rettegés, zürzavar, kétségbeesés és reménytelenség minden porszem, amit a háta mögött hagy. „A zuhatag hőse” pedig (mert a végzet szekere ezúttal a világtalan leánnyal zuhatag sodrába szakított komp) lélekszakasztó küzdelemmel veti magát az elszabadult komp után, hogy új életre támassza a meggyötörteket.

Elálló lélekzettel, reszketve, dermedten és örömműjgással várja az ember a Capitol e heti premierjének, „A zuhatag hőse”-nek minden jelenetét. Mellette Potash és Perlmutternek, a világhíres jiddis színészeknek filmtréfája fut, a „Démonok keresztje”, amelynek meséje arról szól, hogy miként alakítottak ők keifen filmgyárt Hollywoodban. A kacagató filmtréfa és megrázó erejű dráma természetesen naponként telt házakat vonz a Capitol Film-palotába.

A páva hercegnő: Mae Murray

A páva: a hiúság, a csillogás, a színek és ragyogások fejedelme. Az asszonyi hiúság örök példaképe, — de ragyogó és szép, mindek fölött.

Mae Murray viszont szép — és pikáns szépség. Megjelenése királyi, fejedelmi, mint a — pávái. És nem szabad és nem is lehet haragudni rá. Mint ahogy nem haragszunk, nem haragudhatunk a pávára. A szépség, csinos-ság — saját tulajdona a pávának és ez a tulajdonsága megbecsülendő, jogos, indokolt.

Szép. Az élet egyetlen tartalmi értékét jelenti ez a szó: szép. Hiszen amolyan a csunya, gonosz asszony, hogy az élet értelmetlen káosszá válnék, ha szépség nem lenne benne.

Mae Murray — szép. Több annál. Izgató és érdekes. Minden megjelenése: a női szépség örök ragyogása, hatalma — hódítóerejének megnyilatkozása és bizonyítása.

Szép, sőt ennél is több Mae Murray. És most, amikor mint: „Páva hercegnő” mutatkozik be pesti hódolóinak: egyenesen utólrhetetlen. Kéltmény és Istenő, aki a női nem veszedelmes fegyverének egész arzenálja fölött rendelkezik. Aki mindezt megcsillogtatja, mindezt használja, mindezt alkalmazza is.

Pikáns, érzéket csiklandozó szépsége sosem volt erőteljesebb, igazabb, nagrszerűbb. Sosem bontakozott ki még tökéletesebben, egyetlen formájában, egyetlen szerepében sem, mint most, a „Páva hercegnő”-ben, amely Metro-Művész-film és péntektől a Royal Apollo és Uránia mutatják be.

Telegramm. Enten...
= triumphwerke nuernber...
Rürnberg.
Deutscher Reichstelegraph
Rürnberg.
Telegramm ans...
die deutsche reichspost bestellte uns soeben
sechshundert stueck triumph schreibmaschinen fuer den
telegraphenbetrieb es ist dies der groeszte auftrag der
je auf schreibmaschinen in deutschland erteilt wurde und
der beste beweis fuer die hervorragende qualitaet der
triumph wir gratulieren != horn & goerwitz berlin w 8

TRIUMPH

IRÓGÉP Magyarországi KÁLDOR kereskedelmi rt., Budapest, (New York-palota) VII. ker., Erzsébet-körut 9. szám

VASÁRNAPI SPORT

Vezető csapataink nehéz küzdelmet vívtak a bajnokságért

A Vasasok a második helyet foglalták el az FTC előtt, amely a Zuglóval szemben csak eldöntetlen tudott elérni

(A Reggel munkatársától.) Esős, kellemetlen időben folyt le vasárnap a tavaszi futball-szezon második fordulója. A legnagyobb érdeklődés nem az MTK és az FTC mérkőzése felé fordult, hanem a Vasas-NSC-meccs vezérelt, mert mind a két csapat jogos aspiránsa a harmadik helynek. A sors különös szeszélye folytán azután

a Vasasok rutinjuk és szerencsésük révén a második helyet foglalták el a zöld-fehérek előtt, akik az élénk és friss Zuglótól — amelyben

Sefesik „hat trick“-et csinált — majdnem vereséget szenvedtek.

Eldöntetlenül végződött a VAC-Törekvés és az UTE-III. ker. TVE-mérkőzés is. A bajnokságot pedig csak nehéz viaskodás után tudott a lelkes egyetemisták fölött diadalmasan megnyerni. Végül győzött a KAC a BTC fölött.

Vasas-NSC 2:1 (2:0). Üllői-ut. — Biró: Iváncsics Mihály. Rögön a Vasasok támadnak szél ellen és Takács veszedelmes támadását Gallovis csak kifutással tudja menteni.

Bár a Vasas van általában fölényben, bekkjeik gyöngye játéka miatt az NSC többször jut veszedelmes góllhelyzetbe,

de Kutruicz kitűnő védése, részben pedig balszerencsésük miatt — kapufát is lőttek — nem koronázza siker törekvésüket. A vezető gólt a 23. percben pompás összjáték után Takács vágta be. 1:0. Ezután Spitz kitérését teszi ártalmatlanná Kutruicz. A 32. percben Kelchen pontos centereléséből Takács a második gólt lövi. 2:0. Az NSC lendületes ellentámadásait Kutruicz sorra ártalmatlanná teszi. Félidő: 2:0.

A második félidő első percében Jellinek a kapufa mellé lövi. Spitz veszedelmes kitérését Kutruicz idejében hárítja el. A 30. percben azonban Rémay III. szép beadását Rémay II. védhetetlenül emeli a hálóba. 2:1. A nemzetiek erősen küzdenek a kiegyenlítő góllért, de az nem sikerül. Őszi eredmény: 2:1 a Vasas javára.

FTC-Zugló 3:3 (2:0). Üllői-ut. — 6000 néző. — Biró: Schissler József. Már az első percben Amsell kénytelen védeni Neumayer lövését. Az 5. percben Pollák a 16-oson belül kézzel üti le a labdát. A megítélt tizenegyet Kohut belövi: 1:0. A 10. percben Kohut kornere eredménytelen marad. A 18. percben Vaczek elhúzza Hungler II. mellét, de lövése a háló fölé jut. A 38. percben Potya kitér, labdáját Juhász oly erővel adja „haza“, hogy a kifutó Nyerges mellett a hálóba kerül. 2:0. Félidő: 2:0.

A második félidő 4. percében Sefesik kitéréséből gólt löv. 2:1. Rövid idő múlva Sefesik egy kornert is befjel. 2:2. A 24. percben egy kavardásból Sefesik megszerzi a vezetést is. 2:3! Sefesik pompás „hat trick“-je föllekesíti a zuglókat, de nem sokáig örülhetnek, mert egy 16-osról Blum által rugott szabadrugással Sándor sikeresen kiegyenlít. 3:3.

Őszi eredmény: 3:0 az FTC javára.

MTK-BEAC 2:0 (0:0). Hungária-ut. — 4000 néző. — Biró: Abrai Zsigmond. A bajnokságot ellen a BEAC bámulatos lelkesedéssel küzdött és az egyetemisták sok meleg percet szereztek a kék-fehéreknek. A 3. percben Mandl kapufa mellé löv. Egy perc múlva pedig a BEAC rugott eredménytelen kornert. Az MTK fölénye ezután hátróztan kidomborodik. Molnár azonban többször lö a háló — mellé. A 17. percben Orth 25 méteres gyönyörű lövése kerüli el halszára a kaput. A 37. percben Senkey II. majd pár perc múlva újból Orth lövése téveszt célt. Félidő: 0:0.

A második negyvenöt perc elején Opatá kitérését a kapus kifutással bravurosra menti. A 23. percben Orth fejese pont Molnár lába elé kerül, aki menthetetlenül belövi a labdát. 1:0. Az MTK fölénye mindjobban kidomborodik. A sokat foglalkoztatott BEAC-vedelem lassan fölmondja a szolgálatot és a 41. percben Opatá egyedül előretör és a mérkőzés utolsó gólját lövi. 2:0. Őszi eredmény: 0:0.

KAC-BTC 1:0 (0:0). Hungária-ut. — Biró: Vértess Imre. A BTC támad, de csakhamar a KAC kerül frontba és Bene lövését Palcsik csak nehezen védi. A 23. percben Fatter lefut, de az utolsó pillanatban leszerelik. A 39. percben egy veszélyes BTC-támadást Varga, majd Dudás tesz ártalmatlanná. Félidő: 0:0.

A mérkőzés második felének az elején Gulyás beadásából Stallmach 20 méterről a mérkőzés egyetlen gólját szerzi meg. 1:0. Ezután változatos játék következett minden további eredmény nélkül.

Őszi eredmény: 1:1.

UTE-III. ker. TVE 1:1 (1:1). UTE-Stadion. — Biró: Gerő Ferenc. A mindvégig jobb újpestiek elkönyvelmisködték meccsüket, pedig nem kevesebb, mint 10 kornert rugtak — eredménytelenül. A vezető gólt a 13. percben Csontos menthetetlenül lötte be. 1:0. A 30. percben azután Fogl II. hibájából Götler kiegyenlít. Félidő 1:1.

A II. félidőben a budaiak mind a védelemben szorultak és így sikerült a döntetlen eredményt biztosítaniuk.

Őszi eredmény: 1:0 a III. kerületiek javára.

VAC-Törekvés 0:0. Lóversenyter. — Biró: Szűsz Hugó. Részben a csatárok gólképtelensége, részben pedig a védelmek jósága miatt végződött eredménytelenül a mérkőzés. A második félidőben a VAC volt némi fölényben. Különösen Fischer kapus brillirozott.

Őszi eredmény: 2:1 a VAC javára.

A bajnokság állása. Első osztály: 1. MTK 23 p. (38:8). 2. Vasas 17 p. (20:14). 3. FTC 17 p. (27:19). 4. NSC 15 p. (22:19). 5. III. ker. TVE 14 p. (12:11). 6. KAC 14 p. (14:13). 7. VAC 14 p. (11:12). 8. UTE 12 p. (15:12). 9. Törekvés II p. (23:20). 10. Zugló 9 p. (12:23). 11. BTC 5 p. (8:20). 12. BEAC 4 p. (4:36). Az MTK és az FTC egy-egy mérkőzéssel kevesebbet játszottak. — A zárójelben levő számok a gólarányt jelzik.

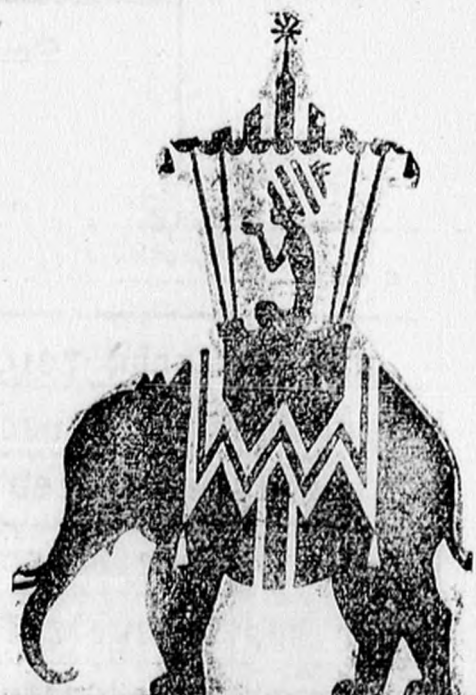
Másodosztályú bajnokság: EMTK-Husos 2:2. „33“ FC-ETC 1:1. MAC-KAOE 3:2. TTC-Postás 2:1. Ékszerészek-BAK 0:0. UTE-KTE 3:0. UTSE-Föv. T. Kör 1:1.

A finn Thunberg nyeri a gyorskorcsolyázás világbajnokságát, mert az Oslo-ban (Krisztianában) eldöntésre kerülő miting első két futamában a tavalyi világbajnok és a chamonix-i győztes fölényesen futott be elsőnek.

Részletes eredmény:

500 m.: 1. Thunberg (finn) 44,8 mp. 2. Moen (norvég). — 5000 m.: 1. Thunberg (finn). 2. Pietalae (finn). 3. Moen (norvég).

A sporthírlapírók „Herendi-asztaltársaság“-ban tömörült tagjai ezennel minden esztendőnkön este 9 órakor a Westend-kávéház külön helyiségében gyűlnek össze.

**MEINL
UJTERMESÜ TEA**

**Uri foglalkozás
szakismeret nélkül,** jó megjelenésű egyének részére magánfelek látogatására textilárakkal **Havi 12-15 millió jövedelem!** Irásbéli ajánlatok a kiadóba „Textilzakma“ jellegre kéretnek

Hófuvás miatt elmaradtak az összes futballmérkőzések Bécsben

Két milliárd a „gólkirály“ ára

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A vasárnap reggel óta tartó nagy havazás miatt a pályák hasznavehetetlenekké váltak és így a kitűzött összes futballmérkőzések elmaradtak. — Szombaton játszották le az Amateure-Simmering-mecset, amelyben az Amateurok nehéz küzdelem után 3:2 (2:1) arányban nehezen győztek. A győztes csapatban a Prágából hirtelen hazatért Schaffer, a „gólkirály“, mérsékeltlen szerepelt.

„Spéclt“, a pesti grundok, majd Németország és Ausztria hőseit egyébként egyesülete csak 2100 millió lelépési díjért hajlandó kiadni a prágai Spartának.

A cseh partit, úgy látszik, visszamegy, mert Schaffer legalább évi 1 milliárd korona gázsit kér, amit a csehek nem hajlandók megadni.

Mindkét mezei versenyben az MTK győzött

(A Reggel tudósítójától.) Az atlétikai szezon vasárnap két cross-country verseny nyitotta meg, amelyekben ifjúsági, illetően szenior kezdők vettek részt.

Mindkét versenyben az MTK versenyzői domináltak,

akik mellett az ESC futói szerepeltek a legjobban.

I. MTK ifj. kezdő mezei verseny. Egyénileg: 1. Weiler (MTK) 12 p. 3.4 mp. 2. Holzer (MTK). 3. Takács (ESC). — Csapatban: 1. MTK 19 pont. 2. ESC 52 pont. 3. FTC 86 pont. — Távolság körülbelül 3 1/2 kilométer.

II. MAC szenior kezdő mezei verseny. Egyénileg: 1. Szerda (MAC) 15 p. 31 mp. 2. Fehér (ESC) 15 p. 39.2 mp. 3. Schüssler (MTK) 15 p. 44.5 mp. — Csapatban: 1. MTK 38 pont. 2. ESC 51 pont. 3. MAC 83 pont. Pompás, erős küzdelem. — Távolság körülbelül 5 kilométer.

Erős küzdelem Magyarország birkózó csapatbajnokságáért

(A Reggel tudósítójától.) A MBBOSz az idén először rendezte meg a csapatbajnokságot, amelynek első fordulója a Máv. GSK Golgota-úti nagytermében nagyszériű küzdelmeket hozott.

Különösen a Kaposvárról fölkerült Klünger (UTE) harcolt bámulatosan,

akit a közönség lelkesen ünnepelt.

Részletes eredmény:

MAC-MTK 13:7. Vasas-Tostvérség 18:2. BAK-UTE 13:8. A MAV és a Törekvés küzdelem nélkül győztek, mert ellenfeleik, az FTC, illetően az MTK birkózói nem jelentek meg.

A profi boxpörben Kiss Árpád, Balázs Aurél és Widder Hugó ügyében újrafelvett rendelt el az MBBOSz tanácsa.

József Ferenc főherceg előadása a sport jelentőségéről. A Magyar Sportakadémia vasárnap délelőtt az Új városháza tanácskozó termében ünnepélyes teljes ülést tartott. Az ülésen megjelent Horthy Miklós kormányzó és felesége, József főherceg és Augustia főhercegnéasszony. Báró Perényi Zsigmond alelnök megnyitotta beszédét után József Ferenc főherceg tartotta meg előadását „A sport, mint a nemzetnevelés tényezője“ címen.

— A hadsereg — mondotta többek között a főherceg — nem használhatja a sportkínáltságot. Magának a sportnak azonban szüksége van ilyenekre, mert ezek csinálják a sportot, ezek teremtik meg a technikát, fejlesztik a stílust és ezek adják meg a sportnak a könnyed és a játékhoz közel álló jellegét. Ezzel adva van a sportok szerepe és helye a mai társadalmi életben. A sport nem öncél és nem is háborus előkészítő iskola, hanem kultúrtenyésztő. Ebből a szempontból kell elbírálni a kinövésüket és tulkapásokat, mert ha szükség van sportra, szükség van annak fejlesztésére, fejlődése pedig nincs kinövésük, tulkapások nélkül. A sport terjesztésénél és tömegalkalmazásánál azonban a legelővigyázatosabban kell eljárni. A tömegkéntől hibás mórtékban alkalmazott sport és túlfaradás katasztrofális hatású lehet. A tömegek túlfaradása a demoralizáló gondolatok iránti fogékonyságot növeli. A sportot úgy kell alkalmazni, mint az orvosságot, amely kellő adagolásban gyógyít, de túlszajszolva ártalmas és veszedelmes.

Erő és egészség

honol ott, ahol a

Diana-sósorszesz

használatát állandó

Ez a csodálatos házi szer az egész világon közzismert és elterjedt, mint kitűnő hatású fájdalomcsillapító, be-dörzsölő szer, szél- és torokköhögő. Koekaukorra csep-pentve belső használatra is alkalmas

Kis üveg ára . . . 16.500 K

Közép üveg ára . . . 48.000 K

Nagy üveg ára . . . 96.000 K

Mindenütt kapható

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság“-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-ut. 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

GELLÉRSZÁLLÓ
ESTERMEIBEN

ESTENKENT

váci KISS LAJOS

AZ OTORAI TEANAL

FISCHER SÁNDOR

JÁTSZIK

KÜLÖN TERMEK TÁRSASVACSORAK RÉSZERE

Kedden reggel jelenik meg a

**Képes
Sportlap**

Szerkeszti: Bus Fekete László

A 16 nagyoldalon rengeteg képpel illusztrált szenzációs lap ára

5000 korona

Az összes vasárnapi mérkőzésről már képeket hoz

Schaffer nyilatkozata Bécsből való távozása előtt

Harraath Imre sportvicelapja

Hogyan csinált karriert Orth?

Stb. stb.